

43869

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

SORU EKİYLE KURULMUŞ SORU CÜMLELERİNİN

ANLAMBİLİMSEL YÖNDEN İNCELENMESİ

43869

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEZ DANIŞMANI
Doç. Dr. Ş. Haluk AKALIN

TEZİ HAZIRLAYAN
Kâtime NAR

ADANA - 1995

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON BİRİMİ

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	1-2
KISALTMALAR.....	3
GİRİŞ.....	4-8
DİL BİLİM VE ANLAM BİLİM.....	9-11
SORU CÜMLELERİ.....	12-13
SORU EKİNİN KULLANIMI.....	14-15
SORU EKİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ.....	16
SORU EKİNİN CÜMLEYE KATTIĞI ANLAMLAR.....	17
SORU EKİNİN TÜRKÇEDEKİ YERİ VE ÖNEMİ.....	18-19
TIYATRO ESERLERİNDEN ALINMIŞ CÜMLELER.....	20-97
SORU EKİ YÜKLEMDEN SONRA GELEN CÜMLELER.....	20-72
Soru Ekinin Soru Anlamı Taşıdığı Cümleler	20-31
Soru Ekinin Cevap Verme Anlamı Taşıdığı Cümleler
.....	32-41
Soru Ekinin Öfke Anlamı Taşıdığı Cümleler	41-44
Soru Ekinin Şaşkınlık Anlamı Taşıdığı Cümleler
.....	44-47
Soru Ekinin Alay Etme Anlamı Taşıdığı Cümleler.....
.....	47-49
Soru Ekinin Heyecan Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	50-52
Soru Ekinin Mechulluk, Şüphe Anlamı Taşıdığı Cümleler.....
ler.....	52-55
Soru Ekinin İstek Anlamı Taşıdığı Cümleler	55-56
Soru Ekinin Sitem Bildirdiği Cümleler	56-58
Soru Ekinin Hüzün Bildirdiği Cümleler	59
"Değil mi" Edatıyla Destek Arayan Cümleler	59-61

Soru Ekinin Üfke ve Şaşkınlık Bildirdiği Cümleler..	61-62
Soru Ekinin Düşündürme Amacı Taşdığı Cümleler	62-63
Asıl Cümlenin Anlamını Pekleştirme Amacı Taşıyan Cümleler	63-64
Soru Ekinin Seçenek Sunma Anlamı Taşdığı Cümleler ..	64-65
Soru Ekinin Övgü Anlamı Taşdığı Cümleler	65
Soru Ekinin Sabırsızlık Bildirdiği Cümleler	65
Soru Ekinin Bıkkınlık Bildirdiği Cümleler	66
Soru Ekinin Seslenme Amacı Taşdığı Cümleler.....	66
Soru Ekinin Minnet Etme Anlamı Taşdığı Cümleler..	66
Eksilteli Cümleler	66-68
PEKİŞTİRMENİN "DEĞİL Mİ" EDATIIYLA SAĞLANDIĞI CÜMLELER	67-72
SORU EKI ÖZNE DEN SONRA GELEN CÜMLELER	73-79
Soru Ekinin Soru Anlamı Taşdığı Cümleler	73-74
Soru Ekinin Cevap Verme Anlamı Taşdığı Cümleler ...	74-76
Soru Ekinin Üfke Anlamı Taşdığı Cümleler	76
Soru Ekinin Şaşkınlık Anlamı Taşdığı Cümleler ...	77
Soru Ekinin Heyecan Bildirdiği Cümleler	77
Soru Ekinin Mechulluk, Şüphe Anlamı Taşdığı Cümleler	78
Soru Ekinin Sitem Bildirdiği Cümleler	78
Soru Ekinin Bıkkınlık Bildirdiği Cümleler	78

Eksiltili Cümleler	78-79
SORU EKİ NESNEDEN SONRA GELEN CÜMLELER	80-86
Soru Ekinin Soru Anlamı Taşıdığı Cümleler	80-81
Soru Ekinin Cevap Verme Anlamı Taşıdığı Cümleler	81-82
Soru Ekinin Öfke Anlamı Taşıdığı Cümleler	82-83
Soru Ekinin Şaşkınlık Anlamı Taşıdığı Cümleler ...	83
Soru Ekinin Alay Etme Anlamı Taşıdığı Cümleler	83-84
Soru Ekinin Heyecan Bildirdiği Cümleler	84
Soru Ekinin Mechulluk, Şüphe Anlamı Taşıdığı Cümle- ler	84-85
Soru Ekinin Sitem Bildirdiği Cümleler	85
Soru Ekinin Öfke ve Şaşkınlık Anlamı Taşıdığı Cümle- ler	86
Soru Ekinin Kinama Anlamı Taşıdığı Cümleler	86
Eksiltili Cümleler	86
SORU EKİ DOLAYLI TÜMLEÇTEN SONRA GELEN CÜMLELER	87-91
Soru Ekinin Soru Anlamı Taşıdığı Cümleler	87
Soru Ekinin Cevap Verme Anlamı Taşıdığı Cümleler	88
Soru Ekinin Öfke Anlamı Taşıdığı Cümleler	88-89
Soru Ekinin Şaşkınlık Anlamı Taşıdığı Cümleler ...	89
Soru Ekinin Alay Etme Anlamı Taşıdığı Cümleler ...	90
Soru Ekinin Mechulluk, Şüphe Anlamı Taşıdığı Cümle- ler	90

Soru Ekinin Sitem Anlamı Taşıdığı Cümleler	70
Soru Ekinin Övgü Anlamı Taşıdığı Cümleler	70
Soru Ekinin İsyân Etme Anlamı Taşıdığı Cümleler ..	71
Eksilteli Cümleler	71
SORU EKİ ZARF TUMLECİNDEN SONRA GELEN CÜMLELER	
.....	72-77
Soru Ekinin Soru Anlamı Taşıdığı Cümleler	72
Soru Ekinin Cevap Verme Anlamı Taşıdığı Cümleler ...	
.....	72
Soru Ekinin Öfke Anlamı Taşıdığı Cümleler	73-74
Soru Ekinin Şaşkınlık Anlamı Taşıdığı Cümleler ...	74
Soru Ekinin Alay Etme Anlamı Taşıdığı Cümleler ...	74
Soru Ekinin Heyecan Bildirdiği Cümleler	75
Soru Ekinin Mechulluk Bildirdiği Cümleler	75
Soru Ekinin Sitem Bildirdiği Cümleler	75
Soru Ekinin Hüzün Bildirdiği Cümleler	76
Soru Ekinin Bıkkınlık Bildirdiği Cümleler	76
Olumsuzluk Edatıyla Soru Ekinin Bir Arada Fekîstirme Sağladığı Cümleler	77
BASINDAN ALINMIŞ CÜMLELER	78-207
SORU EKİ YÜKLEMEN SONRA GELEN CÜMLELER	78-180
Soru Ekinin Soru Anlamı Taşıdığı Cümleler	78-111
Soru Ekinin Cevap Verme Anlamı Taşıdığı Cümleler	
.....	111-132
Soru Ekinin Öfke Anlamı Taşıdığı Cümleler	132-136
Soru Ekinin Şaşkınlık Anlamı Taşıdığı Cümleler	
.....	137-137

Soru Ekinin Alay Etme Anlamı Taşıdığı Cümleler	139-141
Soru Ekinin Küçümseme Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	141-142
Soru Ekinin Heyecan Bildirdiği Cümleler.....	142-143
Soru Ekinin Meçhullük , Şüphe Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	143-156
Soru Ekinin İstek Anlamı Taşıdığı Cümleler....	156-158
Soru Ekinin Hüzün Bildirdiği Cümleler.....	159
Soru Ekinin Destek İstemi Anlamı Taşıdığı Cümleler....	159-165
Soru Ekinin Düşündürme Amacı Taşıdığı Cümleler.....	165-167
Soru Ekinin Övgü Amacı Taşıdığı Cümleler.....	167-168
Soru Ekinin Eleştiri Amacı Taşıdığı Cümleler..	169-171
Soru Ekinin Hesap Sorma Anlamı Taşıdığı Cümleler	172-173
Soru Ekinin Kınama Anlamı Taşıdığı Cümleler ..	173-174
Soru Ekinin İsyan Etme Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	174-175
Soru Ekinin Hayal Kırıklığı Bildirdiği Cümleler.1/6..	1/6
Soru Ekinin Savunma Anlamı Taşıdığı Cümleler..	176-177
Eksiltili Cümleler.....	177-180
PEKİŞTİRMENİN "DEĞİL MI" EDATIIYLA SAĞLANDIĞI CÜMLELER	181

SORU EKİ NEDEN SONRA GELEN CÜMLELER	182-188
Soru Ekinin Soru Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	182
Soru Ekinin Cevap Verme Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	
.....	182-183
Soru Ekinin Üfke Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	183-184
Soru Ekinin Alay Etme Anlamı Taşıdığı Cümleler....	184
Soru Ekinin Şaşkınlık Anlamı Taşıdığı Cümleler....	185
Soru Ekinin Meçhullük, Şüphe Anlamı Taşıdığı Cümleler	
.....	185-186
Soru Ekinin Eleştiri Amacı Taşıdığı Cümleler..	186-187
Soru Ekinin Hesap Sorma Anlamı Taşıdığı Cümleler..	187
Soru Ekinin İsyan Etme Anlamı Taşıdığı Cümleler...	187
Soru Ekinin Savunma Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	187
Soru Ekinin Kararsızlık Bildirdiği Cümleler...	187-188
Soru Ekinin Korku Bildirdiği Cümleler.....	188
Eksiltili Cümleler.....	188
SORU EKİNİN NEDEN SONRA GELDİĞİ CÜMLELER...	187-194
Soru Ekinin Soru Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	187
Soru Ekinin Cevap Verme Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	
.....	187-190
Soru Ekinin Üfke Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	190
Soru Ekinin Alay Etme Anlamı Taşıdığı Cümleler.	190-191
Soru Ekinin Heyecan Bildirdiği Cümleler.....	191
Soru Ekinin Şaşkınlık Anlamı Taşıdığı Cümleler.	191-192
Soru Ekinin Meçhullük, Şüphe Anlamı Taşıdığı Cümleler.	
.....	192-193
Soru Ekinin İsyan Etme Anlamı Taşıdığı Cümleler....	193

Soru Ekinin Savunma Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	193
Soru Ekinin Eleştiri Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	193
Soru Ekinin Kararsızlık Bildirdiği Cümleler.....	194
Eksiltili Cümleler.....	194
SORU EKİ DOLAYLI TÜMLEÇTEN SONRA GELEN CÜMLELER.195-197	
Soru Ekinin Soru Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	195
Soru Ekinin Cevap Verme Anlamı Taşıdığı Cümleler....	195
Soru Ekinin Öfke Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	196
Soru Ekinin Şaşkınlık Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	196
Soru Ekinin Alay Etme Anlamı Taşıdığı Cümleler..	196-197
Soru Ekinin Meçhullük,Şüpheli Anlamı Taşıdığı Cümleler.	197
Soru Ekinin Hüzün Bildirdiği Cümleler.....	197
Soru Ekinin İsyan Etme Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	197
Soru Ekinin Savunma Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	198
Soru Ekinin Eleştiri Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	198
Soru Ekinin Hesap Sorma Anlamı Taşıdığı Cümleler....	198
Soru Ekinin Hayal Kırıklığı Anlamı Taşıdığı Cümleler.	199
Soru Ekinin Kararsızlık Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	199
Eksiltili Cümleler.....	199
SORU EKİ ZARF TÜMLECİNDEN SONRA GELEN CÜMLELER...200-207	
Soru Eki Soru Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	200
Soru Ekinin Cevap Verme Anlamı Taşıdığı Cümleler.200-201	
Soru Ekinin Öfke Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	201-202
Soru Ekinin Alay Etme Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	202
Soru Ekinin Şaşkınlık Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	202
Soru Ekinin Meçhullük,Şüpheli Anlamı Taşıdığı Cümleler.	203
Soru Ekinin Hüzün Bildirdiği Cümleler.....	203-204

Soru Ekinin İsyân Etme Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	204
Soru Ekinin Düşündürme Amacı Taşıdığı Cümleler.....	204
Soru Ekinin Savunma Amacı Taşıdığı Cümleler.....	204
Soru Ekinin Eleştiri Anlamı Taşıdığı Cümleler....	204-205
Soru Ekinin Hesap Sorma Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	205
Soru Ekinin Heyecan Bildirdiği Cümleler.....	205
Soru Ekinin Küçümseme Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	206
Soru Ekinin Hayal Kırıklığı Bildirdiği Cümleler.....	206
Soru Ekinin Acıma Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	206
Soru Ekinin Kinama Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	206
Eksiltili Cümleler.....	207
SORU EKİNİN FARKLI ÖGELERDEN SONRA GELDİĞİ CÜMLELER....	
.....	208-209
Soru Ekinin Soru Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	208
Soru Ekinin Mechullük, Şüphe Anlamı Taşıdığı Cümleler.	208
Soru Ekinin Küçümseme Anlamı Taşıdığı Cümleler.....	209
CÜMLEDE SORU EKİNİN YER DEĞİŞTİRMESİNDEN KAYNAKLANAN ANLAM	
DEĞİŞİKLİKLERİ.....	210-221
SONUÇ.....	222-224
KAYNAKÇA.....	225-226

ÖNSÖZ

Türkçe, 8. yüzyılın çok daha öncesine uzanan gelişmiş dillerden biridir. Bir dilin gelişmişliği o dilin sürekli incelenmesi ile daha açık bir biçimde ortaya konur. Bu inceleme ve araştırmalar tek yönlü olmamalı, karanlıkta kalmış noktaları tamamıyla aydınlatılana kadar sürmelidir.

Bugüne kadar dilbilgisi yönünde çok çalışma yapılmış olmasına rağmen Dilbilim alanında yeterince çalışılmamıştır. 20. yüzyılın ikinci yarısında dikkat çeken Dilbilim çalışmaları son yıllarda kendini iyice kabul ettirmiş, dünyanın çeşitli üniversitelerinde Dilbilim bölümleri açılmıştır. Dünyada bu denli önem kazanmış bu bilim dalına ülkemizde de aynı önemin verilmesi Türk Dilinin bugünü ve geleceği açısından da önem taşımaktadır.

Dilbilim çalışmaları çeşitli alanlara yayılmıştır. Önce-leri sesbilim, sesbilgisi daha sonra sözdizimi en çok incelenen konularken bugün Alambilim alanında da çalışmalar dikkat çekmektedir. Ancak Anlambilim çok geniş kapsamlı olduğu için yapılan çalışmalar yeterli olmamıştır.

Türkçe, anlam yönünden de dünyanın en zengin dilerinden biridir. Bu anlam zenginliği değişik vurgu ve tonlamalarla daha da belirginleşmektedir. Asırların birikimiyle bugüne kadar gelmiş bir zenginlik kaynağından her adımda avuç dolusu cevheri gören insanların heyecan ve mutluluğunu aydınlarımız, eşsiz bir hazine olan Türkçenin araştırılıp adım adım aydınlatılmasında yaşayacaklardır.

Türçede dikkat çeken bir anlam zenginliği, soru ekiyle kurulmuş soru cümlelerinde dikkat çeker. Aynı ek, yüzlerce cümlede çok değişik anlamlar ifade etmektedir. Cümlenin değişik yerlerine hatta kelime gruplarının ortasına gelen soru eki, vurgu ve tonlamayla küçük bir kelimenin dil üzerindeki büyük etkisini gösteren çok ilginç bir dil öğemizdir. Bunun beraberindeki zenginlikleri araştırmak, dil çalışmalarında atılması gereken önemli bir adımdır." Soru Ekiyle Kurulmuş Soru Cümlelerinin Anlambilimsel Yönden İncelenmesi" konulu tez çalışması, bu alanda atılmış küçük bir adımdır.

Bu çalışmanın temeli, değişik tiyatro eserlerinden ve gazetelerden derlenen soru eki almış cümlelerin anlamının incelenmesidir. Bu, Dilbilim alanında yapılan çalışmaların sadece bir örneğidir. Vatansever Türk aydını diline de aynı saygı ve sevgiyle yaklaşarak dil araştırmalarında varılması gereken son noktaya kadar ulaşacaktır.

Kâtibe NAR

KISALTMALAR

AB	Akif Bey
A Bağ.	Aile Bağları
AKM	Atçalı Kel Mehmet
Bli N	Belirtili Nesne
Bsiz N	Belirtisiz Nesne
DT	Dolaylı Tümlec
iE	İstanbul Efendisi
KN	Kanlı Nigar
K	Kapılar
ö	öç
ö	özne
öKN	ölü Kentin Nabzı
SG	Sultan Gelin
VYS	Vatan Yahut Silistre
Y	Yüklem
ZT	Zoraki Tabip
ZT	Zarf Tümleci

GİRİŞ

İnsanoğlu kadar eski olan dil, her zaman merak konusu olmuştur. Nasıl oluştugu, kelimelerin anlamdan önce mi yoksa anlama bağlı olarak daha sonra mı meydana geldiği tartişılıp durmuştur. Gerçekten de dil, dñnyanın en dñşñndñrñcñ sistemlerinden biridir. " İnsanların anlaşma aracı olan canlı bir sistem" den çok daha derin, karmaşık bir olgudur. Dilin oluşum süreci bilimadamları tarafından Eski Hint döneminden beri araştırılmaktadır. İ. Ö. V. yüzyıla kadar uzanan bazı varsa - yımlar bizi bugüne kadar gelen sorularla karşı karşıya getirmişdir.

Büğün Dilbilim bağımsız bir bilim dalıdır. Dilin karanlıkta kalan "gerçek"lerini araştırmaktadır. Sosyoloji, Psikoloji, Felsefe, Mantık, Tarih, Biyoloji, Tıp ve daha birçok bilim dallarıyla ilişki içinde ilerlemektedir. İnsanı ve doğasını ele alan her konu ve bilim dalı Dilbilimini de ilgilendirmektedir.

Dilbilimin insan yaşamıyla en çok ilgili olan dalı Anlam bilimidir. Bu, Dilbilimin en kapsamlı dalı olmasına rağmen yeterince ele alınmamıştır. Anlambilim, dilin değişik birimlerinin biçim ve ses yapılarından çok taşıdıkları anlam özellikleriyle ilgilenir. Anlamı kelime düzeyinde, cümle düzeyinde veya genel olarak inceler.

Kelime düzeyinde Anlambilim çalışmalarının kapsamına eşanlamlılık, yakın anlamlılık, eşadlılık, çokanlamlılık, anlam kaymaları, anlam değişiklikleri girer. Türkçenin geçir-

diği evrim sonucu kelimelerin anlamında beliren değişiklikleri üzerinde gözlem ve araştırmaların yapılması, Türkçeye hak ettiği önemin verilip bu konudaki eksiklikleri giderilmesi gereklidir.

Cümle düzeyinde Anlambilim, dile ait anlatım kalıplarını bu kalıpların diziliş ve söyleyişlerle kazandığı yeni anlamları, anlam değişikliklerini, insanın ruh yapısının, mantık çizgisinin bu kalıplara olan etkisini inceler. Öteden beri öğelerine ayrılarak incelenen cümle, Anlambilimde bütün olarak ele alınır. Cümleyi oluşturan kelimelere tek tek bakıldığında çok soyut ve anlamsız kalmaktadır. Bu kelimelerin bir bağlam içinde birbirlerine olan etkileri önemlidir. Anlambilim çalışmalarında bazen dilbilgisine de başvurulmaktadır. Zaten Anlambilim dilin her yönüne uzanmaktadır.

Cümle düzeyinde Anlambilim çalışmalarında kalıp halinde olan, belirli öğeleri bulunan cümlelerin yanısıra temel öğeleri eksik olan "eksiltili cümleler" başlı başına bir inceleme konusu olabilir. Eksiltili cümleler, genel bir metin içinde net bir anlam kazanır. Metinden kopuk bir şekilde ele alındığında kesin olmayan birden çok anlam belirlemede, farklı çağrışımlar oluşmaktadır. Bu, kelimeler için de geçerlidir. Vurgu ve tonlama, kelimenin veya cümlenin anlamını değişik yönlerle çeker.

Anlaşılıyor ki dil üzerinde yapılacak araştırmalar bazen kesin yargılardan uzak, varsayımlar düzeyinde kalmaktadır. Bu

konuda kesin verilerin elde edilmesi diğer bilim dallarının gelişmesine, insanın "akıl ve ruh" karmaşasının çözülmesine ve bu alanda yapılacak verimli çalışmalara bağlıdır.

Yukarıda anlatılan düşünceler ışığında tez konusu olarak "Soru Eki Almış Soru Cümlelerinin Anlambilimsel Yönden İncelenmesi"nin seçilmiş olmasının sebebi aydınlığa kavuşmuş olmalıdır. Anlambilimin Dilbilimin en kapsamlı konusu olduğu düşünülürse bugün Türkçede bu alanda yapılacak çalışmalara konu olabilecek, incelenmeyi bekleyen birçok dil ögesi vardır: Yapım ekleri ve kelimenin anlamını değiştirmeleri, kelime grupları, bazı kip ekleri ve anlam kaymaları, ünlem, şart cümleleri birleşik fiiller, birleşik zaman çekimleri, soru cümleleri, soru eki ve benzeri konular, Dilbilimi çerçevesinde incelenmeyi beklemektedir. Mevcut çalışmalar elbette vardır veya yapılmaktadır. Ancak bunların yetersizliği tartışılmaz bir gerçektir.

Dilbilimine inceleme konusu olacak bu dil öğeleri içinde soru ekinin ayrı bir yeri vardır. Türkçeye has kullanım özellikleri, anlam zenginlikleri, edebiyatımıza kazandırdığı çok renklilik ve güç, Eski Türkçeden beri kendini her yönüyle koruyarak bugüne gelebilmiş olması gibi değişik yönleriyle farklılığını gösterir.

Soru eki almış soru cümleleri, Türkçedeki diğer soru cümlelerinden de farklıdır. Bu farklılık, soru ekinin aynı cümlenin her yerine gelebilmesi soru dışında çok sayıda anlam taşıyabilmesidir. Bir soru sıfatının yeri, bir soru eki gibi

7

anlam bozukluğuna yol açmadan değistirilemez. Soru cümleleri arasında özellikle bu konunun seçilmesinde en önemli etken budur.

Tez çalışmasının inceleme konusu olan cümlelerin bir kısmı, değişik dönemlere ait, değişik yaşam biçimlerini ve kültürleri anlatan tiyatro eserlerinden derlenmiştir. Milli duygularının coşkusu ve gücüyle çağları delip toplumsal mesajlarıyla bize ulaşan Namık Kemal'den günümüze tiyatro kültüründe önemli yeri olan farklı kesimlerin yaşantılarını gözler önüne seren Orhan Asena'ya kadar değişik sanatçıların eserlerinden derlenmiş soru eki alan soru cümleleri , genel üslup, sanat değeri tasarlandıkları ortam yönünden farklı oldukları için ayrı bir başlık altında ele alındı. Yazım kuralları ve noktalamada metinlere her yönüyle bağlı kalındı. Bir cümle olduğu halde kesin bir anlam işaret etmeyen bazı eksiltili cümleler, tezin amacı ve kapsamını aştığı için sadece yazılı olarak verildi.

Çalışmanın ikinci bölümünü oluşturan basından alınmış cümleler üslupları, siyasi değeri ve güncel yaşamla yakın ilgileri nedeniyle farklı bir bölümde ele alındı. Bu konuda kaynak olarak Milliyet gazetesi seçildi.

1992 yılının son ayları (Ekim, Kasım, Aralık) ve 1993 yılının ilk aylarına (Ocak, Şubat) ait gazetelerden derlenen cümlelerin ele alınmasında tiyatro eserlerinin incelenmesine ait mantık izlendi.

Soru eki almış soru cümlelerinin incelenmesi, fişleme işlemiyle başladı. Basit ve birleşik cümleler diye yapılan ilk sınıflamanın ardından soru ekinin cümleye kattığı anlam doğrultusunda ikinci bir sınıflama yapıldı. Soru ekinin cümleye tahmin edilenin çok üstünde anlam kattığı görüldü. Daha sonra bu cümlelerdeki soru ekinin hangi öğeden sonra geldiği konusunda sınıflama yapıldıca tezin genel başlıkları belirdi. Bu genel başlıklar altında, soru ekinin cümleye kattığı anlamlar sıralandı.

Tez çalışmasının üçüncü bölümünde soru ekinin yer değiştirmesinden kaynaklanan anlam değişiklikleri incelendi. Soru ekinin yeri değişince doğal olarak vurgu ve tonlamanın da değiştiğini söyleyebiliriz. Bu konudaki çalışma, geniş kapsamda tutulmadı. Bütün cümlelerde ekin yer değiştirmesinin yaratacağı anlam farklarının incelenmesi, tezin hacmini daha da genişleteceği için birbirine benzer cümlelerin bir kısmının alınmasıyla yetinildi.

Dilbilim ve Anlambilim alanında yapılabilecek çalışmalara konu olacak birçok dil öğesinin olduğu, yapılacak her çalışmanın beraberinde yeni konular getirdiği düşünülürse, Türkçenin bu çalışmalara ne kadar ihtiyacı olduğu anlaşılır. Soru eki üzerinde hazırlanan bu tezin Anlambilimin gelişmesi ve önemli konulara dikkat çekmesi yönünde küçük bir katkıda bulunmasını, bu alanda başarılı çalışmalar yapılmasını diliyorum.

DİLBİLİM VE ANLAM BİLİMİ

İnsanlar her zaman bir toplum içinde yaşamış, bu yaşamı en iyi düzeye getirmeye çalışmışlardır. Araştırmaları, gözlemleri ve bunların temelindeki "merak etme" duygusu bilimi doğurmuş, en ilkel dönemden bugünkü uzay çağına uzanan bir süreç içinde her yeni gün bir başka bilinmeyene yönelmişlerdir. Toplumu ilgilendiren her konu büyük bir önemle ele alınmış, yeni yeni bilim dalları gelişmiştir. Ekonomi, Hukuk, Politika, Tıp, Psikoloji, Din gibi insan yaşamıyla yakından ilgili bilim dalları arasına konuşma ihtiyacından doğan, anlamayı sağlayan, insanlar gibi canlı bir sistem olan "dil" bilimi Dilbilim de katılmıştır.

19. yüzyılda kendini kabul ettirmeye başlayan bu bilim dalı, insan yaşamındaki önemini hergün daha çok hissettirmektedir.

"Dilbilim" in ne olduğunu merak edip sözlüğe bakan bir insan, yeterli olmayan bazı tanımlamalarla karşılaşır. Türkçe Sözlük'te "Dillerin yapısı, gelişmesini, dünyada yayılmasını ve aralarındaki ilişkileri ses, biçim, anlam ve cümle bilgisi bakımından genel veya karşılaştırmalı olarak inceleyen bilim, lisaniyet, lengüistik" biçiminde bir açıklama vardır. İlk bakışta dilbilgisi ile karıştırılabilen Dilbilimini ayırmak gerekir. Dilbilgisi Dilbilimin bir alt koludur. Bir dildeki sesleri, heceleri, kelimeleri, ekleri, cümleleri ve bunların yapılarını, anlamlarını, birbirleriyle olan ilişkilerini inceleyen, bunlarla ilgili kuralları koyan bir

koldur. Dilbilgisi cümleleri, kelime gruplarını ve kelimeleri teker teker inceler; onları bölümlere ayırır; en küçük ek ve takıların görevlerini belirtir, bir çeşit dil atomculuğu yaratır. Dilbilimi ise anlatışla, anlatışın tümüyle uğraşır. Kelimeleri, cümleleri parçalayıp bölümlere ayırmaz. Kavramların çeşitliliğini, duyguların inceliğini göz önünde tutar. Dilbilimci dili olduğu gibi ele alır, bütünün anlatım gücüne önem verir. Asıl amacı anlam birimlerini, kavramları ve bu birimlerle kavramlar arasındaki duyguları ele almaktır.

Dilbilim tarihçileri bu bilimin 19. yüzyılın ortalarında başlayan çalışmalarla ortaya çıktığını belirtirler fakat gerçek bilimsel boyutlara 20. yüzyılın ortalarında kavuşmaya başladığı da gerçektir. Ükümüzde son yıllarda bu alandaki çalışmalar artmıştır.

Dilbilimin Biçimbilim, Sesbilim, Tümcebilim, Kullanımbilim, Anlambilim gibi bölümlerinde bugüne kadar doyurucu çalışmalar yapılmamıştır. Özellikle Anlambilim, çok ihmal edilmiştir. ⁴

Anlambilim, bir dilin belirli gruplarının veya kavramlarının anlamlarını inceler. Dili anlam yönünden ele alan kelime ve deyimlerin taşıdıkları anlamları ve anlam değişmelerini inceleyen bir koldur. Kelimelere anlam verilmesi, anlam yüklenmesi, eşanlamlılık, eş adlılık, çok anlamlılık, karşıt anlamlılık, anlam daralması, anlam genişlemesi, anlam kötüleşmesi, anlam iyileşmesi, anlam kayması, deyimlerin anlam özellikleri gibi konuları ele alır. Ünlü dilbilimci Roman Ja-

kops " Anlamı ele almayan dilbilim, anlamsızdır." derken Anlambilimin önemini vurgulamıştır. Anlambilim kuramsal olarak felsefe, mantık, psikoloji konularıyla iç içe olduğu için soyut, kuru gelebilir. Ancak yaşayan dilden, güncel eserlerden alınmış örnekler üzerinde uygulama yapıldığında çok zevkli ve ilginç olabilir. Bir şiir cümlesini veya tiyatro eserinden alınmış bir konuşma cümlesini dilbilgisi yönünden incelemek pek zevkli görünmese de Anlambilimsel açıdan bakılıp incelendiğinde durum değişecektir. Bu cümlenin açıklanması, çeşitli anlam inceliklerinin bulunması, daha önce düşünülmemiş anlamların farkedilmesi şaşkınca bir hayranlık uyandıracak ve dile bakış açısını genişletecektir.

Anlambilim alanında yapılacak çalışmalar dilbilimin yanında farklı sanat dallarının, özellikle de edebiyatımızın gelişmesine katkıda bulunacaktır.

YUKARIDAKI BİLGİLERİN ELDE EDİLMESİNDE TARANAN KAYNAKLAR

- AKSAN,Doğan. Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim 1 Türk Dil Kurumu Yayınları Ankara 1980
 AKSAN,Doğan. Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim 2 Türk Dil Kurumu Yayınları Ankara 1982
 AKSAN,Doğan. Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim 3 Türk Dil Kurumu Yayınları Ankara 1987
 BANGUOĞLU,Tahsin.Türkçenin Grameri Ankara 1986
 BİLGEĞİL,Kaya.Türkçe Dilbilgisi İstanbul 1984
 Dil Derneği, Dilbilim ve Türkçe. Dil Derneği Yayınları Ankara 1991
 EDİSKUN,Haydar.Türk Dilbilgisi İstanbul 1985
 ERGİN,Muharrem.Türk Dilbilgisi İstanbul 1980
 GENCAN,Tahir Nejat.Dilbilgisi Türk Dil Kurumu Yayınları Ankara 1986
 HATİBOĞLU,Vecihe.Türkçenin Sözdizimi Türk Dil Kurumu Yayınları Ankara 1972
 Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 1988

SORU CÜMLELERİ

Cümle, bir duyguyu, düşünceyi, haberi, isteği, hükmü tam olarak anlatan kelime topluluğudur. Kendi çapında bağımsız bir bütünlük taşır. Cümle dilbilgisi araştırmalarının en önemli konularından biridir. Bugün Dilbilim çalışmalarında da cümle konusuyla karşılaşılmaktadır.

Cümleler anlamlarına göre farklı biçimlerde ele alınır. Bazen olumluluk, bazen olumsuzluk, bazen de soru bildirir.

Olumlu fiil cümlelerinde bildirilen iş, hareket veya oluş gerçekleşir, gerçekleşmesi mümkündür. Olumlu isim cümlelerinde ise olumlu bir kavram vardır:

Bu iş, en kısa zamanda bitmelidir.

O, benim en son okuduğum kitaptır.

Olumsuz fiil cümlelerinde bildirilen iş, hareket veya oluş gerçekleşmemektedir, gerçekleşmesi mümkün değildir. Olumsuz isim cümlelerinde ise kavram, olumsuzluk edatı olan "değil" ile olumsuzlaşmıştır. İsim cümlelerinin diğer olumsuz biçimi "yok" kelimesiyle yapılır.

Bu iş gereken zamanda bitmemiştir.

O, benim en son okuduğum kitap değildir.

Soru cümlelerinde bir şeyin içyüzünü öğrenmek, bir kusuyu gidermek amacı vardır. Görünüşte basit bir soru bildiren cümlelerin üzerine eğildiğimizde çok sayıda anlam taşıdıklarını görürüz.³

Soru cümleleri farklı biçimlerde, farklı kelimelerle kurulabilir:

" Hangi iş en kısa zamanda bitmelidir?" cümlesinde olduğu gibi " hangi, kaç, ne, nasıl " soru sıfatlarıyla...

" Bu iş niçin en kısa zamanda bitmelidir." cümlesinde olduğu gibi " nasıl, niçin, ne zaman, ne kadar " soru zarflarıyla...

" Bu işi en kısa zamanda kim bitirir?" cümlesinde olduğu gibi " kim, ne " soru zamirleriyle...

" Bu iş en kısa zamanda bitmeli midir?" cümlesinde olduğu gibi "mi" soru ekiyle...

Şunu da unutmamak gerekir ki daha farklı soru biçimleri de vardır. El,kol, baş hareketleri, farklı yüz ifadeleri bazen sözler kadar hatta daha da etkili olabilir.

Kısacası Türkçede çok sayıda soru bildiren unsur vardır. Bunlar vurgu, ton, tonlama, jest ve mimiklerle birleşince çok büyük bir anlam zenginliği oluşturur.

YUKARIDAKİ BİLGİLERİN ELDE EDİLMESİNDE TARANAN KAYNAKLAR

EDISKUN, Haydar. Türk Dilbilgisi İstanbul 1985
 ERGİN, Muharrem. Türk Dilbilgisi İstanbul 1980
 ERGİN, Muharrem. Üniversiteler İçin Türk Dili Bayrak Basın Yayım İstanbul 1990
 GENCAN, Tahir Nejat. Dilbilgisi Türk Dil Kurumu Yayınları Ankara 1986
 HATİBOĞLU, Vecihe. Türkçenin Sözdizimi Türk Dil Kurumu Yayınları Ankara 1972

SORU EKİNİN KULLANIMI

Soru eki belki de gücünü özgürlüğünden almaktadır. Gerçekten de bu ek her türlü kelimeyle kullanıldığı gibi bir cümlenin herhangi bir ögesinin sonuna hatta kelime gruplarının da arasına gelebilir.

Soru eki, hem isimlerle hem fiillerle kullanılır. Bu özellik dilimizdeki eklerin hiç birinde yoktur (Ek fiilin bazı kullanımları dışında) Örneğin iyelik ekleri, hal ekleri sadece isimlerle, şahıs ekleri sadece fiillerle kullanılır. Bu ekin kullanım alanının genişliği dikkat çekicidir.

Bu ek vurgusuzdur. Vurguyu kendisinden önceki unsura iter. Cümlenin tonu soru ekini de etkiler.

Cümlenin bütün öğelerinden sonra gelebilir. Sonuna geldiği ögeye bağlıdır.. Genel metinlere bakıldığında soru ekinin en çok yüklemden sonra geldiği görülür.

Yüklem fiil cinsinden olduğu zaman ek üçüncü tekil şahıs çekimlerinde çekim sonuna diğer çekimlerde şahıs ekinin önüne gelir.

Bahar çiçekleri, doğadan önce içimizde açar mı?

Birleşik zamanlı fiillerde soru eki birleşik zaman ekinin önüne gelir.

Bahar çiçekleri, doğadan önce içimizde açar mıydı?

Yüklem isim cinsinden olduğu zaman ek bildirme ekinin önüne gelir.

Doğadan önce içimizde açan, bahar çiçekleri midir?

Ek fiil çekiminde ek, bu çekimden önce veya birleşik zaman kipinden sonra gelebilir.

Doğadan önce içimizde açan bahar çiçekleri miydi?

Soru eki cümlenin diğer öğelerinin sonuna gelebilir.

Bahar çiçekleri mi doğadan önce içimizde açar?

Baharın mı çiçekleri doğadan önce içimizde açar?
D.

Bahar çiçekleri, doğadan önce içimizi mi donatır?

Bahar çiçekleri doğadan önce bizim mi içimizi donatır?
N.

Bahar çiçekleri, doğadan önce içimizde mi açar?
D.T

Bahar çiçekleri doğadan önce mi içimizde açar?
Z.T

Bahar çiçekleri doğadan da mı önce içimizde açar?

Görülüyor ki soru eki farklı öğelerin sonuna gelebil -
mekte, bu hiç bir anlatım bozukluğuna yol açmamaktadır. Ancak
soru ekinin cümle içindeki yer değişiklikleri anlam değişik-
liği yaratmaktadır.

YUKARIDAKI BİLGİLERİN ELDE EDİLMESİNDE TAKANAN KAYNAKLAR

- BANGUOĞLU, Tahsin. Türkçenin Grameri Ankara 1986
BILGEGİL, Kaya. Türkçe Dilbilgisi İstanbul 1984
CAFEROĞLU, Ahmet. Türk Dili Tarihi İstanbul 1984
EDISKUN, Haydar. Türk Dilbilgisi İstanbul 1985
ERGIN, Muharrem. Türk Dilbilgisi İstanbul 1980
ERGIN, Muharrem. Üniversiteler İçin Türk Dili Bayrak Basın
Yayın İstanbul 1990
GENCAN, Tahir Nejat. Dilbilgisi Türk Dil Kurumu Yayınları
Ankara 1986
HATİBOĞLU, Vecihe. Türkçenin Sözdizimi Türk Dil Kurumu
Yayınları Ankara 1972
TIMURTAŞ, F. Kadri. Eski Türkiye Türkçesi Edebiyat Fakülte-
si Yayınları İstanbul 1977

SORU EKİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ

Türkçenin kapsamı en geniş işletme eki olan soru eki, Eski Türkçeden beri kullanılmaktadır. Değişik dönemlerde ses yapısında bazı değişimler olmuştur.

Eski Türkçede bu ek "mu" biçiminde bir edattır, ünlü uyumları henüz yoktur.

Eski Anadolu Türkçesinde düz ünlülü bir ektir. Kalınlık incelik uyumu vardır fakat düzlük yuvarlaklık uyumu henüz belirmemiştir. Ekin kullanım yeri bugünkü gibidir. (doğdı mı, sakınur mı, ola mı, yok mıdur, bu mıydı, degül mi)

Ek, bugün kalınlık-incelik, düzlük-yuvarlaklık uyumu gösterir.

YUKARIDAKI BİLGİLERİN ELDE EDİLMESİNDE TAKANAN KAYNAKLAR

- BANGUOĞLU, Tahsin. Türkçenin Grameri Ankara 1986
 BİLGEGİL, Kaya. Türkçe Dilbilgisi İstanbul 1984
 CAFEROĞLU, Ahmet. Türk Dili Tarihi İstanbul 1984
 EDİSKUN, Haydar. Türk Dilbilgisi İstanbul 1985
 ERGİN, Muharrem. Türk Dilbilgisi İstanbul 1980
 ERGİN, Muharrem. Üniversiteler için Türk Dili Bayrak Basın Yayın İstanbul 1990
 GENCAN, Tahir Nejat. Dilbilgisi Türk Dil Kurumu Yayınları Ankara 1986
 HATİBOĞLU, Vecihe. Türkçenin Sözdizimi Türk Dil Kurumu Yayınları Ankara 1972
 TİMURTAŞ, F. Kadri. Eski Türkiye Türkçesi Edebiyat Fakültesi Yayınları İstanbul 1977

SORU EKİNİN CUMLEYE KATTIĞI ANLAMLAR

Soru eki almış soru cümlelerinin anlambilimsel yönden incelenmesine dayalı olan bu tezde, çok sayıda cümle üzerinde yapılan çalışmalar göstermiştir ki soru eki birkaç anlamla sınırlanmamıştır. Cümle içindeki yeri, vurgu ve tonlaması değişikçe ekin cümleye verdiği anlam da değişmektedir. Yer değişikliğinin, tonlamanın çok sayıda yapılabileceği düşünüldüğünde ekin anlam zenginliği de kendini gösterir.

Konuşma dilinde anlatımı en çok etkileyen unsur, sesin yerine göre ayarlanması yani tonlamadır. Tonlamaya dikkat ederek konuşan bir insanın dilinden yansıyan kuru kelimelerden çok ruhudur. Bu ruh derinliğinden gelen sayısız duygu ve anlam sınırlı olan kelimelerle tonlama olmadan ifade edilemez. Nasıl ki doğada herhangi bir rengin birden çok tonları varsa bir kelime veya cümlenin de o denli farklı söyleyiş biçimleri olabilir. Bu, anlatılmak istenen, sorulan cümlenin içeriğine bağlıdır.

Soru eki, merak duygusunu gidermeğe çalışan bir soruda, cevabı bilindiği halde anlamı güçlendirmekte amacı taşıyan bir soruda, hüzün, öfke, şaşkınlık, alay etme, küçümseme, heyecan meçhullük, şüphe, isyan, savunma, eleştiri, kınama, hayal kırıklığı, istek, sitem, sabırsızlık, bıkkınlık, minnet, hesapsorma, kararsızlık, korku gibi duyguların anlatımında kullanılır.

Sonuç olarak soru ekiyle, insanın sahip olabileceği bütün duyguların cümledeki yerine ve tonlamasına dikkat edilerek anlatılabileceğine söyleyebiliriz.

SORU EKİNİN TÜRKÇEDEKİ YERİ VE ÖNEMİ

Türkçe, 8. yüzyılın çok daha gerilerine gidebilen köklü bir dildir. Orhun Yazıtlarına bakıldığında dilin ses yapısının çarpıcılığı, ahenkli dizilişe sahip cümle bütünlüğü, anlam zenginliği Türkçenin aslında ne kadar işlek olduğunu ve en eski dönemlerde bile sanat değerinin yüksek olduğu metinler oluşturulabildiği dikkat çeker. Bu dile bu çok renkliliği çok sesliliği geçmişe uzanan güçlü kökler getirmiştir.

Bugün dünyada "gelişmiş dil" olarak kabul edilen dillere baktığımızda Türkçenin de sınırsız anlam zenginliğine sahip olan bu dillerden biri olduğunu görüyoruz. Bu konuda en güzel örnek, Eski Türkçeden beri bütün gücüyle yaşayan soru ekimiz " mı/mi"dir.

Soru ekimiz, başlı başına bir anlatım hazinesidir. Çok sayıda anlamı taşıyabilen bu dil ögemiz, en küçük bir araştırmada bile gücünü gösterir.

Edebiyatımızın güçlü isimleri ve onların doyumsuz eserleri arasında dolaştığımızda bu eklin anlatıma kazandırdığı gücü görebiliriz. Özellikle şiirlerimizden alınan bu dizeler soru ekinin anlam zenginliğini açıkça gösterir:

Kaçar mı mert olan, bir can için meydan-ı gayretten ?

Namık Kemâl

Sığsın mı hayâl bu hakikat ?...

Abdulhak Hamit Tarhan

Hiç ezan duymadınız mı ?

Levîk Fikret

Sular mı yandı; neden tunca benziyor mermer ?...

Ahmet Haşım

Dönsek mi bu aşkın şafağında.
Gitsek mi ekâlim i leyâle

Almet Hasim

Sen sızlanmışsın çok mu.
Bize edebiyat öğretmeni anlattı:
Neyler bile etmiş şikayet.

Behcet NECATİGİL

Ağlasam sesimi duyar mısınız mısralarımda:
Dokunabilir misiniz gözyaşlarıma ellerinizle ?...

Orhan Veli KANIK

Bana kara diyen dilber
Gözlerin kara değil mi
Yüzünü sevdiren gelin
Kaşların kara değil mi

Karacaoglan

Kudrettinden eğüne hülle biçilmiş
Gerdanına siyah benler saçılmış
Hüsnünün bağında çiçek açılmış
Lâle midir sümbül müdür gül müdür

Varıp dostun bahçesine girmez mi
Dilber bize bir destimal vermez mi
Ağladıkça çeşmin yası sil deyu

Kayıkcı Kul Mustafa

SORU EKİ YÜKLEMENİN SONRA GELEN CÜMLELER

Yüklem cümlelerin en önemli unsurudur. Çekimli fiillerden, ek fiil almış isimlerden oluşur. Çekimli olan her fiil, tek başına bir cümle durumundadır. Tek başına bir işi, hareketi, oluşu, olayı ve bir hükmü karşılar. Yüklem bir tek kelimedenden veya kelime gruplarından oluşabilir. Yeri, cümlelerin üslup ve içeriği doğrultusunda değişebilir.

Soru ekiyle kurulmuş soru cümlelerinin çok büyük bir bölümü yüklemi sormaya yöneliktir. Soru eki yüklem sonuna geldiği zaman sadece soru anlamı taşımaz, çok farklı yönlerde anlam bildirir.

Soru Ekinin Soru Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

İşitiyor musunuz ?

V.Y.S./59

Söylediğim sözleri anlıyor musunuz ?

V.Y.S./59

Ölüm korkusunu bütün bütün gönlümüzden çıkarmak
elimizden gelir mi ?

V.Y.S./59

Ölümümüzü aramaya gidebilir misiniz ?

V.Y.S./59

Kendinizi şimdiden ölmüş tutmak elinizden gelir mi ?

V.Y.S./59

Kendinize bu kadar güveniyor musunuz ?

V.Y.S./59

Vatanınız için ölmeye hazır mısınız ?

V.Y.S./60

Arkamdan ayrılmamaya Allah'a ahdeder misiniz ?

V.Y.S./60

Cıldırđıđımı <u>ister misiniz</u> ?	V.Y.S./64
Mızıkayı <u>işitmiyor musun</u> ?	V.Y.S./66
Kalede kalmaya izin <u>yok mu</u> ?	V.Y.S./70
Hicaz'da da <u>yanında mıydınız</u> ?	V.Y.S./80
Sen <u>yerini tutar mısın</u> ?	V.Y.S./82
Bu gece düşmanın ordusuna girer, cephanesini <u>atesleyebilir misin</u> ?	V.Y.S./94
Herkesin kalbinde gördüğün kuvveti fikrinde de <u>görüyor musun?</u>	V.Y.S./96
Beraber <u>gidebilir misin</u> ?	V.Y.S./97
Su kale uğruna ölmek <u>elinden gelir mi</u> ?	V.Y.S./97
<u>Hazır mısınız çocuklar</u> ?	V.Y.S./104
<u>Sağ mı</u> ?	V.Y.S./109
Cocuk yanında <u>yok mu</u> ?	V.Y.S./113
Cocuk ! Çocuğu <u>istemiyor musunuz</u> ?	V.Y.S./117
<u>Çağırayım mı</u> ?	V.Y.S./117
Kardeşin <u>var mıydı</u> ?	V.Y.S./118
Daha bir emriniz <u>var mı</u> ?	V.Y.S./118
<u>Sadık değil miydi</u> ?	V.Y.S./118

Babacığını <u>sever misin</u> ?	VYS/ 121
Yediğin nimeti kendine helal etmek <u>istemez misin</u> ?	AB/29
Beni <u>sever misin</u> ?	AB/45
Benim muhabbetime layık olmak <u>ister misin</u> ?	AB /45
Kız, incilerimi <u>dizdin mi</u> ?	AB/48
Herkes vatan kardeşlerinin buralarda gösterdiği gayretten <u>memnun mu</u> ?	AB/53
<u>Vasiyet mi buyurmuştunuz</u> ?	AB/55
Hiç bir tarafım sevdiğin bir adamı <u>andırmıyor mu</u> ?	AB/58
<u>Güzel mi</u> kız ?	IE/16
Ee, bari <u>güzel mi</u> ?	IE/18
E.. bu hanım <u>pek mi güzeldi</u> ?	IE/19
Bu mermer kırıklarını <u>saydın mı</u> ?	IE /19
Ah Afet Kadıncığım aklına bir çare <u>geliyor mu</u> ?	IE /21
Bu gelen adamı <u>bildin mi</u> ?	IE/22
Sende münasip bir cariye <u>var mı</u> ?	IE /23
Ferhat Ağa'nın bu işten haberi <u>var mı</u> ?	IE/25
Benim de yıldızım <u>var mı</u> efendim ?	IE/41

<u>Ezber edebildin mi ?</u>	1E/44
Ferhat Ağa'ya <u>actın mı ?</u>	1E /46
Efendi babanıza siz <u>söylemediniz mi</u> efendim ?	1E /55
Dilaver orası <u>çok uzak mıdır ?</u>	1E/55
Çelebi'yi sahiden <u>seviyor musun ?</u>	1E/56
Sevdiğine <u>bir fedakarlık edebilir misin ?</u>	1E/56
Benim dediklerimi <u>yapar mısınız ?</u>	1E /57
Su bahçenin kapısı <u>açık mı ?</u>	1E /57
Küçük hanım <u>kayıp mı oldu ?</u>	1E /59
Kerimenin cinler elinden halasına çare <u>yok mu ?</u>	1E /67
Kızımın bu halden halasına imkan <u>var mı ?</u>	1E /71
Burada bildiğiniz benekli bir adam <u>var mı ?</u>	1E /79
Bu meblağ <u>irbah ve istirbah olunmuyor mu ?</u>	1E /88
Nasıl <u>bulabildiniz mi ?</u>	1E/89
Evladım <u>bir iftiraya mı uğradı ?</u>	1E /95
Oglum bu ana kadar perilerle , cinlerle <u>bir münasebette bulundun mu ?</u>	1E /96
Yani bir huddama <u>malik misin ?</u>	1E/96
Ee, nikahtan sonra biraz <u>farkettin mi ?</u>	1E/103

<u>Gelin olur muydun</u> böyle ?	iE /108
Oh.. Hamdolsun kamilen <u>düzeldi mi</u> ?	iE /115
Dili <u>söylüyor mu</u> ?	iE /115
Zeyrek yokusu <u>olsun mu</u> ?	KN /21
Bir doktora <u>göstermedin mi</u> ?	KN/22
Nedeni <u>var mı</u> bunun ?	KN /30
Karagöz, musikiye <u>aşına mısın</u> ?	KN/31
<u>Rebap çalar mısın</u> ?	KN/33
Şimdi de <u>çalar mısın</u> ?	KN /33
Sen şöyle elini şakağına koyup <u>gezinebilir misin</u> ?	KN/33
Sen <u>hazır mısın</u> ?	KN /54
Bu iş <u>kartalın başında mı</u> ?	KN /45
Karagöz, sen <u>kapı gıcırdatanlardan mısın</u> ?	KN/60
Baba, <u>aldın mı</u> giyecekleri ?	KN /78
<u>Gideyim mi</u> Karagöz ?	KN /81
O karılar <u>burada mı</u> ?	KN /87
Bir tek daha <u>gelsin mi</u> ?	KN /89

Bir tek daha <u>vereyim mi</u> ?	KN /90
Haşkadan da <u>burada mı</u> ?	KN /94
Hoşkadem'le <u>konuştunuz mu</u> ?	KN /95
Anana <u>söyler misin</u> ?	KN /98
Karagöz, sen bunu <u>bildin mi</u> ?	KN /98
Ama canım bu gerçek, <u>dediğiniz derecede öyle hazır,</u> <u>kamil mi</u> ?	ZT/38
Hasta <u>bu mudur</u> ?	ZT/57
Ey, <u>ağrı, sızı duyar mı</u> ?	ZT /58
Başkaca satacak bi şeyimiz <u>yoh mu</u> bizim ?	SG/5
<u>Sultan mı</u> gız o ?	SG/6
<u>Görün mü</u> işi sen ?	SG /6
Sen Zelha'yı <u>çağırdın mı</u> herif ?	SG /8
<u>Aldın mı</u> haberi Ali ?	SG /9
İneğin altına <u>baktın mı</u> gız ?	SG /10
Gız <u>senin mi</u> ?	SG /13
Gücün <u>yeter mi</u> ?	SG /15
Bu gız <u>yufka da açar mı</u> ?	SG /15

Burçak da <u>yolar mı</u> ?	SG /15
Bağ da <u>budar mı</u> ?	SG /16
Hec güveyiği <u>gördün mü</u> ?	SG /19
<u>Bunlar mı</u> düğün konukları ?	SG /32
<u>Türkücülerin</u> <u>gız mı</u> o ?	SG /38
<u>Kötü mü</u> yani <u>gız</u> ?	SG /42
<u>Duyar mısın</u> türküleri sen de kızım ?	A Bağ/7
<u>Uşür müsün</u> soğuk sularında kuyunun ?	A Bağ /7
Dede, benim babam da <u>oyda mı</u> ?	A Bağ /8
Meyveley de <u>vay mı</u> ?	A Bağ /9
Oyda şekey <u>vay mı</u> dede ?	A Bağ /9
<u>Anlaştınız mı</u> Niyazi Ağayla ?	A Bağ /10
<u>Uyudu mu</u> Osman ?	A Bağ /11
Babamı <u>gördün mü</u> Sükrü Emmi ?	A Bağ /23
Şimdi bu Ermeni işi <u>tamam mı</u> ?	A Bağ /25
<u>Demedim mi</u> ?	A Bağ /26
<u>Gördün mü</u> ?	A Bağ /26

<u>Gidecek misin bugün ?</u>	A Bag /35
Sana <u>tüyükü söyleyim mi ?</u>	A Bag /36
Sizin Hacer çorap <u>örmüyor mu ?</u>	A Bag /37
Ekmek <u>var mı</u> torbasına koyacak ?	A Bag /46
<u>Gidecek mi ?</u>	A Bag /48
<u>Oldu mu ?</u>	A Bag /62
Anne paran <u>var mıydı</u> hic ?	A Bag /64
Limonu da yanında <u>olsun mu ?</u>	A Bag /68
Handan <u>kalktı mı ?</u>	A Bag /68
Hic <u>güres tuttun mu</u> sen ?	AKM /7
<u>Istemez misin ?</u>	AKM /11
İyi <u>düşündün mü ?</u>	AKM /19
<u>Yazdın mı ?</u>	AKM /34
Sizi insafına vicdanına emanet edebileceğim bir kimseyi <u>bilir misiniz ?</u>	AKM /34
Kimin kimsen <u>yok mu</u> senin ihtiyar ?	AKM / 38
<u>Inanmaz mı oluyordun ?</u>	AKM /41
<u>Yapamaz mı ?</u>	AKM /42

Nedenini de <u>bilir misiniz</u> ?	AKM /43
Hiç bu duyguyu senin de duyduğun <u>olmuş mudur</u> ?	AKM /64
Erkek olacağına <u>emin misiniz</u> ?	AKM /64
<u>Aldattın mı</u> ?	AKM /66
<u>Yalnız mısın</u> ?	AKM /75
Sizi de <u>tutukladılar mı</u> Profesör ?	ÖKN /6
Sayı <u>o kadar önemli mi</u> Profesör ?	ÖKN /9
Nasıl, katılmak <u>ister misiniz</u> toplantılarımıza ?	ÖKN /14
Bir toplantımıza katılmak <u>ister miydiniz</u> Profesör ?	ÖKN /11
<u>Korkmuyor musunuz</u> peki ?	ÖKN /19
<u>Düşündün mü</u> hiç ?	ÖKN /19
Burada tıkanıklık <u>yapacak mı</u> Profesör ?	ÖKN /23
Tüm bu tehlikeleri <u>göze alabiliyor musunuz</u> ?	ÖKN /24
Demir içerdeyken hatırladığın öğrencin <u>bu muydu</u> baba	ÖKN /33
<u>Kurtulacak mı</u> ?	ÖKN /37
Kan gurubunu <u>biliyor musunuz</u> ?	ÖKN /37
<u>Evli misiniz</u> ?	ÖKN /43
Benim de ödüm kopar Augusto.. Senin <u>kopmaz mı</u> ?	ÖKN /44

Su belgeyi doktor , su belgeyi imzalamamı, istiyor
musun?

ÖKN/45

Sevdin mi ?

ÖKN /55

Arayacak mısın ?

ÖKN /63

Bunu kanıtlamam sart mı ?

ÖKN /73

Sen oğlum iyicene düşündün mü ?

ÖKN /79

Sorguya başlayacak mı Profesör ?

ÖKN /86

Hep oturdun mu bugün ?

K/17

Sıkılmıyor musun ?

K/17

Söyle bir duyguya kapıldığın olmuyor mu ?

K /17

Gelmediğim geceler merak etmiyor musun beni ?

K/18

Kızılmıyor musun ?

K /18

Öfke duymuyor musun bana ?

K /18

Mutluluğa inanır mısın sen ?

K /19

İster misin ?

K /25

Birleşik Cümleler

Bak güzelim şunlar mermer parçası mı ?

İE /20

Celebim azıcık dur.. mendilin bir ucu ıslak mıydı ?

İE /20

- Aman etme, aşığı olmaz mı ?
iE /31
- Seni alayım mı söyle bakayım ?
iE /31
- Eset, sümbülü, akrep filan nedir bilir misiniz ?
iE /40
- Pek iyi olur ama sen yolu biliyor musun ?
iE /55
- Sizin mahdum Safi Çelebi bu sabah görünmedi,
keyifsiz mi ?
iE /77
- Dilaram'ı sana verirsem ister misin ?
iE /117
- Kismetın Dilaver zuhur etti, ister misin ?
iE /117
- Denizde ne kadar mahluk varsa hep erkek midir ?
AB /36
- Arada bir zulmet su mudur, hava mıdır; farketmek
için keramet ister.
AB /42
- Efendim kayıgınız yollu mudur, yoksa amelimanda
mıdır?
KN /19
- Musibet değil iki gözüm yani saz çalar mısın ?
KN /32
- Öyle değil Karagöz, sazlardan at çalar mısın ?
KN /33
- Ama canım yanılmayasınız, iyi bilir misiniz...
- Su tabip olduğunu iyi bilir misiniz ?
ZT /46
- Kim ölecek, kim kalacak; bilir misin ?
ZT/50

- Siz bana şunu deyiveriniz ki bu illetten çok
muztarip olur mu ? ZT/58
- Babam çığırır diye ünler ya, duyman mı ? SG /9
- Onlarda bir gaynana var, evlerden ırak, büyük gelin
canına kıymağa kalktı duymadınız mı ? SG /11
- Dört bin gayme derler essak mı ? SG /19
- Konuşsa anlayabilir misin ne dediğini ? AKM /23
- Bizim oğlan da ellerinde, duymuş muydunuz ? AKM /43
- Serif Hüseyin'lerin de köşke indiklerini duydun mu,
doğru mu ? AKM /48
- Bize sıfır gurubundan RH negatif bir kan gerek, yok
mu içinizde böyle biri ? ÖKN /38
- Acımasız bir hesap, hazır mısın buna ? ÖKN /38
- Sorabilir miyim, niçin imzaladın o belgeyi ? ÖKN /53
- Hiç senin olayım istemedin mi ? K /17
- Mutlu olayım ister misin ? K /20

Soru Ekinin Cevap Verme Anlamı Taşıdığı Cümleler
Basit Cümleler

- Ya şimdi her gün Allah'tan ölümümü istediğimde
hakkım yok mu ?
VYS /44
- Hiç benim ocağımdan oralarda yatar adam gördün mü ?
VYS /49
- Benden bir yemin istemiyor muydun ?
VYS /51
- Sen Allah'ın adlını bilmez misin ?
VYS /53
- Ah ! Sanki nefes mi alıyorum ?
VYS /56
- Bak lakırdı söylerken vatandan başka bir şey düşünür mü ?
VYS /61
- Hiç benim gözlerimi böyle kan içinde gördün mü ?
VYS /62
- Sütnineciğim ! Benim merhametli sütnineciğim ! Ben
sana böyle acı lakırdılar söyler miydim ?
VYS /63
- Ben senin böyle yüzüne bağırır mıyım ?
VYS /63
- Tekkeye gelen kurbanın semizliğine, zayıflığına
bakılır mı ?
VYS /71
- Hiç adam kaybolur mu ?
VYS /74
- Ben de deli miyim ?
VYS /84
- Ben bilir miyim ?
VYS /88
- Şimdi seni bırakıp da buralara geldiğim için beni
tayib eder misin ?
VYS /89
- Bundan sonra meram anlatacak bir şey kaldı mı ya ?
VYS /90

- Devlet burayı pasaya teslim etmemiş miydi ?
VYS /90
- Sen bu vatanın ekmeğini yemedin mi ?
VYS /91
- Hiç devlet kalesini gözden çıkarır mı ?
VYS /93
- Süphanallah ! Hasta olan ölemez mi ?
VYS /94
- Teşebbüse ben kafi değil miydim ?
VYS /95
- Hiç ağzında ninesinin sütü kokan biçare ölmeye
gönderilir mi ?
VYS /107
- Gölge arkasından ayrılır mı hiç ?
VYS /113
- Beyim ! Siz bana demin oğlum demediniz mi ?
VYS /115
- Hiç ruh ölümden korkar mı ?
VYS /120
- Her vazifeyi yerine getirmek o kadar kolay bir şey
midir ?
VYS /120
- Geçenki hücumda sizinle birlikte bulunmak benim
vazifem miydi ?
AB /30
- Vatan için fedakârlık etmeyecek miyiz?
AB /36
- Sanki indimde can Dilruba'dan mukaddim midir ?
AB /36
- Bak, hiç fırtınayı düşünür müsünüz?
AB /39
- Sanki o fırtınanın serpintisi buralara uğramadı mı ?
AB /42
- Çocuk, ben senin gönlünü bilmez miyim ?
AB /44
- Ben senin halini anlamıyor muyum ?
AB /44

- O da gual edecek bir sey mi ? AB /49
- Akif'in bir ihtiyar babası yok muydu ? AB /59
- Hic darı tanesi kadar aklı olan adamın aklına gelir mi ? AB /60
- ...hele Ibrahim Paşa'nın lale bahçelerine serptiği altınlar... benim gibi bir kadına koca düşündürür müydü ? IE /14
- Su kitabı görüyor musunuz ? IE /40
- Dilaver ne o ağlıyor musun ? IE /52
- A... bu da ağlanacak sey mi yavrum ? IE /56
- Böyle olacağını ben bilir miyim ? IE/64
- Hah söyle,nasıl bana yemek pişirebilir misin ? IE/32
- Hic böyle cin çarpmış bir kızla evlenir miydi ? IE/103
- Sazlıktan ot çalmak da bir sey mi Hacıvat ? KN/33
- Perde demedin mi ulan ? KN/33
- Bir sigaraya bir şallı araba yapılır mı ? KN/35
- Hic mektepten minder verilir mi ? KN/58
- iki tarafa Balat vapuru gibi gitmek olur mu ? KN/69
- Biz eskiden sizin konağa gelmez miydik ? KN/94
- Sen benim gibisine layık mı idin , a nöbran herif ? ZT /27

Sanki halini yolunu sana öğretemez miyim ?
ZT /30

Oh senin korkutmana kulak mı asarım sanki !
ZT/30

Haydi !Senin sözünden ürkecek miyim ben şaşkoloz ?
ZT/30

Vay, böyle matbu adamların zevciyetini ben tebrik
etmeyim mi ?
ZT /38

Şimdi bu illetiyle onu kimse başına alacak halde
midir ?
ZT /50

Ere verecek olduğum vakit kendi karşı gelmedi mi ya?
ZT/50

Bin sekiz yüze satmadık mı ?
SG /4

Durulur mu heç ?
SG /4

Yanından geçebiliyom mu o tarlanın ?
SG /5

Ona bedava gız gaptırcak göz var mı ben de ...
SG /7

Gıza sorulur mu heç ?
SG /16

Osman'ın derdi mi ?
SG /20

Durulacak zaman mı ?
SG /22

Amanın heç görülmüş şey mi gonsular ?
SG /35

Gız bu gılıklıan öküz başına gidilir mi ?
SG /42

Bırakır mıyım gelini heç ?
SG /43

Un var mı ki ana ?
ABağ/6

- Benim kaçmam olur mu ?
ABağ/26
- Herkes senin kadar dolaştı vuruştur mu gavurla ?
ABağ /27
- Haram lokma yakışır mı sana ?
ABağ /44
- Cepheye de namus için gitmiyor muyuz ?
ABağ /47
- Kardeşinin ruhu azab duymaz mı ?
ABağ /58
- Çocuk mu o ?
ABağ /58
- Küçüleyim mi onun yanında ?
ABağ/66
- Bir donsuza bey kızı verilir mi hiç ?
AKM /12
- Mecbur mudur senin gibi bir ite verdiği sözü tutmaya
AKM /12
- Verir miydi sırrımı birtakım ağzı karalara ?
AKM/ 18
- Bu dağı devirir miydi üzerime ?
AKM /18
- Çingenerler meclisinde kısırlar dilenir miydi ?
AKM /28
- Benim suçum mu ?
AKM /44
- Başka çarem var mı ?
AKM /45
- Ben bilir miyim ki ana ?
AKM /51
- Bir insan kendi yalanına bu türlü teslim oldu mu ?
AKM /60
- Şimdi anlıyor musun beni ?
AKM /63
- Hasta mısın ?
AKM /73

Demokratik düzen kaldı mı ?

öKN /20

Hic değilse bu korkunc kşukusundan kurtarmanız
gerekmez miydi karnınızı ?

öKN /43

Onun anısına saygısızlık etmiş olmaz mıydı ?

öKN /54

Pinochet'yi yadsıyabilir miyiz ?

öKN /54

ölümüyle ülkeyi daha da korkunc bir savaş ortamına
getirmedi mi ?

öKN /56

Sen zaten o belgeye imza atmakla yolunu seçmiş ol-
muyor musun?

öKN /57

Uyuyor muydun ? (özür dilerim)

öKN /75

Geleceğin kime ne hazırladığını biliyor musun ?

öKN /81

Olur mu başka zaman ?

K /14

Yakındığımı gördün mü hic ?

K /17

Bana verdiğinin ötesinde, başka istediğın oldu mu ?

K /17

Kurt kaptığı lokmayı verir mi ?

öç /36

Ellenmemiş olur mu hic ?

ö /36

Dohunmah istemez olur mu hic ?

ö /37

Birleşik Cümleler

Mektup babamdan da gelse yine ondan sanmaz mıyım ?

VYS/43

Bak hiç hatırına gelir mi ki, burada bir biçare var, kendinden ayrılmayı canımdan ayrılmaktan beter biliyor ama ayrılmamaya çare bulamıyor!

VYS/61

Hiç - Allah göstermesin- bir muhafara olsa gönlüm bu kadar rahatta mı olur ?

VYS / 84

Şimdi bir gece rüyasında seni gördüğünü söyleseler müjdesine canını vermez misin ?

VYS/85

Düşman da görmüyor mu ki kendinden bes kişi kanlartopraklar içinde yuvarlanmadıkça bizden bir kişinin ruhunu semavata göndermek olamıyor ?

VYS/87

"Kader öyle zulümlerden münezzehtir. Elbette münezihdir!" diye hiddetle söylediğin lakırdı yok mu ?

VYS/103

Bir kere düşün bak, kavganın adeta yaşayıştan hiç farkını bulabilir misin ?

AB/45

Sana "Ağlama !" demedim mi ?

AB/46

Bak,gözlerimde bir damla nem var mı ?

AB/46

Bakın, arayın, bugün benden başka Çürüksu'da bir beyzade bulabilir misiniz ?

AB/51

"Ne vakit olsa gelir, seni arar " diye çocuk sana bir lakırdı söylemedi mi ?

AB/59

Benden sır çıkarmı iki gözüm, söyle ?

İE /17

Canım efendi, sana artık büyüdün, içeriye, hareme girme diye tenbih etmedi mi ?

IE /38

Efendi seni evladı gibi sever , hiç beni sana çok görür mü ?

IE /38

Bakın akrep burcunu görüyor musunuz ?

IE /41

A...efendi, bu kızını sana verseydi memnun olmaz mıydın ?

IE /51

Bak gördün mü yıldızını nasıl bağladım ?

IE /51

Efendim Dilaver küçük hanımın perisine galip olsaydı küçük hanım hiç bu hale gelir miydi ?

IE/ 71

Bal gömecenin üstü sinek dolmuş, görmüyor musun ?

IE /76

İlahi ...efendim , damadınız Safi çelebi huddamına güvenmese bu işin içine girer miydi ?

IE /103

Hasta için deniz maması alalım demedin mi ?

KN /20

Dur efendim... öyle damdan düşer gibi olur mu ?

KN /31

İşte nasıl geziniyor muyum ?

KN /33

Sen gidersen de ben durur muyum ?

KN /60

Kimse kimsenin kısmetini yemez diye dayak kısmeti mi

KN /75

Ben senden korkacak mıymışım, gösteririm ?

ZT /30

Öyle alim bir zat-ı kerim , nazik meşhur tabip
halktan gizlenip hünerini topraklara gömmeli mi, ya perde
ardında saklanmak için ormanlara düşmeli mi ?

ZT /43

Yahu efendim ! etibba beyninde bu bir dakik , mühim
meseledirki nisanın müdavatı erlerin ifakatından kolay mıdır?

ZT /77

Söyle ben miydim seni kumara yollayan ?

ABağ/66

Bizziz olabilir misin söyle ?

ABağ/67

Ata malını kurtarmak dururkene, diğner miyim ben
senin öküzünü...

SG/4

Yogsa ben istemem mi bi tarlamız daha olsa..
Ziraatımız guvvetlene gayet, istemem mi ?

SG/5

Görmedin mi, Sultan'la laf eder durur dışarda..

SG/7

Yüz güzelse suç benim miydi ki Veli ?

SG / 36

De bakalım yalan mı ?

SG /36

Demin görmen mi gayur anan salmazdı seni içeri...

SG /37

Diğner mi, erkek o...

SG /41

Demem mi heç aklı yoh aha o zaman da harmanda
kekliği goyverincek.. bubası cifteye sarılıh ateş edecegidi ?

SG /42

öyle olmasaydı bu közü düşürür müydü yüreğime ?

AKM /18

Tut ki karşına çıktı birden , gözlerini yerden
kaldırıp da bakabilir misin yüzüne ?

AKM /23

Seni öldürmezsem beni öldüreceğini söylemiştin
hatırlar mısın ?

AKM /24

Kartallar çekirgelerin yemi, aslanlar uyuz köpek-
lerin avı olmuş muydu ?

AKM /28

İşte şu dökülenler kadar, yalan mı ?

AKM /31

Bir başka bir küçük neden daha yok mu ne dersin ?

AKM /48

Bu dünyanın güzelliğinden söz ederdim sana hep,
hatırlar mısın ?

AKM/76

Size söylemedim mi, ben bu işte yoktum diye .

ÖKN /23

Tutuklamalar, görmüyor musun Profesör, ne kadar
kanlı,ne kadar büyük capta .

ÖKN /45

Soru Ekinin öfke Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

(Kendimi öldüreceğim .) Anladın mı ?

VYS /62

Herif seytan mısın ?!

VYS /91

Seytandan seni bir şey misin ?

VYS /91

Sen geberdin mi ?

VYS /91

- Yüregim taş mı kesildi ?
VYS /107
- Baksana ! İkimizi de rüsvay mı eyleyeceksin ?
VYS /117
- İşidiyor musun ?
IE /23
- Görmüyor musun ? (Ben ...ben.)
- Yaptığınızı beğeniyor musunuz küçük efendi ?
IE /62
- Gördün mü ettiğin haltı ahmak herif ?
IE /69
- Elalem sizin maskaranız mı ?..
IE /81
- Lakin geçme endazenin memnu olduğunu bilmiyor musun?
IE /91
- Bu mihî müstamel ile sabereftar küheylanların nalını
bent ederek lagari mendebur mu edeceksin hain ha ?
IE /91
- Senin yüzünden başıma gelenleri görüyor musun ?
- Ulan ben kötürüm müyüm ?
KN /33
- Hacivat, sen kaşınıyor musun , Allahaşkına ?
KN /43
- Şimdi bu sözün sırası mı ?
KN /43
- Benim dilim makinelî mi ?
KN /55
- Ulan, ben lastik miyim ?
KN /56
- Şimdi ninninin sırası mı ?
KN /60
- Gördün mü yediği haltı ?
KN /73
- Mahalle arasında hiç böyle şey olur mu ?
KN /80

Sen beni beğenmedin mi ulan ?

KN /97

Yarenlik mi edersiniz daha ?

SG /22

Aldın mı alımını ?

SG /23

Senin ağzın yoh mu gız ?

SG /29

Birleşik Cümleler

Vatan muharatada diyorum... işitmiyor musun ?

VYS /50

"Beni seven arkamdan ayrılmaz" dedi, işitmedin mi ?

VYS /62

Kıyamet mi kopar ? Kıyamet mi kopar ? Sen sus da
biraz şunlar söylesin .

VYS /69

Zekiye ! Seni çağırıyorum, işitmiyor musun ?

VYS /117

Sersem herif, ben sana ne vakit misafir gelirse
yanıma çağırma dedim mi ki, Şahin Beyi dışarda bekletiyorsun

AB /49

Ben öyle şey tanımam ...işitmiyor musunuz ...

İE /40

Bak ..bak..bakkalın yanağındaki beni görmüyor musun?

İE /81

Aman efendim artık elverir , evladım tecennüm etti,
görmüyor musun ?

İE /97

Bir insan lakırdaya söylemeli ama, saçmalama ...lama
...mamamalı mı ? KN /59

Na işte marifetleri uyduran da bu tabiptir gördünüz
mü ? ZT /83

Gokmuş kızını Haydar'ıma ilayık buluyorsam kötü mü
ediyom a boyu devrilmiyesi ? SG /11

Şiştı, azdı, domuz gibi oldu görmez misin ?
 ABAğ /15

Yani bırakacak mıyız bu herif böyle gemi azıda
 firdönsün ortalarda ? AKM /45

Seytan mısın nedin sen ? AKM /63

Seytan mısın nedin sen ? ÖKN /71

Sana söylüyorum, Soyтары ! Duymuyor musun ?
 K /9

Yok canım, bir de izin alacaktım senden öyle mi ?
 K /27

Soru Ekinin Şaşkınlık Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Onbaşı mı olamadı ? (sen mi ?) VYS /80

Ha ! Sen misin ? AB /31

Yoksa gazada mıydınız ? AB /50

(Akif mi ?) Oğlunuzun adı Akif Bey miydi ?
 AB/54

Haa ! Süleyman Kaptan <u>siz misiniz</u> ?	AB /59
Ya!... <u>O Mu</u> ?	iE /22
Vay ! Sen oraya <u>gider misin</u> ?	iE /21
Ay Kız Dilaver'e <u>anlattın mı</u> ?	iE /36
Ya.. <u>sahi mi</u> ?	iE /38
Ya <u>öyle mi</u> efendim ?	iE /64
Yaa...o semer de <u>senin mi</u> ?	iE /85
A... <u>sen miydin</u> Afet Kadın ?	iE /101
Ne o <u>teşrif mi</u> ?	iE /114
Ha <u>but mu</u> ?	KN /33
Ay,bunu söyledikten sonra bir de <u>düdük mü çalacağız?</u>	KN /43
Vay ! Onlar <u>burada mı</u> ?	KN /97
Ya.. <u>Tabip değil misiniz</u> ?	ZT /44
Ya, <u>öyle mi</u> ?	ZT /46
Vay <u>sizin karınız mı</u> ?	ZT /54
Aman, efendim, Arabi <u>bilir misiniz</u> ?	ZT /60
Vay benim kocamı <u>asacaklar mı</u> !	ZT /83

Adam gerçekten seni <u>asacaklar mı</u> ki ?	ZT /84
Ya, <u>öyle mi</u> ?	ZT /85
<u>Essah mı</u> den gız ?	SG /7
Hay masallah <u>öyle mi</u> ?	SG/ 14
<u>Elli gayme mi</u> lan ?	SG/17
Sey, aldığını <u>bitirdin mi</u> hep ?	ABağ/66
Bekir Pehlivan'ı <u>gözün kesiyor mu</u> ?	AKM/7
Beyin öfkelendiğini <u>görmez mi</u> ne ?	AKM/10
<u>Öyle mi</u> Ahmet Efendi ?	AKM/28
Yaaa !... <u>Öyle mi</u> ?	AKM/28
<u>Öyle mi</u> ?	AKM/32
Birleşik Cümleler	
Gösterdiğim gayrete inanır <u>öyle mi</u> ?	VYS/56
Zekiye de gitti <u>öyle mi</u> ?	VYS/75
Manastırlıdır <u>öyle mi</u> ?	VYS/116

- Ninen benim için verem döşeklerinde telef oldu, öyle mi?
VYS/119
- Yemin ediyorsun... öyle mi?
VYS/119
- Ee... Şimdi Esmâ Hanım'ı Ferhat Ağa'ya veriyorlar öyle mi?
iE/25
- Yaa... Bu delikanlı sizin mahdumunuz öyle mi?
iE/96
- Adam deli misin, öyle şeye bakılır mı?
ZT/34
- Vay siz daha ikrar etmiyorsunuz, siz hekim değil misi-niz?
ZT/45
- Ha, kordiyal! getirecek, öyle mi?
ZT/72
- Nasıl oluyor da senin fukara Mehmet'in için babamı, ailemi, kendimi feda ediyorum öyle mi?
AKM/53
- Yani şimdi sen bir rehine olmayı kabul ediyorsun, öyle-mi baba?
öKN/34
- Bana inanırlar mı dedim, öyle mi?
öKN/83
- Soru Ekinin Alay Etme Anlamı Taşıdığı Cümleler**
Basit Cümleler
- Burada benden başka Osmanlı yok mu?
VYS/91
- Fırtınanın safası bu mu oluyor?
AB/41
- Muhsin Efendi sabahleyin diyecek söz bulamadın mı?
iE/76

Senin elin <u>öpülür mü?</u>	KN/56
Hiç bir adam kariya <u>soyulur mu?</u>	KN/74
<u>Ayı mısınız?</u>	KN/85
<u>Koyun musunuz?</u>	KN/86
Sahi siz <u>koyun musunuz?</u>	KN/86
<u>Öküz müsünüz?</u>	KN/86
<u>Eşek misiniz?</u>	KN/86
O kanlı Nigar <u>karı mı?</u>	KN/93
Burada yatanı, o da <u>adam mı?</u>	KN/96
Ulan, siz <u>adam mısınız?</u>	KN/98
Ulan, siz <u>balık mısınız?</u>	KN/99
Ulan, balık <u>laf eder mi?</u>	KN/99
(Niye ula?) Ben <u>Çolak Emin miyim?</u>	SG/5
<u>Yok mu</u> içinizde bir babayiğid?	AKM/6
Bu da <u>güreş mi</u> be?	
Sen hiç davulun dengi dengine vurduğunu <u>duymadın mı?</u>	AKM/12
Sen <u>dengi misin kızım?</u>	AKM/13
Sen <u>anladın mı</u> bari?	AKM/55

Yakıstıramadın mı?

AKM/59

(Ne o?) Sıvışıyor muydunuz profesör?

ÖKN/27

Sizinki de devrimcilik mi yani?

ÖKN/37

Başkalarına ayırdıklarında gözün kaldı mı?

K/17

Birleşik Cümleler

Seni seven bir vakit ardından ayrılmaz, öyle mi?

VYS/61

Zahir asker olan cellat olmalı imiş!... Öyle mi?

VYS/78

Oh demek Esmâ Hanım'ı göreceksin öyle mi?

Ya... Sen başkasının olacaksın, beni terkedeceksin öyle mi?

İE/53

Doğru söyle, insan mısın?

KN/86

Demek ben şimdi bunu söyledim mi, artık herşeye aklım e-
recek , öyle mi?

KN/44

Şimdi ilac istersin öyle mi?

ZT/73

Aman, acap bunun yerine dayak olsa olmaz mı?

ZT/85

Çok hakaret görmüş burda öyle mi?

ABağ/29

Evet, bu benim kentsoylu ahlâkıma aykırı bir tutum, ba-
senin sosyalist ahlâkına uygun mu?

ÖKN/47

Hem karınla, hem baldızınla öyle mi?

K/48

Soru Ekinin Heyecan Bildirdiği Cümleler

Basit Cümleler

Yüreğime sarılan aslan pençesini görmüyor musun? VYS/62

(Ölüyor...) Canımı alıp da ona verebilir misiniz? VYS/74

İslam Bey bunları gördü mü? (Yine yıldırım gibi sıçradı) VYS/111

Su bildiğimiz hayat, su gördüğümüz dünyada yaşamak öyle bir büyüklüğün acaba bir dakikasına, bir saniyesine değer mi? VYS/115

Ah! insan dünyada bu kadar umulmadık devlete müyesser olur mu? VYS/117

Hiç insan vatanının uğruna ölmekten çekinir mi? AB/30

Hiç ben bugün için doğduğuma, bugün için asker olduğumu bilmez miyim? AB/30

Hiç insan birkaç bardak sunun çağılısından, iniltisiden korkar mı? AB/40

A... hiç böyle bir şey Dilaver'e söylenir mi? 1E/37

Böyle bir kitap müstetap yerlere bırakılır mı? 1E/44

Amanın orada kimse yok mu? 1E/59

Amanın can kurtaran yok mu? 1E/69

Hiç yıldızlarla oynanır mı? 1E/102

- A...ben budala mıyım... iE/102
- Of... buna tahammül olunur mu? iE/106
- Dayak altında öleyim mi? ZT/45
- Sevinmeyim mi? ZT/55
- Birleşik Cümleler**
- Sesi hala buraları dolduruyor, işitmiyor musun? VYS/62
- Biliyor musun? Anlıyor musun, seviyorum. VYS/73
- Gönül nedir bilmez misin? VYS/74
- Ben, "Haydi selamete şuradan çıkalım" derken İslam Bey
cephaneye karşı bir tabanca atmasın mı? VYS/110
- Sinop'ta şehit oldu, kaptandı, öyle mi? AB/55
- Bir yaşıma daha girdim..böyle niyetle kocaya kız verir mi? iE/24
- At gördünüz mü şimdi yaptığınızı..ah şimdi ne yapacağız? iE/68
- (A dostlar bir küp pekmezi gitti, üstüne de elli sopa.)
- Yenir mi a dostlar yenir mi? iE/92
- Yutayım mı, elli sopayı yiyeyim mi, desenize a dostlar
ne edeyim? iE/93
- Evlendim de sanki övülecek iş gördüm, öyle mi? ZT/27
- Nöbet gelir tep lazım demek istersin, öyle mi? ZT/71

- Niceler canını verirken biz bu vatan için bir ayak vermişiz çok mu? A Bağ/41
- Ne yapaydım, kahveci cırağı mı olsaydım anne? ABağ/72
- Soru Ekinin Meçhullük, Şüphe Anlamı Tasıdığı Cümleler
Basit Cümleler
- Zavallı mum! Acaba ben de senin gibi yana yana tükenip gidecek miyim? VYS/43
- Bir daha görecek miyim? (Orasını Allah bilir.) VYS/45
- (Ben...Ben bir şey ...söylemedim.) Söyledim mi yoksa? VYS/47
- Acaba birbirinden ayrılmış da telef olmuş iki garibin toprağını havada birleştirecek kadar olsun feleğin insafı yok mudur? VYS/51
- Acaba sizin öyle bir kardeşiniz var mıdır? VYS/75
- Buhran içindeyken gözümün önünde daima dolayan sen miydin? VYS/89
- Fakat orduya girmek mümkün olur mu? VYS/94
- Acaba...içinde bize düşecek de bir hizmet var mı? AB/55
- Acaba bir haber gönderip de görürebilir miyiz? AB/56
- Dilaverciğim, masallardaki gibi dağdan dağa asıp gide-
mez miyiz? IE/

<u>Anlar mı bari?</u>	iE/21
İmanım senin dediğim gibi her cefaya katlanacak, emrimle oturup kalkacak böyle bir kızı burada <u>bulabilecek miyiz?</u>	iE/27
Bakalım yıldızınızı <u>çözebilecek miyim?</u>	iE/52
Acaba yangın <u>haremde mi?</u>	iE/60
<u>Acaba sahi mi?</u>	iE/69
Ya..Dilaver <u>galip gelmez mi?</u>	iE/71
Aman Muhsin Efendi <u>tokatlayacak mı?</u>	iE/95
Bakalım damadımızın huddamı <u>galebe edecek mi?</u>	iE/103
Acaba kerimem <u>düzeldi mi?</u>	iE/114
Dayı kanca bir yere <u>takılabilecek mi?</u>	KN/89
Acep intikamımı almaya bir dübara <u>bulamaz mıyım?</u>	ZT/35
Bahçe para eder mi acep?	SG/5
Ulan Ali bu kız <u>öz dölünüz değil mi</u> yogsa?	SG/11
Anca, sen parayı pesin <u>ödeyebileceğin mi?</u>	SG/16
Babam da gelir mi bir gün?	ABag/23
<u>Sağ mıdır ki?</u>	ABag/23
<u>Yeter mi ki?</u>	ABag/72
<u>Edebilecek misin?</u>	AKM/21

- Bakalım bu defakini de savuşturabilecek misin? AKM/24
- Sen tutuldu mu bu kel köpeğe kız? AKM/41
- Hiç bir umut yok mu peki? AKM/67
- Peki, bana güvenebilecek misiniz? ÖKN/24
- Annesi, babası, nişanlısı, sevgilisi ya da karısı var mıdır? ÖKN/41
- Ama içmen doğru mu? ÖKN/65
- (...Seninle,konuşmamızı bitirmemiştik daha.)
Bitirmemiş miydik? ÖKN/75
- Tanıdık biri mi yoksa? K/4
- Birleşik Cümleler**
- Lakin bilmem benden memnun olacak mısınız? VYS/58
- Rabbim şahadet nasip etmemiş midir nedir? AB/54
- Acaba bir kere de tefe'ül etsem hemen hasıl olur mu? IE/48
- Acaba efendi babamın o yanağı benli adam Esmâ'yı düzeltebilecek mi dersin Afet kadın...ha? IE/102
- İsteyim ama, verir misin? KN/59
- Sultan Haydardan garı olur mu den? SG/11
- Desem bile inandırabilecek misin? AKM/23

Bilmem ayağa kalkabilecek durumda mısın oğlum?

ÖKN/70

Soru Ekinin İstek Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

(Hani ağlamacaktın.) Biraz gülmez misiniz?

VYS/55

Beyefendi! Müsaade buyurur musunuz?

VYS/75

Haydi bakayım, sesiniz yok mu?

VYS/127

O pembe medili bana bırakır mısınız?

İE/21

Acaba size bir yardımım olur mu?

ZT/36

Aman tabip celebi, sunun dilini tutamaz mısınız?

Z/79

Sana bir şey diyeyim mi Nerminciğim?

ABağ/70

Ser'i Seriften ayrılmayacağına yemin eder misin?

AKM/34

Ben de gelebilir miyim seninle?

ÖKN/64

Bana bir sigara verebilir misin Elvira?

ÖKN/65

Bir adres bırakacak mısın bize?

ÖKN/81

Ya sen anne öpmecek misin Joel'i?

ÖKN/81

Alabilir miyim bıçağımı?

K/30

Birleşik Cümleler

İyi ama, ya düşman kavgaya başlarsa, ben bulunmayacak

miyim?

VYS/73

- Varsa bana halinden haber verebilir misiniz? VYS/75
- Bir kere Miralay Beyi görsek olmaz mı? VYS/104
- Yemeği bes dakika geç yeseniz olmaz mı? VYS/125
- Sizin tarafınızdan bir komşu hanım çağırın, bir komşu da ben çağırayım, bu oğlan kime layıksa o alsın, olmaz mı? KN/70
- Soyalım soğana çevirelim, kapı dışarı atalım, olmaz mı? KN/73
- Kapıdan bir lokma alsan olmaz mı? KN/76
- Ders arasında bir süt al iç oldu mu? ABağ/70
- Hoş geldiniz, söyle buyurmaz mısınız? AKM/42
- Kapının her an ve herkese açık olduğunu söylediğini duyduğum için geldim, girebilir miyim? AKM/62
- Kimse söylemeyecek mi, bana, ne oluyor burada? OKN/30

Soru Ekinin Sitem Bildirdiği Cümleler

Basit Cümleler

- Hic sağ olan adam on beş yıl sevgili haremine, sevgili oğluna, sevgili kızına bir haber gönderemez mi? VYS/86

Kızım, daha bir kaç ay önce şehit olan beyini unuttun mu? AB/58

- Cigerparemin sevgili Dilruba'sı beni bilemedin mi? AB/58

Hanımefendi. Babasına gönderdiği vasiyetnamede bile sizden başka bir şey düşünmeyen kocanızdan o kadar bir bizar mıydınız?

AB/59

Bizden böyle bir şey umar mısınız?

IE/40

Beni iyi kaz mı ediyorsun başkalarına?

KN/30

Birden küstün mü yoksa sözüme?

KN/41

Beni unuttun mu, köpekoğlu?

KN/73

Az mı çektim Sultan'ı bu günlere getinceyedek...

SG/7

Yüreğiniz sızlamaz mı heç?

SG/11

Alından çıktı mı ağa?

SG/30

Sen de mi Müdür Beg oğlum?

ABag/44

Çok mu ayıp bir şey kel olmak?

AKM/30

Anlamıyor musun niçin olduğunu?

AKM/66

Siz üstünüze çevrilmiş bir namlunun karanlık uçurumuna titremeden bakabilir misiniz?

ÖKN/11

Inanmıyor musun?

ÖKN/63

(Dudaklarınızda bir türkü.)

Gider mi hiç yoksulluğunuza?

K/11

Brlşik Cümleler

Beni gördüğün zaman gözlerini çevirmek istemissin...

öyle mi, merhametsiz?

VYS/46

Manastır'dan çıkarken, "Beni seven ardımdan ayrılmaz."

dediğini unuttun mu?

VYS/89

Vefasız! Beni bırakacaktın da mezarın kucağına kosacaktın öyle mi?

VYS/101

Hiç senin muhabbetinden, senin mürüvvetinden zihnimde bir parçacık, zerre kadarcık şüphe olmak lazım gelse şimdiye kadar yaşar mıydım?

AB/44

Yüzüme bakıyorsun da bilmiyor musun?

AB/58

Askolsun be; gelen geçen kereste eşekleri beynimi delsin öyle mi?

KN/21

Ben söylüyorum diye darılıyorsun öyle mi?

KN/36

Tanrı!...Sen Efendimizi gelsin, görsün, düzeltsin, düzeltmezse ecrini çeksin diye yeryüzüne indirdiğinde bu kadar çürümüş müydü dünya?

AKM/28

Söz venmiştim sana unuttun mu?

AKM/66

Bir gün koca koca dalgalarla boğuşurken bir yılana sarılmam gerekirse, kapınızı çalabileceğimi söylemiştim, hatırlamadınız mı?

ÖKN/22

Ne demişti Alberto giderken, unuttun mu?

ÖKN/72

Eskiden öyle miydi ya, bana karşı öyle miydin?

K/26

Soru Ekinin Hüzün Bildirdiği Cümleler

Basit Cümleler

Benim için ağladığın yetmedi mi?

VYS/63

On yıl evveli taze gelin geldiğimde, böyle miydi bu yüz?

SG/36

Ağlatacak mısın bizi gene oğul?

A Bağ.37

Gördün mü başımıza gelenleri?

A Bağ.67

Kelam yılanlara, akreplere, çiyanelara, kertenkelelere

kadar düşmüş müydü?

AKM/28

Birleşik Cümleler

Sen kaybolursan Zekiyeciğinin ayakta gezer bir ce-
naze kalacağını hiç hatırına getirmedin mi?

VYS/101

Hem yetim kaldı diye gülmeyecek mi yavrumuz?

"Değil mi" Edatıyla Destek Arayan Cümleler

Basit cümleler

(Vatanım uğruna ölmeyeceksem ya ben niçin doğdum?)

Ben adam değil miyim?

VYS/50

Vatan bir Allah tekkesi değil midir?

VYS/71

(Öldürecek adam buldukça bulutla yarışan kaplan gibi
kovalarsınız...) öyle değil mi?

VYS/85

Su karşıda oturanlar sağ değil mi?

VYS/91

Baruta, kursuna yazık değil mi?

VYS/92

Allah bir mucize daha göstermeye kadir değil midir?

VYS/103

Bu kadar keder hep ondan değil mi?

VYS/107

Sen benim değil misin?

VYS/119

Biz Osmanlı değil miyiz?

VYS/126

- Öyleyken yine o kanlı, şanlı bayrağımızı düşmanın tabyanına iptida diken ben değil miydim? AB/30
- Düşman karşısında değil miyiz? AB/50
- Siz geçen cuma günü Salkım İnci Hanımla beraber değil miydiniz? KN/67
- Size ayıp değil mi? KN/97
- Efendim! efendim! İsminiz İvaz değil midir? ZT/41
- A gözüm, genen tebip değil müsünüz? ZT/45
- İçerideki kız Veli'nin nikâhlısı değil mi hay bacım? SG/32
- Ben senin nikahlın değil miyim? SG/38
- Niye ben gelin değil miyim ana? SG/43
- Ama bu Niyazi Ağa iyi bir insan değil mi? A Bağ.14
- Mektup dediğin su altı' ay önceki değil mi? A Bağ.16
- Kuyu değil mi? A Bağ.39
- Bu bizim kel oğlan değil mi? AKM/8
- Bu bizim kel değil mi kızanlar? AKM/23
- Bu halk değil mi seni ekmekle tuzla karşılayan? AKM/66
- Babamın hakkı var değil mi? ÖKN/20
- Zaten bir rehine değil miydik kızım, öbürlerinin elinde? ÖKN/34
- Sen değil miydin bugün üniversiteliler arası kurul adına imza toplayan, beni de imzalamaya zorlayan? ÖKN/36
- (Bir yanlışlık olacak bu işte.) Bir yanlışlık değil mi? K/5
- İlk kez değil mi? K/21
- Elbette senin değil mi? K/30

(Yoksa yerler bizi.) öyle değil mi?

K/25

Birleşik Cümleler

İyice dikkat et, şimdi benim muharebeye gideceğim için telas etmek dünyada bulunduğum için korkmak gibi değil midir?

AB/45

Niçin, onlar erkek değil miydi?

AB/48

Dilaver'le ikimiz küçüklükten beri beraber büyüdük, kapı yoldaşı değil miydik?

İE/40

F değil, kırk adedi ebcet hesabı ile M değil mi efendim?..

İE/47

Güzelim ağlama, gözlerine yazık değil mi?

İE/56

Koyuverirlerse iyi değil mi, Hacivat?

KN/94

Gözüm sizin ne umurunuz, herifin ilacı dayak değil mi?

ZT/39

Sen değil miydin köy işine virin diyen?

SG/10

Yazık değil mi gıza ne isten elin gızından?

SG/38

Topal Niyazi'ye zağarlık edeceğine açlıktan ölsem

daha iyi değil mi?

A Bağ.54

Profesörün güçlük çıkaracağını sanmıyorum öyle de-

ğil mi?

ÖKN/26

Soru Ekinin Öfke ve Sasıklılık Bildirdiği Cümleler

Basit Cümleler

Kız sen çıldırдың mı?

VYS/63

Koca mı... ayol Feraset çıldırдың mı?

İE/14

Falcı mısın be kadın!

İE/24

Deli mi oldunuz?

İE/60

Efendi deli mi oldun?

IE/81

Şaka mı bu?

ZT/66

Delirdi mi bu oğlan?

AKM/7

Delirdin mi sen bre cahil oğlan?

AKM/11

Çıldırдың mı sen?

AKM/74

Çıldırдың mı siz?

ÖKN/87

Çıldırдың mı sen?

K/13

Birleşik Cümleler

Canım, bu nasıl şey; ikiniz de deli misiniz?

ZT/45

Del mi ne?

AKM/47

Soru Ekinin Düşündürme Amacı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Ben seni gördüğüm vakit gönlümden ne haller geç-

tiğini bilir misin?

VYS/47

Niçin dizdiklerini biliyor musunuz?

VYS/76

Benim dünyada senden başka canım olmadığını bil-

miyor musun?

VYS/101

Nazarımda dünyanın ne kadar kıymetsiz olduğunu

bilmez misiniz?

AB/30

Sana atölyelerinde dolgun maaşla iş vermek istedi-

ğini de biliyor musun?

A Bağ . 70

Bilir misin ne zor olduğunu isimizin?

AKM/37

Birleşik Cümleler

Seni gördükçe ne düşünüyorum bilir misin?

VYS/52

- Bilir misin, bence vatan iman ile beraberdir. VYS/89
- Seni yanımda görünce ne sanıyorum bilir misin? VYS/100
- Ne gibi geliyor bilir misin? VYS/121
- Hem ne kadar sevdim bilir misin? VYS/122
- Bilir misin, gemicinin en büyük düşmanı topraktır,
isterse vatan toprağı olsun. AB/42
- Anne, amcası, ne demiş Ferit için bilir misin?.. A Bağ.58
- Amcam bana, ne dedi biliyor musun? A Bağ.65
- Bu oğlan tutkunmuş sana bilir miydin? AKM/7
- Bilmez misin ne uğursuz adınız var!.. AKM/47
- Seni götürürsem ne diyecekler bilir misin? AKM/55
- Ya şimdi ne olacak bilir misin? ÖKN/50
- Ben kimden utanıyorum bilir misin? ÖKN/50
- Biliyor musun ne kadar güçleştirecek bu kavganızı? ÖKN/75
- Bilir misin hayatta en sevdiğim kişi babamdır? ÖKN/77
- Anneciğim, anla beni, her şeyin, ama her şeyin gi-
derek yaşamın bile yalan olduğunu bilerek yaşamak nedir
bilir misin? ÖKN/79

Asıl Cümlenin Anlamını Pekileştirme Amacı Taşıyan Cümleler

Basit Cümleler

- Anladın mı? KN/45
- (İtliğin heç lüzumu yok Kara'nın oğlu.) Ağnadın mı? SG/22
- Ağnaşıldı mı? SG/30

Anladın mı?

AKM/59

Birleşik Cümleler

Ben gelinceye kadar bir dakika yanından ayrılmazsın,

anladın mı?

VYS/73

Kaybolmuş. anladın mı?

VYS/117

Vatan için memnun memnun ölmeye hazırlayacaksın,

anladın mı?

AB/46

İş bittikten sonra hesap görürüz anladın mı?

İE/25

Gelin bahacak he mi dört bin gaymeyi boşa saymadım
buna..

SG/43

Ferit'e babasızlığın acısını unutturmam gerek.

anlıyor musun?

A Bağ.62

Bak anne, eğer sen şu çocuğa yarım litre kan, ama
kendi isteminle anlıyor musun kendi isteminle vermiyecek
olursan bu çocuk ölecek?

ÖKN/38

Mutlu olmaya bak anlıyor musun?

K/21

Soru Ekinin Seçenek Sunma Anlamı Taşıdığı Cümleleri

Benden hoşlandın mı hoşlanmadın mı?

İE/31

Şu ateşi kıvılcımlandırırım mı, kıvılcımlandırmayalım
mı?

KN/44

Bu hanede söz sahibi o mu yoğsa ben mi?

SG/33

Birahacağı mı, birahmiyacağın mı oğlanı?

SG/33

Fatma'dan vazgeçer misin, geçmez misin?

AKM/21

Karıştırdın mı, karıştırmadın mı?

K/7

Bana bak sen, o mu yoksa sen mi?

K/15

Soru Ekinin Övgü Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Ninninin nakaratı açamam mı?

KN/61

Sürmeli gara gözlerine bakabilin mi?

SG/5

Var mı su köyün içinde öyle bi civan eş?

SG/9

(Nerden bilirsin?) Ben bilmem mi lo?

Ö/37

Birleşik Cümleler

İslam Bey midir nedir? (O adam değil Allah'ın gazabı)

VYS/109

Soru Ekinin Sabırsızlık Bildiği Cümleleri

Basit Cümleler

Hâlâ karar veremedin mi?

İE/30

Hâlâ başlayacak mısın, Hacivat?

KN/44

Daha bitmedi mi oğlum?

A Bağ.25

Anlatmayacak mısın?

ÖKN/62

Soru Ekinin Bıkkınlık Bildirdiği Cümleleri**Basit Cümleler**

Evimde on yıl yılan gibi beslediğim yetmez mi?

ÖKN/64

Bileşik cümleler

Göre göre ezberledik, yetmez mi?

Ö.K.N/8

Soru Ekinin Seslenme Amacı Taşdığı Cümleleri**Basit cümleler**

Sen misin ana?

S.G/41

Sen misin Carlos?

Ö.K.N/82

Birleşik Cümleler

Sen misin Dilaram, kimse var mı?

I.E/37

Soru Ekinin Minnet Etme Anlamı Taşdığı Cümleler

Ettiğiniz fedakârlığın kadrini ben bilirim, lakin
acaba hizmetinizin kıymetini siz bilir misiniz?

V.Y.S/125

Eksiltili Cümleler

* Sen şehit olursan mı?

V.Y.S/51

Ay, ben söyleyince kıyamet mi...

V.Y.S/69

Kim? Ben mi?..	V.Y.S/74
Nefer mi?	V.Y.S/80
(Kim? Ben?..) Bendeniz mi?..	V.Y.S/88
Çocuk mü?	V.Y.S/115
Düğün mü?	V.Y.S/122
Yeşille sarı mı?	ZT/38
Efendim, peynir mi?	ZT/73
Dört ırgat mı?	SG/9
Eyisi mi yol yakinken...	SG/43
Azarlamak mı?	AKM/39
Ipek kundaklara belenmek mi?	AKM/41
Yüzlerce cana buyurmak mı?	AKM/41
Atlas yataklara yatmak mı?	AKM/41
Tutulmak mı?	AKM/42
Bir yeni mütesellim mi?	AKM/65
Nefret mi?	ÖKN/13
Başımıza kalkmak mı?	ÖKN/21
Rehine mi?	ÖKN/32

Ölü kentin nabzı mı?

ÖKN/64

Yeğenin mi?

ÖKN/66

Seni istememek mi?

ÖKN/75

Sıkılmak mı?

PEKİSTİRMENİN "DEĞİL Mİ" EDATIYLA SAĞLANDIĞI CÜMLELER

Olumsuzluk edatı olan "değil" isim cinsinden yüklemelerin sonuna geldiğinde yükleme bağılı olarak alınır. Soru ekiyle birlikte kullanıldığında yeni bir edat gibi bütünlük oluşturur. İsim cümlelerinin sonunda cümlenin yüklemine bağılı olarak alınabildiği gibi yüklemden ayrı, bir pekiştirme unsuru olarak da alınabilir. Çekimli fiillerin sonuna geldiğinde ise bir pekiştirme unsurudur, yokluğu anlamı bozamaz fakat fiilin sonuna kullanılması anlamı güçlendirir. Genellikle cümleye, karşı tarafın vereceği cevabın bilindiği ve güçlendirildiği anlamı katar.

Vatanın için gideceksin <u>değil mi?</u>	VYS/51
Kavgaya gideceksin <u>değil mi?</u>	
Delilik... <u>Değil mi?</u>	VYS/52
Beni de kendi gibi tahammüllü zanneder <u>değil mi?</u>	VYS/56
Arkadaşlar hep buradayız <u>değil mi?</u>	VYS/58
Sen gücenmezsin <u>değil mi?</u>	VYS/63
Sen bana helâl edersin <u>değil mi?</u>	VYS/63
Vermezsiniz <u>değil mi?</u>	VYS/74
(Yerine seni koysam kabul eder misin?)	
Edersin <u>değil mi?</u>	VYS/82
Sen Zekiye'sin <u>değil mi?</u>	VYS/89
Sen beni alçak zannetmezsin <u>değil mi?</u>	VYS/101

- Askerini Tuna'nın başka tarafına gönderecek değil mi?
VYS/108
- Siz beni evlatlığa kabul etiniz değil mi?
VYS/115
- Sen Manastırlısın değil mi?
VYS/118
- Simdi benim için ağlıyor değil mi?
VYS/118
- Vatanın için beni bıraktığın gibi bana da kendin için ba
bamı bıraktırmazsın değil mi?
VYS/119
- Babamı kıskanmazsın değil mi?
VYS/119
- Beni sen de biraz seversin değil mi?
VYS/122
- Merhum'un adı Akıf Beydi dediniz değil mi?
AB/55
- Eğer giderse götüreceksiniz değil mi?
AB/56
- Sevdiklerin ..hıh.. daha doğrusu gönül eğlencelerin de-
ğil mi?
tE/15
- Bu kız senin hoşuna gidiyor değil mi?
tE/17
- Pisirirsin, kotarsın, silsin, süpürsün değil mi?
tE/29
- Eğer anlamış olaydı, mutlak buradan geçerci, değil mi
Dilaram?
tE/35
- Bir odalık satın almış.. kerimenizi artık Ferhat Ağa'ya
vermezsiniz değil mi efendim?
tE/46
- Sana verilen kumaşlardan aşırırsın değil mi?
tE/90
- Simdi o insafsıza kabul ettiğimizi söyleyelim değil mi?

- Yemeklerin içinde sarma ile soyulma, sonra cırılçıplak
dışarı kovulma var, değil mi? KN/76
- Zaten size bırakacağız giysileri, değil mi? KN/76
- Bir' iki teneke de un alırız değil mi? A Bağ 13
- Değil mi ana? A Bağ 37
- Değil mi Şükrü Emmi? A Bağ 40
- Görünce tanıyamazlar beni değil mi? A Bağ 50
- Sesimi de tanıyamazlar değil mi? A Bağ 50
- Evde tüfekleri var değil mi? A Bağ 51
- Rayıf'ın benim arkadaşım olduğunu söylemistim değil mi? A Bağ 51
- Duydun değil mi? A Bağ 62
- Duymadık değil mi? AKM/11
- Un almak diliyordun değil mi? AKM/24
- Beni beklemiyordunuz değil mi? AKM/30
- Bir yüz­süz çerçi sandın beni değil mi? AKM/47
- Kolaydı değil mi? AKM/63
- Anlıyorsun değil mi niçin haklı bu adam? AKM/67
- Kaçtı değil mi? AKM/73
- Ben hiç bir zaman keskin bir devrimci olamadım diyecek-
sin değil mi? OKN/6

Bakın Ramirez, Ramirez'di adınız <u>değil mi?</u>	ÖKN/27
Anlıyorsun <u>değil mi?</u>	ÖKN/47
Viskini sodasız içerdin <u>değil mi?</u>	ÖKN/52
Elvira diyebilirim sana <u>değil mi?</u>	ÖKN/53
Bir şeyiniz yok <u>değil mi</u> bay Edvardo?	ÖKN/57
Şimdi anlıyorsun <u>değil mi?</u>	K/10
Kınamıyorsun beni <u>değil mi?</u>	K/19
(Yoksa yerler bizi. Öyle <u>değil mi?</u>)	
Yerler <u>değil mi?</u>	K/25
Sana da pay çıksın diye <u>değil mi</u> , sana da pay çıksın di- ye peşkeş çekiyorsun beni.	K/28
Gidebilirim <u>değil mi?</u>	K/30
Rahatsız ediyorum <u>değil mi?</u>	K/50

SORU EKİ ÖZNE DEN SONRA GELEN CÜMLELER

Yüklemden sonra cümlenin ikinci unsurudur. Tek başına bir yüklem cümle kurabilir ve her yüklemde genellikle bir öznesi vardır.

Fiil dışında, isim yerine geçebilen bütün kelimeler özne olabilir. Özne cümle içinde yalın halde bulunur.

Bazı durumlarda cümlenin öznesi belli olmayabilir.

"Burada yatılmış."

"Tatile gidildi."

Yukarıdakilere benzeyen cümlelerde ve gereklilik kipinin 3. Tekil Şahıs çekiminde özne bulunmayabilir: "İyi çalışmalı."

"Çok çalışmalı."

Bazı cümlelerde yüklemi gerçekleştiren ve yüklemden etkilenen varlık aynıdır. Bu durumdaki özneler sözde öznedir.

Soru Ekinin Soru Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Vatanını seven adam, dünyada başka bir şey sevmek mi
lazım gelir?

AB/30

Sana bunları Dilaver mi söyledi?

IE/36

Irfan bu kitabı buraya sen mi bıraktın?

IE/44

Efendi baba cinler mi gelecek?

IE/65

Aşçı ile sütnine mi var?

KN/19

Seni böyle hırsızlar mi soydu?

KN/74

Ne mi yapmalı?

ZT/63

Colak Emin'e bi şey mi olmuş?

SG/3

Bes yüze sen mi alıyon?

SG/4

Sultan'ı isteyen mi var?

SG/10

O mu gelir?

SG/32

Emir mi böyle?

A Bağ 25

Birleşik Cümleler

De bahalım hayalladığım bebelerin beşiğini Hayriye kız
mi ırgalıya?

SG/38

Soru Ekinin Cevap Verme Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Sizi davet eden mi vardı?

VYS/45

Hayatından bıkanlara dünyada ölümden kolay bir şey mi
olur?

VYS/51

Kavgada kavgaya türküsü söylemekle kıyamet mi kopar?

VYS/67

Asker az olmakla kıyamet mi kopar?

VYS/96

İçimizde şu zavallı çocuk kalınca kıyamet mi kopar?

VYS/71

Bulunmadığın vakit kıyamet mi kopar?

VYS/73

(Evet! öyle ya...) Kıyamet mi kopar? VYS/73

Sanki biz onu bilmiyor muyuz?

VYS/82

- Ay bir paşa ölmekle kıyamet mi kopar? VYS/90
- Ona şüphe mi var? AB/34
- Ağa senin aklına muhtacı olan mı var? ZT/51
- Bu köyde bilmeyen mi galdı onbaşılıarı? SG/10
- Onu bilmeyen mi galdıydı ki... SG/12
- Bu kız mı öldürdü ki oğlanı? SG/43
- Tepeleyecek asker mi kaldı hayatta? A Bağ 20
- Babamı ben mi öldürdüm? A Bağ 65
- Birleşik Cümleler**
- Kursuna dizilsem kıyamet mi kopar? VYS/38
- Bir kere de iş benim dediğim gibi çıkarsa kıyamet mi kopar? VYS/69
- Ben de kaleyi kurtarmaya çalışacağıma böyle kaleler değer bir yiğidi kurtarmaya çalışsam kıyamet mi kopar? VYS/73
- Düşman gelirse kıyamet mi kopar? VYS/82
- O öyle arzu etmiş kerimemi verecek adam mı yok? IE/46
- Niye diyecek olursan, o kadar kişiye para mı yeter? SG/5
- Etme bacım Osman'ı Sultan mı öldürdü ki? SG/32

Sen de anağın havasına çalan emme, benim başlık verip
acer bi gelin alacak gücüm mü galdı ki...

SG/33

Çıkarsan kiyamet mi kopar?

G/9

Soru Ekinin Öfke Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Cenab-ı Hakkın da mı keremi vesileye muhtaç olacak?

VYS/120

Benim kâhyam mı var?

ZT/25

Gız mı galmadı ortalıkta?

SG/13

Gelin döşeklerine çekip de guzumu. başına bu halları sen
mi getirdin gız?

SG/27

Sana gideceğin yeri suval eden mi var?

SG/39

Kaçmaca kovalamaca mı oynanırmış er meydanında?

AKM/10

Bir kalıp sabun gibi eritmek mi istersin olanca gücünü?

AKM/74

Hep onlar mı bizim içimize kendi adamlarını sokacaklar?

ÖKN/36

(Aman sen de) işin mi yok?

K/12

Birleşik Cümleler

Ben bilir miyim, ne okuyorum?

VYS/62

Soru Ekinin Şaşkınlık Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Onu da sen mi alacaksın?

VYS/73

Sen de mi halkımızı bilmiyorsun?

VYS/120

Yine karakol kavgalarını siz mi ediyorsunuz?

AB/50

Vay, orada yemek de mi var?

KN/88

Siz mi bana buyuracaksınız?

ZT/33

Ay bunun başka siparişi de mi var?

A BAĞ/69

(Ne o?) Sen de mi

ÖKN/21

Birleşik Cümleler

Bak ne hezeyan ediyor, siz de mi susuyorsunuz?

VYS/92

Allah zeval vermesin, devletin bu kadar askeri var, yine kaleyi siz mi bekliyorsunuz?

AB/50

Soru Ekinin Heyecan Bildirdiği Cümleler

Kanlarımız mı dondu?

VYS/91

Kesilmiş kolunu yerinden koparıp da elinde silah edenler mi eksikti?

VYS/95

Soru Ekinin Meçhulluk, Şüpheli Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Yoğsa babağın isini bi başkası mı gördü?

SG/22

Bildiğın bir şey mi var yoksa?

AKM/65

Yoğsa sen mi oynadin bu oyunu baba?

ÖKN/72

Birleşik Cümleler

Gönülde keramet mi var nedir?..

VYS/43

Kim bilir, etrafımda akrep mi bulunacak, yılan mı dola-
sacak?

VYS/64

Soru Ekinin Sitem Bildirdiği Cümleler

Ula sefer, konuk getirecek oda mı galmadı da koyda...

SG/11

Yoksa sen de mi bizi adi eskiyadan sayarsın?

AKM/35

Soru Ekinin Bıkkınlık Bildirdiği Cümleler

Yamaçtaki yemiş vermez kel ahlata gibi böyle ömür mü tü-
keteceğim ben?

SG/38

Eksiltili Cümleler

Sen mi?

VYS/80

Ben mi?

AB/44

Asker mi?

AB/50

Akif mi?	AB/54
Bu mu?	AB/56
Istedigim kadar para mi?	ZT/46
Gocagari mi?	SG/13
İplik mi?	A Bag/13
O gavurlar için mi?	A Bag/40
Sen mi?	AKM/18
Merhamet mi? (Kim ister ki ondan Merhamet?)	AKM/19
Su dili koparılınca gavur domuzu mu?	AKM/27
Arıza mı?	AKM/59
Toplantı mı?	ÖKN/11
Ben mi?	ÖKN/11
(...Onu hakem tutabiliriz) Hakem mi?	ÖKN/59
(Arkasından tehdit geldi tabii) Tehdit mi?	ÖKN/70

SORU EKİ NESNEDEN SONRA GELEN CÜMLELER

Cümlede fiilin etkilediği varlığı karşılayan ögedir.

Fiil cümlelerinin bir kısmı nesne aldığı halde gecissiz fiil lele kurulan cümlelerin ve isim cümlelerinin nesne almadığı görülür. Cümlede özellikle belirtilmek istenen nesne belirtme halini alır.

Soru Ekinin Soru Anlamı Tasıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Beni <u>bir melek mi</u> zannediyorsun?	VYS/100.
Benimle <u>birlikte bulunmayı mı</u> isetemiyorsun?	AB/44
Baba, <u>lâlanı da mı</u> soydular?	KN/95
Yoksa <u>bir başkası mı</u> sanıyorsun?	ZT/43
<u>Güvey mi</u> den?	SG/35
Yoğsa <u>burdan çıkmaya bi akıl mı</u> virecen?	SG/35
<u>Seni incitecek bir şey mi</u> yaptım?	AKM/64
<u>Bırakmasını mı</u> beklerdin?	AKM/69

Birleşik Cümleler

Bana <u>emanet mi</u> vereceksin, ne yapacaksın?	AB/30
Ah <u>Dilaram attığım mendilin manasını anladı mı</u> dersin?	IE/35

Ne oldu, birşey mi duydunuz?

A Bağ/18

Ben sana uzulbent misin demek istiyorum.

KN/32

Mum sıkmayı haşlar mısın ne demek, Hacıvat?

KN/32

Bir altın saat mi nedir? (Bir şey diyordun?)

KN/78

Ayağınıza sıcak su mu dökelim, yoksa soğuk su mu?

KN/82

Beni mi alacaksın koynuna, onu mu?

K/14

Soru Ekinin Cevap Verme Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Hekim odun mu keser gözüm?

ZT/37

Bunun tohumuna para mı virdik?

SG/6

Mezerinde kemiklerini mi sızlatacağım onun...

SG/15

Ölü gözünden yaş mı getireceksiniz dövmele?

AKM/27

Birleşik Cümleler

Felaket bununla bitti mi zannedersiniz?

VYS/81

Sanki düşmanın gülleri yeni gelenleri ayırır da onları
mı vurur?

VYS/91

Eğer bir kişiyi kâfi göreydim yapacağım şeye şimdiye ka-
dar kendim teşebbüs etmez miydin sanarsın?

VYS/95

Merhamete gelecek mi sanırsın o zalim yüreğin?

AKM/19

Yemin mi edeyim istiyorsun oğlum?

ÖKN/14

Soru Ekinin öfke anlamı taşıdığı Cümleler
Basit Cümleler

Ne mi yaptın?

VYS/62

Bahadırane bir hareket için maksadı mı heda edeceksin?

VYS/95

Beni söyletmek mi istiyorsun?

VYS/116

Başımıza dert mi getireceksin, usta Agop.

1E/86

Mıhtır mı kesildin başımıza yoğsa?

SG/9

Yazık mı den, yazık mı?

SG/38

Bunu mu istiyorsunuz?

A Bağ/67

Yoksa annemin kanını da mı rehin alacaksınız doktor?

ÖKN/38

Başka yer mi bulamadı geberecek?

K/14

Birleşik Cümleler

Düşman çok, asker az, bizi daha azaltmak mı istiyorsunuz?

VYS/69

Ne yaptım mı diyorsun?

VYS/120

Konağı cinlerle doldurdun da şimdi de ne olduğunu mu soruyorsun?

1E/101

Onun nesini, seviyorsun parasını mı?

KN/68

- Köy içine dediysek, onbaşılara mı virin dedik a divane
garı? SG/10
- Bu adam burada mı kalacak dedin? ÖKN/25
- Soru Ekinin Şaşkınlık Anlamı Taşıdığı Cümleler
Basit Cümleler
- A.. burada avret mi satarlar? IE/79
- Veli mi den? SG/30
- Yalan mı dedin? AKM/60
- Ona buranın mı adresini verdin? K/20
- Birleşik Cümleler
- Yanıdaki çocuk kız mıdır, dedin? VYS/116
- Gelin güveyiyi de mi bilmem ki ne? SG/35
- Soru Ekinin Alay Etme Anlamı Taşıdığı Cümleler
Basit Cümleler
- No. pes mi dedin Samenli'nin ağası... SG/16
- Ulan Kara'nın oğlu sizin sinsile mi sandın benimkini? SG/23
- Sinekten yağ mı çıkaracaksınız yoksa? AKM/26
- Birini mi bekliyordun yoksa? AKM/52

Birleşik Cümleler

Istanbul Efendisi' attığı resimlerle aramış aramış da
kızı için Ferhat Ağa'yı mı bulmuş?

IE/24

"Aylardır bir yangın dolastırırım içimde, ama bugünkü
kadar hiç azmamıştı" mı diyeceksin?

AKM/23

"Hiç bir şey umduğum, hiç birşey beklediğim yoktur" mu?
diyeceksin?

AKM/23

"Hiç bugünkü kadar olmamıştı aklım" mı diyeceksin?

AKM/23

Seni mi dinleyeceğim sandın?

K/27

Soru Ekinin Heyecan Bildirdiği Cümleler

Vucudumu mu istersin? (İste esirininim)

VYS/46

Canımı mı istersin? (Al da kurtulayım)

VYS/46

Yanar kumbarayı kucaklayıp da düşmanın kafasına atanlar
mı ararsın?

VYS/95

Hiç ben devletimden can mı sakınırım?

AB/30

Soru Ekinin Meçhullük, Şüphe Anlamı Taşıdığı Cümleler**Basit Cümleler**

(Aman ne oluyor...)

Acaba hanenin bir tarafı mı tutustu?

IE/59

Acaba bizim mahtum kabahat mı yaptı?

IE/94

Manda mı kesecekler yoksa?

A Bağ/34

Bizi mi kandırmak ister bu gavur Müdür Bey?

A Bağ/42

Birleşik Cümleler

Haydi bakınız harik mi zuhur etti?

IE/59

Olur mu dersin?

AKM/46

Bilmem ki beni cezalandırmak mı ister Yüce Tanrı?

AKM/51

Soru Ekinin Sitem Bildirdiği Cümleler

Basit Cümleler

Nasıl "kıyamet mi kopar" derim?

VYS/71

Merhametsiz, mezarının bir parça yerini de mi benden esir geyeceksin?

VYS/97

Ah! Gönlümü de ahrete parça parça göndermek mi istiyorsun?

VYS/100

Hakkın adaletin, vatanın büyüklüğüne itikadını mı unuttun?

VYS/103

Namusumla çalışamayacağımı mı sanıyorsun Ali Ağabey?

A Bağ/60

Birleşik Cümleler

Kalbimi yaracaktın da bana bu merhameti, bu insafı mı gösterecektin?

VYS/48

Beni gerçekten yolunda ölmez mi zannediyorsun?

VYS/51

Soru Ekinin öfke ve Şaşkınlık Anlamı Taşıdığı Cümleler

Aklını mı yitirdin aba?

SG/37

Şimdi yani üste bir teneke un da mı vermeyeceksin Niyazi?

A Bağ/20

(Çıldırдың mı sen Augusto!)

Bütün emeğimi yok etmek mi istiyorsun?

ÖKN/71

Soru Ekinin Kınama Anlamı Taşıdığı Cümleler

Of, ay efendim, sizin gibi zat-ı şerif böyle kaba saba hileye tenezzül edip de böyle yakışmaz şeyler mi söylemeli?

Eksiltili Cümleler

Benekli adam mı?

İE/79

Topalı mı?

A Bağ/11

Yani Sükrü'yü de mi?

A Bağ/16

Bey kızını mı?

AKM/12

(Ya ne istersin ulan?) Tanrı'dan belanı mı?

AKM/13

Seni mi?

AKM/37

Neee? O kel laini mi?

AKM/40

Çocuğu mu?

AKM/70

Joel'i mi?

ÖKN/22

Birini mi, kimi?

Bir baska kapıyı mı?

K/11

SORU EKİ DOLAYLI TÜMLECTEN SONRA GELEN CÜMLELER

Cümlede fiilin yerini belirtir. Yönelme hali (-e) fiilin yönünü, bulunma hali (-de) yerini, çıkma hali (-den) çıkış yerini gösterir. İsim olan veya isim gibi kullanılabilen kelime ve kelime gruplarından oluşur.

Soru Ekinin Soru Anlamı Tasıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Koca <u>muhabbet ağacından</u> <u>mi</u> yetişir?	AB/48
Ağa hazretleri <u>İstanbul'dan</u> <u>mi</u> tesrif ettiler?	AB/53
<u>Senin bana anlattığın</u> <u>Tütüncü</u> <u>Safi Çelebi'ye</u> <u>mi</u> varacak?	IE/38
<u>Haydara</u> <u>mi</u> almak isten?	SG/11
<u>Çingene</u> <u>lerden</u> <u>mi</u> aldınız gızı?	SG/11
Ferit <u>senden</u> <u>de</u> <u>mi</u> para aldı dün?	A Bağ/64
Yoksa <u>seni</u> <u>götürmeye</u> <u>mi</u> geldiler Augusto?	ÖKN/21
Benim, benim işleri bakanlığı müsteşarlığına atandığı- mi da <u>burada</u> <u>mi</u> öğrendi?	ÖKN/71

Birleşik Cümleler

Bu oğlan bana mi lâayık, şu hanıma mi lâayık?

KN/71

Soru Ekinin Cevap Verme Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Birkaç dakikalık can acısından mı korkacağım? VYS/48

Benim gönlümü demirden mi zannediyorsun? VYS/52

Sanki öldükten sonra daima hayalinde mi kalacağım? VYS/57

Saçıma sakalıma ak düşmediğine mi bakıyorsun? VYS/69

Sende mi bırakacağım sandın? SG/29

Ona mı soracağız ki? SG/34

Nerde mi buldum? AKM/24

Birleşik Cümleler

Yüzünden yılmadık, arkandan mı yılacağız? VYS/108

Beni anar, beni arar, etrafına mı bakardı? VYS/119

Tarla elimize geçti de, iş tohuma mı galdı? SG/5

Gocandan mı yıldım ki; senin annacından geri duracağım. SG/15

Bu dünya Sultan Süleyman'a kalmadı bir Atçalı Kel serire ni kalacaktı? AKM/69

Soru Ekinin Öfke Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Biz burada teslim lakırdısı işitmeye de mi tahammül edeceğimiz? VYS/91

Sabahleyin hepiniz ağızınızı bir edip bana mı çatacaksınız?

IE/76

Gelip burnunuzu sokmak size mi düşmüştü?

ZT/32

Aşk pazarlığına beni mi vasıta etmeye cüret ediyorsunuz?

ZT/66

Bana ganundan, mahkemeden mi laf eden ulan Ali.

SG/43

Soru Ekinin Savaşın Anlamı Tasıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Yaralarımın bayıldığı zaman senin kucagında mı yattım?
VYS/88

A bey! Sen deminki edepsizin sözlerine mi bakarsın?
VYS/95

Düşmanın gittiğine mi kıızıyorsun?
VYS/112

Aman Afet Kadın fala mı bakıyorsun ?

A... a... o inci tanesi gibi kızı dağ yarması Ferhat A-
ğa'ya mı veriyor?

IE/26

Ortakçılık elinde mi galacak...

SG/43

Simdi ben o seytana bir şey demeyip buraya mı çağırayım
Feride?

ABag/13

Bana da mı söylemeyeceksin?

AKM/64

Ortada mı bırakacağız onu?

AKM/68

Soru Ekinin Alay Etme Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Yine sana anlayamayacağın şeylerden mi bahsediyorum?

AB/39

Senden mi korkacağım?

K/13

Soru Ekinin Meçhullük, Şüphe Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Mapus damına mı girdi yoksa?

SG/3

Birlesik Cümleler

Oğlan verde mi yatıyo, ne yapıyo?

SG/25

Soru Ekinin Sitem Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Beni ak saçımla tımarhanelerde mi süründüreceksin?

VYS/63

Tabiplik izzetimi öyle işler irtikabına mı layık görüyorsun?

ZT/66

Soru Ekinin övgü Anlamı Taşıdığı Cümleler

Birlesik Cümleler

Biraz sabırlı ol, bu kadar müşkülü atlatan Cengi Afet senin küçük derdine mi çare bulamıyacak?

IE/109

Soru Ekinin İsyan Etme Anlamı Tasıdığı Cümleler**Basit Cümleler**

Mevt gelmeden bir meyyit için firkatte mi kalalım?

AB/57

Ata toprağını gine ellere mi yaratalım yani?

SG/5

Tanrım ben bu cansız, bu nabızı atmayan ölü kentte mi yaşayacaktım?

ÖKN/7

Ben Cloudio'ya mi sarılacağım gerçek diye?

ÖKN/79

Üç kişi aynı yatakta mi yatacağız?

K/14

Eksiltili Cümleler

Açlıktan ölmeye mi?

KN/62

Bana mi?

ZT/64

(Başımızı alıp gideceğik...)

Şehre mi olur, başka köye mi...

SG/39

Sana da mi?

ABag/36

Dağlara mi?

AKM/61

SORU EKİ ZARF TUMLECİNDEN SONRA GELEN CÜMLELER

Cümlede fiilin şartlarını ve zamanını belirten ögedir.

Fiilin ne zaman, nasıl, ne şekilde, niçin, hangi araçla yapıldığını belirtir. Fiile bağlanır. Zarflar, zarf-fiiler cümlede zarf tümleci olabilir.

Soru Ekinin Soru Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

<u>Çok mu</u> sevdin Çelebi'yi?	IE/34
<u>Burun buruna mı</u> gelsek?	KN/40
<u>Trabzon üzerinden mi</u> gideceksiniz?	ABağ/27
<u>Yarın erken mi</u> çıkarsın yola?	ABağ/28
<u>Benim yüzümden mi</u> gece demez gündüz demez içerdin?	ABağ/62
Yani seni <u>paran için mi</u> sevecek?	ABağ/66
<u>Öyle mi</u> demistim?	AKM/52
Siz de <u>(.....) gibi mi</u> düşünürsünüz?	AKM/76

Soru Ekinin Cevap Verme Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Yüregimiz <u>oynamadan mı</u> kaldı?	VYS/91
--------------------------------------	--------

Ah! Kendimi öldürüp de düşmanımı düşmansız mi bırakayım?

VYS/57

Välidenin kucağından yeni ayrılıp da mi gurbete
çıkacaksın?

AB/29

Ya kerata sen geri mi kalıyorsun? :

KN/28

Ey, sanki her zaman böyle mi olup gidecek , a kokmuş
sarhoş?

-ZT/29

Ferit'in kahvemizde çırak olmasıyla mi düzelecek hersey?

ABağ/59

Birleşik Cümleler

Sefil olmasın diye mi götüreceksiniz?

AB/56

Parayı nirden mi bulacağım deyi düşünün?

SG/4

Soru Ekinin öfke Anlamı Taşdığı Cümleler

Basit Cümleler

Terbiyesiz.. Büyük efendiyi Dilara'nın ağzında mi
arıyordun? :

IE/39

Akif'i yeni mi öğreneceksin?

AB/30

Siz soyca mi delisiniz?

AB/59

Sen hep söylenenleri böyle ters mi anlarsın?

KN/30

Neye mi oradaymıs?

AKM/24

Bileşik Cümleler

Senin beline o kılıcı, rastgeldiğinde teslim etsin diye mi taktılar?

VYS/91

Haydi git sabehleyin başıma dert mi geldiniz?

tE/81

Benimle mi yaşayacaksın, onunla mı?

K/14

Soru Ekinin Şaşkınlık Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Bu uğursuzdan yana mi çıkan herif?

SG/30

Allah etmeye sen de onlar gibi mi düşünün yoğsa?

SG/35

Hiç mi korkmazsın beyin öfkesinden?

AKM/20

Şimdi sen yalnız ana eli öpmek için mi geldin yani?

AKM/48

Bu kadar mi korkuyorsun?

öKN/61

Bu halde mi bırakalım onu?

K/13

Soru Ekinin Alay Etme Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Yoksa sizin kardeşliğiniz ölümün kapısı önünde geri mi döner?

AKM/72

Birleşik Cümleler

Sen pehlivanlarını somunla mi beslersin komşu, yoksa samanla mi?

AKM/6

Soru Ekinin Heyecan Bildirdiği Cümleler

Basit Cümleler

Vatanımız için ölmeye mi geldiniz?

VYS/85

Birleşik Cümleler

Buraya adam öldürmek için mi geldiniz, ölmek için mi?

VYS/71

Soru Ekinin Meçhullük Bildirdiği Cümleler

Birleşik Cümleler

Kim bilir aç mı kalacağım, susuzluktan mı öleceğim?

VYS/64

Acaba şehir kızı olsaydım daha mı iyi olurdu?

tE/27

Soru Ekinin Sitem Bildirdiği Cümleler

Basit Cümleler

Bey babacığım! Kızcağızınızla mı eğleniyorsunuz?

VYS/123

O enginler, o fırtınalar hiç mi hatırina gelmiyor?

AB/31

Şimdi mi farkına varıyorsun?

KN/95

Hiç mi acımazsın anneme?

ABag/65

Hiç mi anlamazsın onu?

AKM/40

Hiç mi fark etmezsin bundaki işareti, o tanrısal işareti?

Hiç mi anlamıyorsun Elvan ana?

AKM/53

Birleşik Cümleler

Benim bekarlığım bugüne kadar senin aklına gelmedi de
bugün mü geldi?

İE/27

Sana vardığım zaman bir ipliğini çeksem bin yaman
dökülürdü, üstüne başına yaptım, seni kıl ayıpsız meydana
çıkardım da onun için mi fena olduk?

KN/62

Soru Ekinin Hüzün Bildirdiği Cümleler

Basit Cümleler

Ah efendim ben perilerle boşuna mı uğraştım...

İE/71

Vah evladım vah ben senin mürüvvetini böyle mi
görecektim?

İE/104

Bu kadar mı düştü bizim ata malı yani?

SG/4

Soru Ekinin Bıkkınlık Bildirdiği Cümleler

Basit Cümleler

Gene mi yazacaksın?

AKM/57

Olumsuzluk Edatıyla Soru Ekinin Bir Arada Pekleştirme
Sağladığı Cümleler

Birleşik Cümleler

Bu halk için değil mi sen padişahımız efendimizin olanca
hışmını çektin üstüne?

AKM/66

Eksiltili Cümleler

Sizin için mi?

IE/23

Başüstüne efendim.. hizmet için mi.. Yoksa?

IE/28

Değneği mi yemek için?

KN/75

Yoksa onların bir Fatmaları yok diye mi?

AKM/62

Artık bu kırıma son verilsin diye mi?

ÖKN/18

(Nasıl?) Demokrasinin katillerine yardım ederek mi?

ÖKN/20

Onların uzattıkları eli sıkarak mı?

ÖKN/20

Onlara yaranmaya çalışarak mı?

Belki mi?

ÖKN/75

Güldüğüm için mi?

K/11

Bir merhaba demeye mi?

K/27

Bir merhaba deyip de savuşmaya değil mi?

BASINDAN ALINMIŞ CÜMLELER

SORU EKİ YÜKLEMDEN SONRA GELEN CÜMLELER

Soru Ekinin Soru Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Hayatınızda hiç başkan olmuş muydunuz?

9.10.92

Okulda kamera eğitimi gördünüz mü?

(Mezarlıklar ne kadar hayat dolu.) Hiç dolaştınız mı?

10.10.92

Bu sözünüz hala geçerli mi?

14.10.92

1 Milyon dolar (7 milyar lira) karşılığında TV izlemekten vaz geçebilir misiniz?

Pesmergelere askeri malzeme yardımı yapılmıyor mu?

Türkiyenin böyle bir hedefi var mı?

Saddamdan sonra olur mu?

Onlar dedemin mirasçısı olabilirler mi?

Peki Mesut Yılmaz'ı devirebilir mi?

16.10.92

Bütünün parçası olamaz mı?

Bu bakımdan talihli miyiz?

19.10.92

Acaba annemin kirada bir başka evinin bulunması bu kiracıyı çıkartmamıza manı mı?

Menderes ile Güzel arasında "açık ya da örtülü" bir bağ var mı?

Böyle gelişmelere açık mısınız?

Geriye kalan vakit yeter mi?

20.10.92

Bu doğrultudaki sözler hakkımızda infiale yol açmış midir?

Koalisyon ortakları bu önerinize "evet" derler mi?

21.10.92

Erken seçim söz konusu mu?

22.10.92

Her şeyden önce, Soares, Irak'ta bir Kürt devletinin kurulması fikrini destekliyor mu?

"Ayrangeven"i bu açıdan değerlendirir misiniz?

Oyunun konusundan kısaca söz eder misiniz?

1 Kasım'da seçim olduğundan haberdar mısınız?

1 Kasım seçimlerinde alınacak sonuçlar, Türkiye geneli-
ne yansıtılabilir mi?

Özal'ın yerine aday olmayı düşünür müsünüz?

Demirtaş, Ankara'ya gelecek mi?

23.10.92

Aday mısınız?

Ödenilen fiat içinde markanın payını merak eder misiniz?

Gelince Hüsnü Bey'e uğrayacak mı?

Futbolcuların da klasik konserlere geldiği olur mu?

1.11.92

Futbolla klasik müzik arasında benzerlik var mıdır
acaba?

Efendim Kumkapı'ya sık sık gelir misiniz?

Türk tarafı, gene hedef olur mu?

Sınav havasına girdiniz mi?

2.11.92

Efendim, bu bir zafer midir?

3.11.92

Başarınızın altında yatan başka nedenler de var mı?

(Anadolu Lisesi mezunlarından 30 puan kesiliyormuş)

Bu doğru mu?

5.11.92

İslamiyet'te laiklik mümkün mü?

12.11.92

Herhangi bir partinin üyesi misiniz?

İslamiyeti inceledin mi?

Hiristyan olduğunuzu çevreniz duydu mu?

Hiristyan dini demokratik mi?

Adriyatik'ten Çin Denizi'ne kadar milyonlarca Türk'ün yaşadığı bu bölgede, Türkiye bir güç odağı olma yolunda ilerliyor mu?

14.11.92

Müslümanken imanınız kuvvetli değil miydi?

Müslümanlıkla Hıristyanlık çakışınca zorluk çekmediniz mi?

Bir Yehova Şahidi'nin ibadete katılması zorunlu mudur?

Sizin partiniz DYP için de geçerli mi bu söyledikleriniz?

15.11.92

Sizce çözüm sağda ve solda partilerin birleşmesi mi?

Daha önce seviyor muydun?

16.11.92

Siz bir şeyler alarak döndüğünüz kanısında mısınız?

Görüşmelerin seyrinden memnun musunuz?

Özal 30 Kasım'da kogyeye katılacak mı?

Noter senedi ile yapılan taksim'in geçerliliği yok mu?

17.11.92

Bu okullarda görev yapan öğretmenler kiliselere bağlılar mı?

18.11.92

Bu sonuç, ANAP içindeki cepheleri, partilerinin "kadrini bilme" ye yöneltir mi?

Dernek olarak bu okullara yönelik herhangi bir çalışmanız oldu mu?

Katolik olmayı düşünmediniz mi?

Bunu bulmak çok zamanını aldı mı?

Ancak, Mesut Yılmaz, Baba'nın "alternatif"i olabilir mi?

19.11.92

**T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ**

Onların mirasta payı var mı?

21.11.92

Telefonda olası cızırtıya karşı önlemlerinizi var mı?

Hic Türkçe öğrendiniz mi?

Bundan, yardımın geri kalan bölümünün, enstitu çalışanlarının Fransa'da yaşaması için harcandığı anlamı çıkartılabilir mi?

("Sarı Tebessüm" sizin ilk filminiz.)

Bu adın özel bir anlamı var mı?

Türkiyedeki Kürtleri de bir azınlık olarak görüyor mu?

22.11.92

Vermediler mi?

Şimdi kendinizi farklı bir biçimde tanıtmaktan, tiyatro tarihimize "müfettiş" olarak geçmekten endişelenmiyor musunuz

24.11.92

Emboli dedikleri beyin damarından birinin tıkanması caresiz bir durum mudur?

Demirel'le bunları hiç konuşmuşlar mı?

Peki sizi mahkemeye vermiyorlar mı?

Böyle davrandığınız için hiç takdir gördünüz mü?

26.11.92

Öğrenci misiniz?

Partiden kopar mısınız?

29.11.92

Cumhurbaşkanı katılacak mı?

Peki bugünkü iktidarın olumlu çalışmaları yok mu?

1985 Yılında Komünist Parti, tümüyle Leninist ilkelere bağlı bir örgüt müydü?

Peki geçmişinizle ilgili düşmanlık duyuyor musunuz?

Kendisi partiden kopacak mıydı?

Kongre sonrası Özal'la aranız düzelir mi?

Kızanacak mısınız?

Böyle bir gelenek içinde hanım ağalık yapmak zor olmu-
yor mu?

6.12.92

Somali'ye barış gücü göndermek için Güvenlik Konseyi'ne
başvurmamızı destekler misiniz?

8.12.92

Bu doğru mu?

Somali yeni bir bataklık olur mu?

İkinci öğretime girenler öğrenim kredisi alaabilecek mi?

Türkiye'de bu gibi durumlarda da akapunktur uygulayan-
lar var mı?

27.12.92

Bunu destekliyor musunuz?

Peki iltihabi hastalıklarda, örneğin romatizmada iltihap
yok edilebiliyor mu?

Sana kötü muamele edildi mi?

İş dünyasının bu ünlü isimlerinin Anap'ta buluşmaları
Anap'ın lehine mi aleyhine mi olur?

6.1.93

Bundan daha kısa ve iyi bir tanım yapılabilir mi?

13.1.93

Bu manzarayı üç sözcükle tanımlamak mümkün mü?

Elinizde böyle bir döküman var mı?

18.1.93

Sagda benzer girişimler mümkün mü?

Haltan gerçeği saklayanlar yarqılanmalı mı?

Saddam'ın alternatifi bulundu mu?

19.1.93

Günay Rodoplu siz misiniz?

21.1.93

Futbolu eşi olmak kolay mı?

Siz laik bir insan mısınız?

22.1.93

Clinton yönetimi, Güneydoğu ve insan haklarında Türkiye'yi baskı altına alabilir mi?

23.1.93

Yeni kurulan partileri biliyor musunuz?

24.1.93

Kuruluşlarından haberdar mısınız?

Hocam, şimdi eğitim sistemini beğeniyor musunuz?

25.1.93

Odam duruyor mu?

Polis dikkat çekecek kimseyi görmedi mi?

Türkiye sizce böyle mücadelelerle düzelir mi?

26.1.93

Genç Başkan'ın bu konuda kafasında oluşturduğu bir strateji: var mı?

27.1.93

Yakalanan kişiler arasında Turan Dursun'un tetikçilerinden biri var mı?

Hazır mısınız?

29.1.93

Bu dairelerin mevcudiyeti yasal mıdır?

İkinci sınıfta, gündüz öğretimine yatay geçiş yapabilir miyim?

İkinci öğretimi bitirdikten sonra, üniversitede kalarak akademik çalışma yapabilir miyim?

Bu yıl öğretim kredisi alabilecek misiniz?

Paranız hazır mı?

30.1.93

Sektörel analiz yapıldı mı?

Mega projelerin diğer sektörlerle olan "girdi çıktı ilişkisi" çok somut olarak hesaplandı mı?

Bu çok net hesaplandı mı?

Siyasal alanda mücadele vermeyi denemek ister misiniz?

Göz altında kimse var mı?

Uğur Mumcu cinayetinde gelişme var mı?

Çıkardınız mı o paragrafları?

31.1.93

Sizce Çernobil felaketinden gerekli ders alındı mı?

Irak ya da Batı, böyle bir talepte bulundu mu?

1.2.93

Özal - Clinton görüşmesine ABD Dışişleri ve Savunma bakanları girecek mi?

Sol partilerin üretim ve bölüşüme ilişkin uygulanabilir bir modelleri var mı?

2.2.93

Türkiye'de siyasi yelpazenin solundaki partilerde bir sağa kayış çabası gözlüyor musunuz?

Sizce de üç parti arasında farklılık yok mu?

5.2.93

(Eleştirilerin hahibi kim?)

Beni eleştirecek durumda mıdır?

7.2.93

Çağdaş bir bankada müfettiş yardımcısı olmak ister misiniz?

Göç kararında siyasi cinayetlerin etkisi var mı?

Türk bandıralı mı?

9.2.93

Özal dönecek mi?

Halk beni istiyor mu?

"Anap'la bütünleşme" konusunda temasta bulduğunuz doğru mu?

Sizce sol, Türkiye'de iktidar alternatifi olmaktan çıkıyor mu?

10.2.93

Solda bir fikir tembelliği veya şaşkınlığından söz edilebilir mi?

Ayrıılıkçı hareketlerin oluşması tehlikesi var mı?

11.2.93

Örneğin Atina ve Üsküp arasındaki sorunların çözümü için Türkiye aracı olabilir mi?

Sıra gelecek mi?

12.2.93

Bu güne kadar hiç yanıldığınız oldu mu?

Yorgun Savaşçı'nın hemen başındaki o sahneyi hatırladınız mı?

14.2.93

Bugün takvimlerinize baktınız mı?

Enflasyonda düşüş kalıcı mı?

Konuşmama hakkını kullanır mı?

Can Yücel'e göre, bugün Türkiye demokratik bir ülke mi?

Siz hiç sinirlenmez misiniz?

15.2.93

(Sinirlenip bağırduğunuz, yumruğunuzu önünüzdeki masaya indirdiğiniz...) Hatta masanın camını kırdığınız hiç oldu mu?

Türkiye'de seriat yasalarının uygulanmasından yana
mıdırılar

16.2.93

Dolayısıyla, Anayasa Mahkemesi'nin Anayasa değişikliklerinin Anayasa'ya uygunluğunu esas yönünden de denetlemeye yetkisi var mı?

Bir hava harekâtı da gerçekleşebilir mi?

Anayasa zirvesinde, Seçim ve Siyasal partiler yasağı gibi temel konular da gündeme gelecek mi?

18.2.93

İyi kazanıyor musun Mehmet?

Demirel "bu konu"yu açmıyor mu?

19.2.93

Bu konuşmalarda, Demirel'in sözünü ettiği sorun hiç gündeme gelmiyor mu?

Artık ikimizin de ehliyeti olduğuna göre, biz de bir otomobil alabilir miyiz?

(O evi kaçırmamak lazım...)

Hemen toplu para bulabilir miyiz?

Bu kadar sadık bir okuyucunuzun bir problemini açıklığa kavuşturur musunuz?

Festival gençlere göre değil mi?

Yurt dışında da şirketiniz var mı?

21.2.93

Bu sıralarda askerlik yapmayı düşünüyor muydunuz?

Efe ile olan arkadaşlığınızın bir avantajını gördünüz mü?

- Annenizin Nazlı Ilıcak'ın bugün ne yazdığını okudunuz mu?
- Santralin çalışmasında aksama var mı? 26.2.93
- Siz SHP yerine alternatif olabilir misiniz? 28.2.93
- DYP ile hükümet kurabilir misiniz?
- Başka bakanlar var mı sırada? 1.3.93
- Hattat'lara kredi çıktı mı?
- Kızınızı verir misiniz?
- Birleşik Cümleler
- Ne olup bitiyor dinlediniz mi? 10.10.92
- Valileri seçelim mi atayalım mı? 20.10.92
- Peki, sizin evleri kim yönetecek, böyle adamlarınız var mı?
- Ve "Mesut Bey, gel hükümeti beraber kuralım" diyebilir mi? 21.10.92
- Özal Cankaya'dan inerse, Cumhurbaşkanlığı'na aday olur musunuz? 22.10.92
- Türkiye'de klasik müziğe ilgi artıyor mu azalıyor mu sizce? 1.11.92
- Sevr'i unutalım mı, unutmayalım mı? 12.11.92

Karadeniz Dış Ticaret ve Yatırım Bankası ne oldu, hukuki düzenlemelerin uygunlaştırılması ne safhada, ortak projeler yapıldı mı?

14.11.92

Keçeciler, Anap Genel Başkanı seçilirse Refah'a giden oyları geri alabilir mi?

21.11.92

Bilmem, katılır mısınız?

24.11.92

Söyle bakalım yine benim aleyhimde bir şeyler yazıyor musunuz?

Sizin kongrede rakibiniz Keçeciler mi Özal mı?

29.11.92

Olamadı mı, yapılmadı mı?

6.1.93

Kocası eniştem Yusuf nasıl iyi mi?

22.1.93

Eşcinseller orduya alınsın mı alınmasın mı?

28.1.93

İkinci öğrenim için belirlenen kontenjanlar dolmazsa yeniden başvuru kabul edilecek mi?

29.1.93

Muhtarlıktan fakir kağıdı alırsam, ücret ödemeyebilir miyim?

Bu duyguların içinde para var mı, güç gösterisi var mı, iktidar var mı?

31.1.93

Hikmet Çetin "Saddam'lı Irak" için yarı arabuluculuk sayılabilecek "girişimlerde" bulunursa içteki ve dıştaki sahinlerden tepki alabilir mi?

1.2.93

Peki İran devletinin bundan haberi <u>var mıydı, yok muydu?</u>	5.2.93
<u>Açar mısın, kapar mısın?</u>	20.2.93
Yolu düşer bir gün Türkiye'ye de <u>uğrar mı?</u>	19.2.93
"HEP için Apo'nun Ankara'daki sözcüsü diyenler var," siz bu fikre <u>katılıyor musunuz?</u>	1.3.93

Soru Ekinin Cevap Verme Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Bu ağır ameliyatın gerektirdiği siyasi gücü oluşturmak için erken seçim ihtiyacı <u>gündeme gelmez mi?</u>	9.10.92
<u>Suç işlemiş sayılmaz mı?</u>	10.10.92
Böyle birsey <u>olamaz mı?</u>	
Karşısında <u>bazı vaatler almamışlar mıdır?</u>	14.10.92
Çankaya Köşkü'ne cumhurbaşkanı olarak çıkan bir kimse <u>orada konuşmadan oturmak mecburiyetinde midir?</u>	16.10.92
Benim bakan olarak tasarrufum <u>yok mu?</u>	
Yelpazede <u>yer kaldı mı?</u>	19.10.92
Demirel gibi belleği güçlü bir başbakan, kendi İçişleri Bakanı'nın Şam'da yanından ayırmadığı bir büyükelçiyi <u>tanımaz mı?</u>	

Dışişler'ine bir "sivil MIT müsteşarı adayı" sorulduğunda, Bakan Hikmet Çetin, İçişleri'ne, Erhan Tuncel'i önermedi mi?

İçişleri Bakanı Sezgin ve Milli Savunma Bakanı Ayaz, Büyükelçi Tuncel'i çağırıp görüşmediler mi?

1983'te Özal'ın "her kesimden" oy alabilmiş olması, başlı başına bir "ölçü" kabul edilebilir mi?

Vergisini ödemeyenlere hiç bir sey oluyor mu?

20.10.92

Geriye kalan vakit, bütün bunlara yeter mi?

Daha seçimin üzerinden 1 yıl geçmisken yeni bir seçime gerek var mı?

21.10.92

Bir zaman içinde olmayacak mı bu iş?

Rantabl işletme anlayışı ile yeni bir yönetimle çalışacak bu işletmelerin de işçilere ihtiyacı yok mu?

Acaba kadın cinselliğinin, üzerindikilerini ve iç çamaşırlarını foryap etmeden de yansıtılma olanağı yok mu ?

Nicedir, âşıkları tutkun eden bu güzellikler hâlâ söylenip durmuyor mu ?

Trabzonspor'u hele sahasında ve bu kupalarda hiç böylesine ezik görmüş müydünüz ?

Sağlık savaşımızda bizlerin şairin yanında birlikte yer almamız gerekmez mi?

(Bunlardan hiç Gelir Vergisi almasanız da sadece KDV tahakkuk ettirseniz 14 trilyon lira !...)

Az para mı ?

Yerel seçimler ölçü mü ?

Şimdi sağın genç bir kadroyla güçlü bir parti oluşturma-
ması kötü mü olur ?

23.10.92

Özal indirilir mi ?

Cekiç Güç'ün helikopterlerinin PKK'ya yardım ettiği ha-
berlerini duymayan kaldı mı ?

01.11.92

Bu konularda şikâyet etmemek elde mi ?

02.11.92

Sizce ABD'ye ve Busch'a bağlılık konusunda Özal ile De-
mirel arasında bir fark var mıdır ?

03.11.92

Ama RP, hep bu RP olmamış mıdır ?

DYP ve SHP aynı "tepki" olaylarını toplayarak, ANAP'ı
iktidardan indirmiş midir ?

Siz böyle bir sonuç bekliyor muydunuz ?

O dört partiye oy verenlerin hepsi olmasa da büyük ço-
ğunluğu "Refah" demez mi ?

Türkiye'de politikacılar en cesur kararlarla ülkeyi de-
falarca bunalımdan çıkarmadılar mı ?

Böyle bir geleneği başlatmak çok mu zor ?

05.11.92

Kültür Bakanı'nın bakanlığında Kiril alfabesini öğretmeğe dönük çalışmaları yeter mi ?

Churchill'de öyle kaybetmedi mi ?

(Dünya müthiş bir hızla ilerliyor.)

Biz bu ahengin dışında kalabilir miyiz ?

10.11.92

Ama dış doktoruna gidenlerin yaşamı güven için de mi
peki ?

14.11.92

(Ötekinin "Dönerim" demesi de taktiktir.) Orayı bırakır mı ?

Hangisinin daha iyi olduğu konusunda herkesin artık bir karar vermesi gerekmiyor mu ?

Reklam sahipleri, seyredilmeyen televizyonlara, dinlenmeyen radyolara reklam verirler mi ?

Hem böyle bir konuda Avrupa Konseyine söz düşer mi ?

15.11.92

Bu tarz vaziyet almanız Konseyi gülünç duruma sokmaz mı ?

Bir milletvekili sık sık ağzını mı bozuyor ?

Bu milli iradenin noksansız ifadesi sayılabilir mi ?

Kısa vadede hiçde sempatik olmayan adımlar atar mı ?

16.11.92

Aynı Anayasa'nın geçisi 4.maddesi de size yasak getirmiyor mu ?

Yazara, kitaba, kültüre, adalete, insanlığa saygı, sevgi duymayan bir toplum, bir çeşit cezaevi sayılması mı ?
17.11.92

Yılda 130 milyon dolar kâr eden bir kuruluş 18 milyar dolar eder mi ?

Sayın Özal'ın yanında yer almamış mıydınız ?

Mustafa Kemâl bu savaşta bizim yanımızda yer almaz mıydı ?

Böyle bir okulda Katolik olan bir öğretmen normal ders anında dini propaganda yapmaz mı ?

Yok muymuş keramet?

Boşa ... 500 gün boşa geçerken 20 günün lafı mı olur ?

İslam'ın gerçeği, Erbakan'ın tutumuna uyuyor mu ?

İstanbul'da Rum mimara cami yaptıran, yabancı uluslardan ressam, mühendis, bilim adamı getiren Fatih, İslam'ın dışında mı ?

Televizyonlara, İslam bilgisiyle cihazlanmamış insanları çıkarıp kafa kafaya tokuşturmanın komikliğini yaşamadık mı ?

Üzülmez misiniz ?

Amerika'nın benzer kuruluşu yok mu ?

20-11-92

Özal Demirel anlaşmasına dayak senaryolara konu olan "hülle partisi" kuruluşuna ön ayak olur muydu ?

Peki, Barzani'ye ve özellikle de bütün dünyada kaypak mizacıyla bilinen Talabani'ye güvenilebilir mi ?

Kadının kocasından dayak yemeği hakettiği durumlar olabilir mi ?

21-11-92

Tutunacak dalımız kalmadı mı ?

22-11-92

Siz, sığırdığınız meyvenin hormonlu, vitamin değeri düşük, taze olmadığını bilebilir misiniz ?

24-11-92

Böylece kültürel bir bağımlılık altına girmiyor muyuz ?

Bu gazetecilerin Cumhurbaşkanıyla bile yakınlıkları yok mu ?

Devlet intikam alır mı ?

Sigara konusunu her seye rağmen kişisel bir konu olarak değerlendirebilir miyiz ?

26-11-92

Ancak ortada gerçek bir kâr ve sevinilecek bir durum var mı ?

Türkiye'yi Kıbrıs nedeniyle cezalandırmış olmuyor musunuz ?

Bazı yörelerde olağan karşılanabilen görüntüler, davranışlar bazı yörelerde ve kesimlerde şok etkisi yapmaz mı ?

29-11-92

Dengelerin nasıl kurulup kurulmayacağını, özellikle çocukları ve aileleri ilgilendiren konularda nasıl hareket edilmesi gerektiğini uzmanların tartışmalarında yarar yok mu ?

Piskolojik dengesizliklere, çürüntülere, saldırganlıklara, başkaldırılara neden olmaz mı ?

Su yaşadığımız çağda stresten uzak kalmanın imkanı var mı ?

Bunca kan dökmeye değer miydi ?

Hiç uyumadan kongreye gelmek kolay mı ?

01-12-92

Ama Alman yetkilileri neo-nazi gruplarının amaçlarını bilmiyorlar mı ?

Son Amerikan seçimlerinde de öyle olmadı mı ?

Gece kaçta yattı ?)

Daha doğrusu bu gece hiç yattı mı ?

Kıbrıs'ta da tıpkısı cinayetler işlenmedi mi ?

03.12.92

Öyle de olmamalı mı ?

Turgut Özal'ın şu günlerdeki acısını düşünmemek elde mi?

Ve böylece Anap'a uzaktan kumandalı genel başkanlık için adaylığını koyduğunu itiraf etmiyor mu ?

Cankaya ve Cumhurbaşkanlığı... yeni bir parti kurmak için izin alma mercii midir ?

Peki evde çalışan kadının aileye katkısı yok mudur ?

07.12.92

Bu meclis "erken seçimle" oluşmadı mı ?

08.12.92

Bugün Galatasaray Lisesi'nin tören giriş merdivenlerinin duvarını Çanakkale Harbi'ne gönüllü gitmiş ve orada şehit olmuş öğretmeni, öğrencisi, hademesiyle Galatasaraylıların isimleri kapsamıyor mu ?

Türkiye için kalkınma ve demokrasinin ne kadar zorunlu olduğunu gösteren bu tablo, Bosna Hersek, Kıbrıs ve Karabağ ile bölücülük konusunda Batılı "bir kısım diplomatlar ve akademisyenlerin" tavrını da aydınlatmıyor mu ?

Bu işin sarlatanlığını yapanlar yok mu ?

27.12.92

Doçent olmak bir vazife midir ?

06.01.93

Sabancı'nın sigara fabrikasının açılışını Demirel yapmadı mı ?

Demirel'in dediği gibi bu guruplar 1992'de "avuç dolusu para" kazanmadılar mı ?

İçkisiz gazino olur mu ?

13.01.93

Ama mayısta boşanacak kit zamları haziran seçimlerinde DYP'yi yine sıkıntıya sokmaz mı ?

16.01.93

Tek başına müdahale olur mu ?

Bulgarlar buna karşı mı çıkacaklar ?

Zaten, toplumda bir süredir daha çok yeni sağcıların rejimi sorgulamaya hevesli olduklarını gözlemiyor muyuz ?

18.01.93

- Acaba böyle bir kursa ihtiyac yok mudur ? 19.01.93
- Saddam böyle bir çılgınlığı göze alır mı ?
- Istediği zaman PKK'yı beslemiyor mu ?
- Peki Demirel hükümetleri zamanında sonuçlandırılan Sinop, Incirlik "tesis" lerini unutmak olası mı ? 21.01.93
- Peki Sırplar kızmazlar mı ?
- Çekiç Güç için de öyle demiyorlar mıydı ? 21.01.93
- Amerika'nın umrunda mı ?
- Başkaca bir şey eklemeye gerek var mı ?
- Siz bir camiden altı köşeli Musevi yıldızı görebilmeyi düşünebilir misiniz? 23.01.1993
- Ama bugünün Kadıköylüleri yüzyıl öncenin Kadıköylüleri kadar umursamaz ve mutlu mu?
- Bako'nun suçu yok muydu? 24.01.1993
- Gerisini yazmaya gerek var mı? 25.01.1993
- Abdi İpekçi cinayetinde de aynı şey olmamış mıydı? 26.01.1993
- (Egemenlik hakkı...) Komsu tehdidi altında bulunan Ku-veyt için bundan daha önemli destek olur mu?
- Dökülen kanı durdurabilmek olası mı?

Bunları sağlayamayanların "SSK batıyor" diye feryat etme hakları olabilir mi?

27.01.1993

Müslüman adam öldürülür mü?

Peki ama "Değişim"de yerel iradelerin bağımsızlığı ve kuvvetlendirilmesi federasyonun yolunu açmaz mı?

Bilerek bilmeyerek yobazların yanında yer alan kara aydınların bu işlerde sorumluluğu yok mu?

28.01.1993

Bazılarının çağ atladığı, ya da atlattıklarını sandıklarını Türkiye'de "Dövizci" kapatılıp, "Kitapçı" açılır mı?

Hem o Amerika da güçlü Türkiye'nin Ortadoğu bekçiliği yapmasını istemiyor mu?

29.01.1993

Bizim hadisemiz de böyle olmadı mı?

29.01.1993

Türkiye'de tehdit edilmeyen bir işadamı var mı?

Cetin Emec'in katili yakalandı mı?

30.01.1993

Kütleler de bunun yardımcısı olmamışlar mıdır?

31.01.1993

Enerji yatırımları bombardımanı da bunu gösteriyor mu?

Bunlara doğru cevap verilmeden son "Faili meçhul cinayet" çözülenebilecek midir?

Türkiye'de bile toplum bir hafta gibi kısa sürede terör paniğine itilmedi mi?

Patagonya'nın sizin gözünüzde beş paralık değeri kalır mı?

Evden çıkacağı zamanı bilmeleri gerekmiyor mu?

Turgut Bey'in tek nefer gönderme yetkisi ve gücü olmadığını peşinen ilan etmek gerekmiyor mu?

02.02.1993

Düşünceler açık seçik anlatılabildi mi?

Bunun, toplumumuz için sağlıklı bir manzara oluşturacağı söylenebilir mi?

03.02.1993

Ocak '92 enflasyonunun faturası bana kesilebilir mi?

Kararların tek merkezden alındığını bir ekonomik sistemin işlemediği bu hızlı çöküş göstermedi mi?

Imam - cemaat benzetmesini unutmak mümkün mü?

5.2.93

İngiltere hiç bu kadar kötü yönetilmiş miydi?

Bu çözümün gerçekte bir çözüm olmadığını belirtmeye bilemem gerek var mı?

Başka diyecek laf var mı?

Bu konuda hassas olan kamuoyuna bilgi vermek gerekmez mi?

7.2.93

Bu manzaradan şu sonucu çıkarmak fazla abartı sayılır mı?

Kıbrıs konusu, Bosna-Hersek, Orta Asya Türk devletleriyle kaynaşma, Karadeniz işbirliği Anlaşması, komşu ülkelerle münasebetler, hepsi meçhule doğru gitmiyor mu?

Onlara hele liderlere kızılmıyor mu?

Birlik ve beraberliği istemiyor mu?

900'lü "keriz avcıları" boş durdular mı?

Dün Irak'a silah satan Batı, Ortadoğu'da bir "büyük uzlaşmayı" arzular mı?

Mahkeme deyince, Kahveci'nin kıyak emekliliği iptal davasını unutabilir miyiz?

Basının hataları yok mu?

9.2.93

Düşük ücret alan memurlardan istenilen verim alınır mı?

10.2.93

Bu vesileyle bu işyerinde huzur ortamı kalır mı?

Yabancı güçlerin ve diplomatların bulacağı orta yol, bu iki toplum arasındaki uçurumu daha da derinleştirmeyecek mi?

Ama onların dewneyimlerinden, ülkeye bunca hizmetlerinden yararlanmayacak mıyız?

Bu yollar, yeni yapılan otoyollar dahil, bu yükü çeker mi?

Komsunuzun haline acımaz mısınız?

11.2.93

Devlet teşvik eder mi?

Bir şiirinde Can Yücel de dememiş miydi?

14.2.93

Sollama yasağı olan yerlerde bu yasak dinleniyor mu?

Fakat günün konusu sadece o mu?

Anayasa'ya aykırı Anayasa değişikliği olabileceği öne sü
rülebilir mi?

16.2.93

(Uzun dönemde de enflasyon iyice hızlanıp, ekonomiyi ye-
niden durgunluğa sokar)

Hep öyle olmuyor mu?

Onların seçeneklerini artırabiliyor muyuz?

Ülkemizde yaşayanların bir bölümüne iyi eğitim
verebiliyor muyuz?

Eğitim konusunda ülkemizde fırsat eşitliği var mı?

Ama yurdumuzun her tarafındaki genç kardeşlerimiz aynı
imkana sahip mi?

Ama bunlara rağmen, genelde işlerin pek de iyi gittiği
söylenebilir mi?

17.2.93

Belirsizlik ve tutarsızlık hala sürmüyor mu?

Yani solda SHP ile DSP; sağda DYP, ANAP, RP, Türkesçiler
bile oradan meclise gelmediler mi?

Biraz daha düşünelim mi?

18.2.93

İyi ya hocam, sınıfta kalmayı kaldırarak biz de sizin düşündüğünüz gibi bu dersleri sevgiye dayamıyor muyuz?

Gülmez misiniz? (Komikliğine değil sanat sevgisizliğine!)

Acaba faturaları görmek bizim hakkımız değil mi?

Oysa Klarides öyle mi?

19.2.93

Bu denli açık bir gerçeği görmek için illa bu son olayların meydana gelmesi sart mıydı?

Allah'tan Rumlar, Denktaş'ın yanılmadığını çok parlak şekilde ispat etmemişler midir?

Bakırköy'deki bu olayı onaylamak mümkün mü?

21.2.93

Böyle olunca Vance-Owen planının iyileştirilmesi mümkün mü?

Böyle bir durumda biz de Türkiye'de yaşamadık mı?

Necdet Üruğ'un bu tespitlerini bugünkü firar olayına aynen oturtamaz mıyız?

Ağca'yı 12 Eylül'de üstelik askeri garnizondan kaçırmadılar mı?

Bu ameliyatın sorumluluğunu kabul eder misiniz?

Sol siyaset içindeki bir gurup, çalışanlarına karını dağıtır mı?

Bu da bir çelişki yaratmıyor mu?

Acaba üç saat tasarruf için 7 milyar dolar harcamaya değer mi?

Sesini bundan daha iyi duyurabileceği bir fırsat bulabilir mi herhangi bir örgüt?

28.2.93

Bağlı oldukları sendika,onlara "geceleyecek" bir yer bulamaz mı?

1.3.93

Ama burada KKTC'nin tanınması güçlüğü yok mu?

Peki masadan kaçan taraf görünümü vermez mi bu?

Piyasada bugün para bolluğunun,yarın para sıkışıklığının yaşandığı bir ortamda istikrarlı bir piyasadan söz edilebilir mi?

Bu ülkenin gücü yeter mi bunca yoksulluğa?

Kömürden karbon çıktığı zaman,küldeki uranyum , yanmamış kömürden daha fazla olmaz mı?

Belli mi olur?

Birleşik Cümleler

Kamu kuruluşunda hayat felsefesini "Açıklık,çalışkanlık, dürüstlük" üzerine kurduğun zaman insanı ölmeden mezara koyarlar mı,koymazlar mı?

Hele bir de belediye seçimlerinden iyi bir başarıyla çıkarsa,kamuoyundan destek almış bir lideri kongrede "emanetçi" bir adayla devirmek mümkün olur mu?

16.10.92

"Endişeli"olan Tuncel, bu öneriyè "Beni mazur görün"
tavriyla "hayır" demedi mi?

19.10.92

"Benden iyi yapacak varsa, o gelsin" demek midir?

20.10.92

Banka bu ayrımı yaparsa bölünmez bütünlükten söz
edilebilir mi?

Yetse bile, onlardan çok daha önemli olarak geleceğe
yönelik temel kararlar ve politikalar için "düşünme"ye yeter
mi?

Halk bu enflasyona bir yıl daha dayanıp katlanabilir; ama
iktidardaki partiler dayanabilir mi?

Öyle olmasaydı, Fikri Sağlar Türkiye'de pozitivizm ve
Batılılaşmanın önder isimlerinden Ahmet Rıza Bey'i "gerici"
ilan eder miydi?

21.10.92

Sayın Demirel "önemli olan halk desteği" demiyor muydu?

Ama bir şairi yaşarken sevmek, korumak, onu kurtarmak
yaşama kazandırmak için elden gelen ne varsa hepsi yapılma-
malı mı?

22.10.92

Düşmeyelim bu tuzağa demez mi?

İşte yavrularım , demiş, gördünüz mü? yabancı dil
bilmenin yararını.

1.11.92

Bu takımın Soner'e ihtiyacı var mı, yok mu?

Ortada ciddi bir tehlike, açık bir kasıt olmasa Genelkurmay Başkanı, görülebilecek yabancı helikopterler için vur emri verebilir mi?

Ona kendini tutturmaya bak, başkası kabil mi?

3.11.92

Ama RP de İzmir'de tam hezimete uğradı, İstanbul'un önemi var tabii de, İzmir'in yok mu?

Biz 30 yıldır dışarıya işçi gönderirken, bir bir sorunla karşılaşıyoruz da İtalyanlar hiç bir sorunla karşılaşmıyorlar mı?

10.11.92

Sen ananın evinde otursaydın bunlar sana verilir miydi?

Şimdi diyecekler ki. "O günkü üslup ile bugünkü arasında fark yok mu?

Cahillik işte deyip geçebilir misiniz?

14.11.92

Demokrasilerde baskı var mıdır , yok mudur?

Toplumda kök salamayan düşünce ne kadar yazılırsa yazılsın , tutar , geniş ölçüde yandaş bulur mu?

16.11.92

Bakın Mutafa Ekmekçi dostum yıllardır, domuz yemenin zorunluluğundan söz ediyor, ama herhangi bir şey değişiyor mu?

Daha doğrusu "Genç nüfusa rağmen Türkiye yaşlı liderlerin itibarda ve iktidarda olduğu bir ülkedir" demek yanlış olur mu?

18.11.92

(Aslında söyleyecek lafı yok) Olsa esirger mi?

Ve evvelce "dört eğilim"den oluşmakla iftihar eden bir partinin tabanını dörtte bire indirmese bile büyük ölçüde daraltmaz mı?

19.11.92

Öylede böyle de olsa,KONDA'nın ortaya çıkardığı sonuçlar sosyal demokrat tabanı en kısa sürede "bir şeyler" yapmaya zorlamamalı mı?

22.11.92

Bırakalım ülke çapında böyle olayları,kendi günlük yaşamımızda yok mu?

22.11.92

Siyaset akıllı işidir,oraya kadar çıktıktan sonra,hadi bana pehlivan desinler diye yeniden iner mi?

Demedik mi,onu oradan indireceğiz diye...

26.11.92

Özal'ın yerine Demirel gelecekse, tarafların şimdiden "uzlaşmaları" daha hayırlı olmaz mı?

Niye mahkemeye gitmekten korkuyorsunuz,hakettiğiniz 12 milyon TL az para mı?

Artık tüm toplum marjinallerle içli dışlı olduk; desek yalan olur mu?

29.11.92

Eğer özelleştirme yapılamıyorsa "modern bir karma ekonomik düzene" geçilemez mi?

1.12.92

Son olaylardan sonra belki ırkçı şiddet eylemleri durdurulabilecek,ama bu zihniyeti söküp atmak mümkün olacak mı?

Bunlara haksızsınız demek kolay mı?

6.12.92

Istanbul'a Beyazıt Kulesi'ne Deniz Gezmiş ile birlikte kızıl bayrağı çeken Cavit Kavak Mesut Bey'in yanında mı, değil mi?

8.12.92

"Ne mutlu Galatasaraylıyım diyene!" demek acaba abartma mı olur?

Bu kanallar yeterli rakam alamazsa, ayakta kalabilir mi?

25.12.92

Zor bile olsa hemen çözümlenmesi gerekmiyor mu?

06.01.93

Ürgüplü, eğer İnönü çağırırsaydı gitmez miydi?

16.01.93

Seçim yasası böyle de, siyasi partiler yasası çok mu farklı?

18.01.93

Suriye istediği zaman elini Lübnan veya bir başka ülkeye uzatıyor da, Türkiye'ye uzatmıyor mu?

19.01.93

Türkiye de aynı tutumu sürdürürse, aynı sonuca katlanmak zorunda kalmayacak mıdır?

21.01.93

Yaş 70'i gecse de kalpler hiç boğ kalır mı?

Başbakan öncelikle enflasyonun 18 ayda düşürüleceği ve ekonominin rayına oturacağı yolunda bir vaatte bulundu mu, bulunmadı mı?

22.01.93

Şimdi bu tablo ortadayken, siz olsanız "Kitap Evi" açar mısınız?

"Okuma!"denilince okunulur mu?

Uçuş izinlerinin alınması kaydıyla, uçaklarımızın bölgede 15 dakika kalması mümkün olsaydı tek başımıza müdahale mi edecektik?

Uğur Mumcu ölmüş sayılır mı?

PKK Bekaa'dan tamamen ayrıldı diyebilir misiniz?

30.01.93

Uğur Mumcu'nun "ürküttüğü kurbaga" tarafından susturulduğu, olaya daha genel ideolojik hatta milletlerarası bir nitelik verilerek göz ardı ettirilmek istenilmiyor mu?

31.01.93

Bu ortamda iktidarın başı çıkıpta "Türkiye yolunu çizmiştir, yol laik cumhuriyettir" demesi beklenmez mi?

29.01.93

İsteseydiniz çözemez miydiniz olayın karanlıkta kalan yönünü?

Türkiye böylesine cinayetlerin arkasındaki güçleri teshir edemezse, devamı gelmez mi?

(Kim söylemiş?)

Önemli mi?

01.02.93

Adama önce sen kendi ayıbını ört de sonra başkalarından hesap sormaya kalk demezler mi?

03.02.93

Canım, bu Ora'nın devlet başkanı; kafadan konuşur mu?

02.02.93

Söyle bir baksınlar, trafik otmobilleri, trafik kuralla-uyuyor mu?

05.02.93

Hepsi bir yana emniyet kemeri takıyorlar mı?

Elbette bunların hepsinin ayrı ayrı önemi var da lakin konuya bir başka açıdan bakmanın da yararı yok mudur?

Simdi cevap verin, trafik kuralları bu tutumla uygulanabilir mi?

Başbakan İstanbul Valisi'ne ya da bana açıp sormussa söylemeyecek miyim?

07.02.93

İmkanımız olsa yetiştirmez miydik efendim?

Meclis etkili mi, iş çıkartıyor mu?

Adnan Kahveci'nin ölümünde bu kurallar uygulanmış, yol üzerinde gereken tedbirler alınmış mıdır?

Bizde ise parasal açıdan iflas etmiş ya da hastalıktan elini kolunu kullanamayacak duruma gelmiş insanlardan hep aynı tümleyi duymaz mısınız?

12.02.93

Hız limitleri var ama uyuluyor mu?

14.02.93

Öyle ya, sol birleşmeye itilirken sağın büsbütün bölük pörçük olmasına göz yumulabilir mi?

17.02.93

Kitap sevgimiz insaf dışı gözüken bu fiyatlara dayanma gücü verebilir mi dersiniz?

Yok karşılamadaki samimiyet gerçekse gezi için söylenenler, yapılanlar doğru sayılır mı?

Barakın, devlete görevlerimizi yerine getirmeyi çevremizde topluma görevlerimizi yerine getirebiliyor muyuz?

18.02.93

Doğru olmasına doğru da siz sinemaya gelen seyirciye saygı duyuyor musunuz?

Annenin bu lafı bize bazı şeyleri çağrıştırdı, düşündük, acaba çoğumuz o çocuk gibi değil miyiz?

Zihniyet devrimi yapılırsa davranışa yansımaz mı?

İşte görüyorsunuz, Bosna-Hersek'te katledilen Müslümanların hakkını, Türkiye'den başka, şiddetle savunan başka Müslüman devlet var mı?

Soru Ekinin öfke Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Bu, gaflet değil mi?

14.10.92

Görüyor musunuz?

(Sokakta ne işin var...) Okul yok mu?

(Senin ne işin var...) Meclis yok mu?

Ama şimdi bunun zamanı mı?

20.10.92

Ama onların bu şekilde tutularak ilanihaye kambur oluşturmaları kabil midir?

(Türkiye'de 5 milyon işsiz varken nasıl yapılır bu iş?)

Oralarda çalışan 650 bin işçiyi kapıya mı koyacaksınız?

21.10.92

Keçecilerin çizdiği tablo <u>hanqi tablo mu?</u>	22.10.92
Bir sporcuya bu <u>yapılır mı?</u>	03.11.92
Siz hiç <u>okumaz mısınız?</u>	10.11.92
<u>Kaldı mı</u> kardeşim?	12.11.92
Böyle film <u>gösterilir mi?</u>	14.11.92
Bu fotoğraf <u>konur mu?</u>	
Ulan velet, bu mübarek hayvan <u>kuyruksuz muydu?</u>	15.11.92
<u>Uyuyan aslanı dürtmenin sırası mıydı?</u>	18.11.92
Kafamız <u>karışık mı?</u>	22.11.92
Görevi <u>lüks konutlar yoluyla aşırı kâr mıdır?</u>	
Devletin yarattığı yüksek fiatın dengeleri sarsması <u>ge-</u> <u>niş halk kitlesinin yararına mı?</u>	
Devlet büyüklerini <u>alaya mı alıyor?</u>	29.11.92
Bu, o ülke vatandaşlarına tepkilerini saldırılarla, ci- nayetlerle gösterme hakkını <u>verir mi?</u>	01.12.92
Hiç <u>aklınız yatıyor mu?</u>	03.12.92
<u>Olur mu</u> böyle sey?	06.12.92
Bu kadın <u>canavar mı?</u>	
Cekic Güc, <u>bostan korkuluğu mu?</u>	21.01.93

- Su son Irak saldırısında bize yapılan, yenilir yutulur
sey midir? 22.01.93
- Biz bunun bekçisi miyiz? 27.01.93
- O da sorulur mu a canım efendim?
- Türkiye kadar garip çelişkili bir ülke var mıdır? 28.01.93
- Bir ülkenin bir devletin çıkarları bu kadar oynak, bu
kadar kaypak mıdır?
- Simdi sırası mıydı, BM kararının... 29.01.93
- Aydan yana mısınız? 01.02.93
- Onca kayıp içinde 34 teneke kavurmanın sözü olur mu? 10.02.93
- Vay sen misin yapan? 12.02.93
- Siyasal hayatımızdaki bir "normalleşme" dönemi için, hiç
de normal olmayan görüntülerle dolu bir "tecrübe" döneminden
geçmek sart mıdır? 17.02.93
- Olur mu öyle şey?
- Aldın mı ağzının payını, fitne ficur bücür...
- Dünyanın ya da Balkanlar'ın Jandarması var mıdır?
- Ne yani miting fena mı oldu?
- Bitti mi? 26.03.93

Son günlerde okuduklarımız bir rezalet dağının ucunun
ucu mu? 01.03.93

Gökova Termik Santrali'ni merak mı ediyorsun?

Birleşik Cümleler

Sen sus ulan, demiş, biz burada erkek erkeğe konuşuyor-
ken sana laf düşer mi eksik etek? 16.10.92

Laftan anlamaz mısın sen, dans bilmediğimi isitmedin mi?

İnanmaktasınız öyle mi? 12.11.92

Görmüyor musun Bakan gidiyor... 29.11.92

Saldırııcı Ermenistan'a Avrupa'dan elektrik fazlası zev-
kine alet olurken, Türk Hükümeti idrak edememekte midir ki ı-
sınan toplum soğuktan titreyen toplumdanda daha iyi savaşır?
07.12.92

Sen ayıdan yana mısın, benden yana mısın? 24.01.93

Bunları sağlamayanların "SSK batıyor" diye feryat etme
hakları olabilir mi? 27.01.93

Sadri Alışık haklı, bu rolü oynayacak kız çocuğunun nasıl
etkileneceğini düşünmüyorlar mı? 03.02.93

Bu durumda söyler misiniz Allah aşkına, birlesseler ne
olur, birleşmeseler ne olur? 05.02.93

(Bizi radyasyon etkilemez...)

- Neyiz biz insanlık dışı mıyız, hatta hayvan bile değil miyiz? 09.02.93
- Biz taş mıyız, kaya mıyız?
- Bir aradayız görmüyor musunuz? 10.02.93
- Sen işçiden yana mısın, patrondan yana mısın? 15.02.93
- Tepemi attırma, nezaket kurallarını çiğneyen ben miyim, yoksa özal mı? 17.02.93
- Siz hiç yaşamınızdan, bırakın sekiz yıllı, sekiz dakikayı sekiz saati, sekiz günü yitirdiniz mi ki hak, hukuk, adalet, demokrasi nutukları atıyorsunuz? 18.02.93
- Sizin konuşmaya, sizin söz söylemeye ne hakkınız var, der sek haksız mıyım?
- İsteseydim yanlış mı olurdu? 21.02.93
- Onca uğrastan sonra çıkara çıkara Metris Askeri Cezaevi' nin avlusuna çıkarırsam, bende seni elbette dövmez miyim? 26.02.93

Soru Ekinin Şaşkınlık Anlamı Taşdığı Cümleler

Turgut Bey sahiden koltuğunu bırakıp siyasete döner mi?
16.10.1992

Siz hala yorgan almadınız mı?
21.10.1992

Yani kendi işçilerinize zamanında bu işleri yaptıramıyor musunuz?
23.10.1992

(Aynı pastayı paylaşan 56 milyon değil 200 milyon.)

Olacak hesap mı?...
05.11.1992

Edebiyatı sahiden sevmiyorlar mı artık?
10.11.1992

Bunu sağlamak o kadar zor mu?
12.11.1992

Adana'da hava hiç değişmez mi?

Gördünüz mü?

(Fırıncılar, örgütleri aracılığıyla "Ekmeğin tekeli" oluyorlar.)

14.11.1992

Refan sahiden geliyor mu?

17.11.1992

Bu çağda -hala- böyle şeyler olur mu?

17.11.1992

Jandarma Genel Komutanı Eşref Bitlis'in Kuzey Iraklı Kürt liderleriyle yaptığı görüşmeler, Başbakan Demirel'i tatmin ediyor mu?

Yani buradan Ankara ile konuşmak mümkün mü?

21.11.1992

Hala otomobiliniz yok mu?

24.11.1992

Daha önce böylesini hiç duydunuz mu?

29.11.1992

Bu kadar çok çalışırken canınız sıkılmıyor mu?

- Bu duruma karşı çıkan olmuyor mu? 19.01.1993
- Ama mümkün mü? 25.01.1993
- Yani siz PTT'de hiç çalışmadınız mı? 26.01.1993
- Taban, birleşmenin neden olmadığını görmeyecek kadar kör mü? 07.02.1993
- ABD kesin tutumunu bildirinceye kadar her şey beklemede mi? 10.02.1993
- Kardesim gerçekten akrep gibi mi? 15.02.1993
- Trafik faciasında ise suçlu yaşamını yitiren midir? 17.02.1993
- Üstelik iktidarda olacak şey mi?
- Mit raporu elde ele doluşır mı?
- Farkında mısınız?
(Ne kadar hızlı aktı olaylar.) 26.02.1993
- Oradaki tehlikelerin ve zararların "Göz"le de görülen işaretlerini de, kimse fark etmedi mi?
- Birleşik Cümleler**
- Adam; listede adınız yok da onun için sordum demez mi? 10.10.1992
- Bunalımlı bir yaşamın sonucu, evce Hıristiyan oldunuz öyle mi? 14.11.1992
- Görmedin(z mi? (Duymadınız mı?) 15.11.1992
- "İstanbul Yılı"na değindiğimde "Nedir o?" demesinler mi? 16.11.1992

Tam yan kapıların birinden Özal'a doğru gidiyordu ki, esikte Rahmi Koç ile karşılaşmaz mı?

Diyeceksiniz ki hiç böyle şey olur mu?

11.02.1993

"Evet bu belge doğrudur". Yahut "Hayır bu belge sahtedir." diyemeyecek kadar kıt mıdır?

12.02.1993

Berberliğin kazanç değil kayıp, hatta ceza olduğunu düşünememiş miydi?

01.03.1993

Soru Ekinin Alay Etme Anlamı Taşdığı Cümleler

Basit Cümleler

Koltuklara oturanlar hep böyle gümrük kabadayısı mı oluyor?

Siz de İstanbullu mu oldunuz?

19.10.1992

Acaba hediyelek fotokopi makinası var mı?

23.10.1992

Olmaz olur mu?

Eleştirilere kızıyolar mı?

24.10.92

Belediye başkanlarımız iş üretmede de aynı ölçüde başarılı mıdır?

3.11.92

Bir büyük gazetemizin/ Ankara zirvesi mi, zirvası mı?

21.11.92

Ne o TC damgasından utaniyor musun?

6.12.92

Yoksa Sayın Bakan güresi sevmiyor mu?

13.1.92

Siz, beş bin kalesnikofla hiç devlet kurulduğunu gördünüz mü?
23.11.92

Inekler gazete yemezler mi acaba?
28.1.93

"Ortak" bu konuyu bilmez mi?

Gördünüz mü tartışmayı (Bazen ne kadar titiz oluyorum)
31.1.93

Şimdi giydirerek de rekortmen olacak mı bakalım?
11.2.93

Yine bu azgın komsuya yardım edecek misiniz?

Yabancı sözcük, çok bilmisliği göstergesi mi oluyor
acaba?
18.2.93

Kalli'nin Almanları artık kahraman değil mi yoksa?
21.2.93

Efendim, herkeste atlayıp zıplama, uzun atlama, dalış
yapma yeteneği olabilir mi?
18.2.93

Biz sürünse miydik peder çıkınca yüce makama?

Birleşik Cümleler

Niçin olmasın, siz devletin kurtarmaya layık gördüğü
batık şirketlerin sahiplerinden misiniz, ya da devlet
bankalarını tokatlayıp kaçanlardan mısınız ki, kapınıza haciz
gelsin...
10.10.92

Önce anayasa'yı okusunlar diyen Sayın Özal'ın kendisi
acaba o metni iyi okumuş mu? (Ya da okuduysa iyi anlamış mı?)
23.10.92

Sizin belediye başkanlarınız yemiyor, yedirmiyor mu?

- 3.11.92
- Hatta bu arada,"kendim için bir sey istiyorsam
namerdim "demediniz mi?"
- 16.11.92
- Ister misiniz şimdi Cavit " John Major"ı davet edip
Baba'yla kızına birlikte hava atsın?
- 19.11.92
- Ayur Veda bize yaşamayı öğretiyor öyle mi?
- 29.11.92
- Ne dersiniz yoksa özal'ın tarih ekolü "Teknas-Tommiks
ekolü"mü?
- 13.1.93
- Acaba Procter and Gamble'a gitsem Tuz gölü'nde
yaptıklarımızı anlatsam,bize para verirler mi?
- 27.1.93
- Siz bilim adamı mısınız,yoksa maliye müfetişi mi?
- 1.3.93
- Soru Ekinin Küçümseme Anlamı Taşıdığı Cümleler
Basit Cümleler
- Böyle okuldan müzisyen çıkarmı?
- 20.10.92
- Bilgi toplumu dedikleri bu muymuş?
- 22.11.92
- Acaba size yetiyor mu yaptıkları?
- 27.1.93
- Biz bu kadar mı demokratız?
- 2.2.93
- Fakat bu gerçek,acaba İran yöneticilerinin hepsi
tarafından,yeterince görülebiliyor mu?
- 5.2.93
- Cidiye alıp cevap verilecek teklif mi?
- 17.2.93
- Aman efendim,baska düşüncek sey yok mu?
- 18.2.93

- Sizin oralarda hoş görünün adı bu mu? 26.2.93
- Bu meclis çalışır mı? 1.3.93
- Birleşik Cümleler
- Ben de onu akıllı adam sanırdım.akıllı adam Cankaya'dan iner mi? 24.11.92
- Soru Ekinin Heyecan Anlamı Tasıdığı Cümleler
- Basit Cümleler
- Emin misin bundan ? 10.10.92
- Sizin konseri yarıda kestiğinizi anladılar mı ? 1.11.92
- Fransa 'ya gelir gelmez bir basın rezaletinin üzerine düşmez miyim ? 24.11.92
- Sesleri duyuyor musunuz ? 26.11.92
- Bak . görüyor musunuz ? 8.12.92
- Hastalanmaktan korkmadınız mı ?
- Q inançlı haykırıslar . yaşayan bir şeylerin eti kemiği sesi değil midir ? 29.1.93
- Ankara'da cenazenin arkasında yürüyen yüzbinler . bir "yaşamın"kanıtı değil midir ?
- Bir film kopmaz mı ? 5.2.93
- Siz hiç . bir demir kafeste saatlerce tavana bakarak bekletildiniz mi ? 18.2.93

Siz hiç , yüz elli kişi bir arada tek tuvalet tek lavaboyla yaşamak zorunda bırakıldınız mı ?

Siz hiç suratınıza vatan hainine bakar gibi bakan , sizden 20-30 yaş küçük bir kişiye "komutanım" demek zorunda kaldınız mı ?

Resim ve müzik adlı iki güzel sanat alanına karşı benim çocuğumu , torunumu zevksizlikle fişlemeye kalkan yönetimi zevki manevi tükürükle utandırmaz mı ?

Bizim tünelle sübyancıların kazmakta olduğu tünel keşşimesin mi ?

26.2.93

Birleşik Cümleler

Burası stratejik bir yerdir , bırakılır mı ?

16.10.92

Elbisenin bedeli var da , vatanın bedeli yok mu ?

21.10.92

"Ey akıl ey sağduyu nerdesin ?" dememek elde mi ?

3.11.92

Bir ananın , hangi dinden , hangi ulustan olursa olsun çocuklarının özlemine dayanamayıp İzlanda'dan İstanbul'a gelişindeki anlamı duymuyorlar mı ?

17.11.92

Gördün mü nasıl salladı öndeki otobüsü ?

13.1.93

Duydun mu Halil Lütfü , Rifat Ilgaz'a ne yapmış ?

26.2.93

Soru Ekinin Meçhullük , Şüphe Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

1993'te de Demirel , radikal kararlara yöneldi mi ?

9.10.92

Türkçe değişle yoksa Kürt Kürt'ün kurdu mu ?

10.10.92

Nureyev aids mi ?

Kasıtlı bir sabotaj mıdır ?

14.10.92

Olay bir kaza mıdır ?

Bu çok önemli konu görüşülmemiş midir ?

Iskocya İngiliz imparatorluğunun son kolonisi mi ?

16.10.92

Geçmisteki ayıbını anımsayıp utanır mı ?

Bu davetin gerisinde , daha da başka düşünceler var mı
dır ?

Her şeyi düşünebiliyor muyuz ?

19.10.92

Her şeyi yazabiliyor muyuz ?

Ama , basın yeterince özgür mü ?

Ama sebep sadece bu mudur ?

20.10.92

Bu hedef gerçekçi sayılabilir mi ?

Tutkulu aşklar günümüzde de var mı ?

Demirel , o baskı gruplarının etkisi altında kalabilir
mi ?

21.10.92

Sorunlar o zaman çözülebilir mi ?

Galatasaray aslan mı ?

Kit çalışanları gaspçı mı ?

22.10.92

Maliye Bakanı zaten delik desik olan bütçeden bu kadar payı ayırabilecek mi ?

Acaba bu koşullar oluşuyor mu ?

22.10.92

Bu koşullarda frekans planlaması gibi ciddi işlerin kurtarılmasına imkan var mı ?

Mesut Yılmaz'a karşı bir hedef daha bayrak açacak mı ?

Medyalar gerçekten demokratik mi ?

3.11.92

Yurttas olarak önemseniyor muyuz ?

Bu değişiklik , Türk-ABD ilişkilerinde değişiklik yaratacak mı ?

5.11.92

KIT'ler kurtarılabilir mi ?

10.11.92

İlk askı mı ?

Yalnızca bir titreşim mi ?

12.11.92

Ask bir çözüm mü ?

Bunun aksi mümkün mü ?

Evet , Türkiye'nin hedeflediği bu Karadeniz Ekonomik İşbirliği hızla yürüyor mu ?

14.11.92

Acaba bu marifet gösteriliyor mu ?

Brüksel'de gerçekten önemli sayılabilecek adımlar atılabildi mi ?

Devlet adamlarımız zahmet edip okurlar mı acaba ?

Acaba yanlış bir çağdaşlaşmanın mı peşindeyiz ?

Acaba öyle mi ?

18.11.92

Şimdi Demokratik İşçi Partisi iktidarı ülkeyi bu dert-
lerden kurtarabilecek mi ?

Uygulanan gerçekten pazar ekonomisi midir ?

19.11.92

Acaba sonuca gerçekten şaşırmalı mı?

Bu arada acaba özal hiç Pakdemirli'yi arıyor mu ?

Benden sonra gelecek olanlar, aynı başarıyı gösterecek-
ler mi?

Ama acaba, o hesaplar doğru mudur?

Sigara yasaklanmalı mı?

20.11.92

Halk Sağlığı Derneği'nin ak kağıda dökülen seri olarak
Anadolu'nun öte köşesi Elazığ'dan yükselen "Dumansız Tür-
kiye" çağrısı tutar mı?

21.11.92

Hele "Eşiniz" sizi aldatıyor mu?

Yoksa CHP açılır açılmaz solda üçüncü parti mi olmuştur?

Ekonomiyi kimin neye göre yönettiğini, hangi hedefe doğ-
ru yönlendirdiğini açık seçik bilen var mı?

22.11.92

Bakalım Mesut Yılmaz, cesaretiyle, 30 Kasım'da "kongre
doğuran kongreler" dönemine son verebilecek midir?

24.11.92

Acaba anlaştılar mı?

26.11.92

(Ne dersiniz?)

Baba, Köşk için "ısınma turlarına" şimdiden başladı mı?

Acaba felaketlerin hep bizi bulmasında bizim de kusuru-
muz var mı?

İpin ucu orada mı?

29.11.92

Anap MHP'lileşiyor mu?

3.12.92

Bu teklif acaba birkaç DYP milletvekilinin fantezisi mi
idi?

Bakalım zaman Baykal'ı haklı çıkaracak mı?

7.12.92

Neo liberalizmin sonu mu?

Bunu söylemeye dili varan, acaba kendi lafına kendisi
inaniyor mu?

Yoksa, 1993 yeni bir seçim yılı mı olacak?

8.12.92

Devlet yeniden "baba" mı olacak?

Peki bu davada elindeki hisseyi bedel olarak çok yüksek
tutup ödeme gücümü aşabilir mi?

Normal insan bunu yapabilir mi?

PKK'ya yeni kamp mı?

11.12.92

Ayrılık, kraliyeti bitiriyor mu?

Diana, kraliçe olabilir mi?

Böyle bir mektup var mı?

27.12.92

Deniz (Baykal) bitiyor mu?

Bu bir yılbaşı gecesi eğlencesi miydi?

Adnan Benk'in yazdıklarını işçi anlar mı?

Bu kitabın yayılması faydalı mıdır?

Cemiyet bu bilgilere muhtaç mı?

Ya da bizim için elinden geleni yapmaya çalışan kamu görevlisine yeterince yardımcı olduk mu?

16.1.93

Saddam'ı böylesine operasyonlarla yönetimden düşürmek olası mı?

19.1.93

16. Lois giyotine gitmese miydi?

21.1.93

Tehlike geçiyor mu?

Rusya'da yıkılan acaba gerçek Marksizm miydi?

Ortadoğu'da savaş bulutları dağılıyor mu?

24.1.93

(Ama ilerdeki bordo kumaş parçası...)

Uğur'un ceketinden mi acaba?

25.1.93

(Ama bilemiyoruz...)

O güne kadar başka fire verecek miyiz?

26.1.93

Dökülen kanı durdurabilmek olası mı?

Bakalım, hükümet Uğur Mumcu suikastını aydınlatma gücünü kendisinde bulacak mı?

İşin sonunda mıyız?

Bildiklerinin kurbanı mı?

Düğüm disketlerde mi?

Amac Saddam'ı devirmek mi?

27.1.93

Acaba Uğur Mumcu'yu öldürenler, bu bilgilerin açıklanmasını önlemek isteyenler miydi?

PKK'lı pilot da bu ajanlardan biri midir?

Nedeni de Mumcu'nun PKK'yla ilgili yazdıkları ve yazmaya hazırlandıkları mıdır?

Bu ve benzeri konularda yazdıkları mıdır acaba adını "İslami Kurtuluş" diyen cinayet örgütünü Uğur Mumcu'ya karşı harekete geçiren?

Yoksa gazetelere açılan telefonlarda söylenen o örgüt ismi bir aldatmaca mıdır?

Cinayetin asıl faili gazetelere açılan başka telefonlarda adı verilen PKK mıdır?

Devlet bankalarından kredi alan ve bu kredi borçlarını ödemeyenler arasında AŞHP yöneticileri de var mıdır?

Evlilik öncesi beraberlik olmalı mıdır?

28.1.93

Mumcu suikastının arkasında İran var mı?

29.1.93

Türkiye, yeniden İslam radikalizmi tarafından kuşatılıyor mu?

Acaba üç gündür mansetlere çıkan ipucu haberleri halkı avutmak için miydi?

Enflasyonun nedeni ücretler mi?

Son iktidar alternatif olmaktan çıkıyor mu?

Acaba Uğur Mumcu'ya yapılan saygı törenlerinde hükümet aleyhine slogan atılmasını önlemek miydi amaç?

Kennedy suikastı, aydınlatılabildi mi?

Bakü'de "Türkçü" Ebulfez Elçibey'i zor duruma düşürerek onun devrilmesine yol açmak peşinde midir?

30.1.93

Ve daha da önemlisi, ortaya çıkarılabilecek miydi?

31.1.93

Kapitülasyonlar hâlâ yürürlükte mi?

1.2.93

Türkiye'nin 21. yüzyıl için sahip olduğu ümitlerin bir boyutunu yansıtan Avrasya'da gerçekten bir dinamizme sahip miyiz?

İncirlik kullanıldı mı?

Türkiye'nin arabuluculuk yapması olabilir mi?

Mumcu suikastını düzenleyenler olay yerinde kanıt bıraktılar mı ?

2.2.93

Okur; anlatmak istediğimi, anlattığımı sandığım, gerçekten anlayacak, kavrayacak mı?

2.2.93

Seçilen kaynaklar, inandırıcı bulunacak mı?

Amerika iflasın eşiğinde mi?

3.2.93

Acaba bu laflar, Rus dış politikasının değişmesinin ilk sinyali mi?

Bu iğneler, iç politik gelişmelerde sertleşme olasılı-
ğına karşı bir hücum hazırlığı mı acaba?

Turgut Bey yine bir taşla birden çok kuş vurma peşinde
mi?

5.2.93

Bu bulutları birileri ülkemize doğru itmekte midir?

Sanayi köye götürülebilir mi?

8.2.93

Vasiliu, ilk turdaki başarısını önümüzdeki pazar tekrar-
lanacak yeni turda da sağlayabilecek mi?

9.2.93

Ipler elden kaçıyor mu?

Bakalım TOBB lobisi, vergi reformu tasarısını delebile-
cek mi?

10.2.93

Bir iktidar değişmesi gün sorunu mu?

11.2.93

Sevmeye zaman, çaba, emek veriyor mu?

14.2.93

Türk insanı sevmeyi biliyor mu?

Asıl üzülmesi gerekenler olayın farkında mı acaba ?

16.2.93

Polis savcıya darıktı mı ?

Bakalım , ABD'nin şimdi siyasal ağırlığını kullanması
bu durumu değiştirecek mi ?

17.2.93

Olay Uğur Mumcu cinayetine uzanıyor mu ?

(Bütçemiz aydan aya değişiyor...)

Ödemeleri ona göre ayarlayabilir miyiz ?

19.2.93

Klarides , Türk dostu mu ?

(Hiç ev esyamız yok...)

Hepsini bir seferde tamamlayabilir miyiz ?

Sorunun kaynağı "kararnamelerin Çankaya'dan gecikmeli çıkmasında mı ?"

(Ve Ağca cezaevinden kaçır)

Acaba kaçır mı ?

Adil ve yaşayabilirliği olan bir çözüm oluşturabilir miydi ?

Gerçekten yakalanacak mı Uğur Mumcu'yu öldürenler ?

26.2.93

Acaba bugün parlamentoyu oluşturan partilerimiz , birkaç madde dışında, rejimi bütünüyle tamamlayacak , oturtacak , ulusal istenci en geniş biçimde yansıtacak bir anayasayı yapmaya hazırlar mı ?

1.3.93

Parlamentodaki siyasal güçler bugün demokrasinin asgari müsterekleri üzerinde anlaşmış durumdalar mı ?

Ama size göre Müslüman dünyası üzerine düşeni yaptı mı ?

Nazım Hikmet okutulacak mı ?

Birleşik Cümleler

Zor kullanabilir mi yoksa kılınıza bile dokunamaz mı ?

10.10.92

Bu ziyarette Güneydoğu sorunu görüşüldü mü görüşülmedi

14.10.92

Program ve plan hazır da uygulanması o kadar kolay olacak mı ?

16.10.92

Devlet parası demokrasilerde bulunsun mu bulunmasın mı ?

20.10.92

Abdulaziz öldü mü , öldürüldü mü ?

Eğer öyle olmasaydı "Dönecek mi, dönmmeyecek mi ?"

Zaman zaman başkanlık sistemine duyduğu özlemi belirt-
menin kaynağında bu duygu yatıyor sayılmaz mı ?

21.10.92

Yılmaz giderse Anap'a bir emanetçi başkan bulunabilir mi ?

Dağların sahile vuruşu mu, gece yarısı alarmı mı ?

1.11.92

Cyzio santrfor mudur, yoksa orta alanda taktik kanat e-
lemanı mı ?

Intihar mı etti, öldürüldü mü ?

5.11.92

Önce düşünmek lazım,siyasi olarak olabilir mi ?

24.11.92

Bunlar "yükselen değerler" mi,yoksa bu devirlerde "bi-
raz alçaltılan değerler" mi ?

2.11.92

Hükümet sözünden mi caydı,yoksa o hırsızlık ve haramza-
delikler asılsız mıydı ?

12.11.92

Korkut Özal sadece bir uzaktan izleyici mi, yoksa zaman
zaman Turgut Özal'a danışmanlıkda yapıyor mu ?

21.11.92

Devlet bakanları bağımlı mı, bağımsız mı ?

22.11.92

(Kim bunlar ?...)

Naziler mi,Alman ırkçıları mı ?

29.11.92

Anap'tan Keçeciler kopar mı kopmaz mı, koparsa nasıl ve nereye kopar ?

1.12.92

Ama bu partinin başına gerçekten Turgut Özal geçerse, bu parti yine de tutmaz mı ?

3.12.92

Diyelim taşıdılar, ne olacak, temel sorunları çözülecek mi ?

7.12.92

Bu Fransızlar aptal mı, deli mi ?

Yoksa Fransızlar, Milliyetçilikte nasibini almamış vatan hainleri mi ?

Acaba bu Anap'lı bugün ayrılanlar arasında mı, yoksa Anap'ta kalanlardan biri mi ?

Suç bende mi yoksa geride kalan yılların ağırlığında mi ?

8.12.92

Batı bir asır daha Hint Okyanusu'ndan uzak tutulabilseydi, sanayi devrimi Avrupa'da değil de Osmanlı'da ortaya çıkar bilirdi miydi ?

Suç havada mı bizde mi ?

Zaman iniş mi yokuş mu ?

Başka konular var mıdır yok mudur?

(Nedir vatana ihanet ?)

Rusya'ya askeri gücümüz hakkında bilgi vermek mi, televizyondan P.K.K propağandası yaptırmak mı, Devlet parasını cebe atmak mı, Anayasayı çiğnemek mi ?

25.12.92

Anayasayı çiğnemek vatana ihanet midir,yoksa değil mi-
dir ?

Cumhurbaşkanı Anayasa'yı çiğnerse vatana ihanet olur mu?

Erbakan'ın "Yuvaya dön" diye bastırması sonuç verir mi ?

O,bir kent çocuğuydu,kentsiz,kentin ıvırından ve zıvı-
rından ayrı gürütüsüz,sinemasız,tiyatrosuz,telefonsuz,tra-
fiksiz,meyhanesiz,Beyoğlu'suz,kavgasız,düşmansız,dedikodusuz
yapabilecek miydi, yapabilir miydi ?

16.1.93

Önemli olan söylemek mi inanmak mı ?

Lois XVI.idam edilmeli miydi, edilmemeli miydi ?

21.1.93

Saddam yönetiminin yaptığı "jestler"çatışmalara son
verecek,savaş tehlikelerini ortadan kaldıracak mı ?

Olur mu, yapabilir mi ?

24.1.93

Acaba onların birisini arasam bana yardımcı olurlar mı?

27.1.93

Uğur Mumcu'yu alçakça katleden canilerle dün Jak Kamhi
ye suikast düzenleyenler aynı çetenin adamları mıdır, başka
bir çetenin mi ?

29.1.93

Bu,sadece bazı vatandaşlarımızın dine bağlılıklarını i-
fade etmek amacıyla tek tek,kendi girişimleriyle yaptıkları
bir şey mi yoksa sistematik bir siyasal gösteri hareketi mi?

3.2.93

Mesut Yılmaz,mızrağı görüp gerileyecek mi yoksa hücumu
sürdürececek mi ?

Komutanın siz futbol düşmanı mısınız,yoksa Fenerbahçe
den nefret mi ediyorsunuz ?

7.2.93

SHP layık olacak mı, olmayacak mı ?

Halk da "terbiyesiz vali" der mi ?

15.02.93

Yıkılacak mı kalacak mı ?

Kitaplar böyle diyor ama acaba gerçek hayatta öyle mi olur ?

16.02.93

(Adadaki Türklere sormuşlar:)

Portakalı bu yıl da, zamanında toplayabilecek miyiz ?

18.02.93

(Kim bu el ?)

Yabancı mı yerli mi ?

26.02.93

Evlilik olsaydı, sürebilir miydi acaba ?

28.02.93

Rus İmparatorluğu sahiden ve edebiyen dağılmış mıdır yoksa tarihin tekerrür etmesi ihtimali var mıdır ?

01.03.93

(Özgürlük nedir ?)

Bir şişe votka ya da bir Mercedes alabilmek mi, yoksa Avrupa'ya karşı çıkmak mı ?

Soru Ekinin İstek Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Bu dilberle dans etmeme izin var mı ?

16.10.92

Giriş yazısının son satırlarını birlikte okusak mı ?

14.11.92

Biraz daha açar mısınız ?

15.11.92

Benimle evlenir misin ?

18.11.92

Resim çekebilir miyiz ?

20.11.92

Açık açık söyleyeyim mi ?

Bugün de daha aktif davranılamaz mı ?

16.01.93

Düslere iten yazının bir bölümünü birlikte okusak mı ?

"Türkiye'nin dürüstlük ve fazilet eğitimine destek"
konusunda bir sempozyum düzenlenebilir mi ?

Türkiye ilgisiz davranan veya ayak süren dünyaya bir
ders verip kendi başına Bosna'da bir asekeri müdahalede bu-
lunamaz mı ?

Bundan daha fazlası yapılamaz mıydı ?

Bir de seriatsız, aracısız, çağdaş yorumla Mehmet Akif'
ten de güç alarak Kur'an'a eğilemiyorlar mı ?

21.01.93

Size daha hazinini söyleyim mi ?

24.01.93

Gazete sahiplerinin, yöneticilerinin ve yazarlarının da
mal bildiriminde bulunmaları acaba hiç düşünülemez mi ?

27.01.93

Körfez gezisini değerlendirir misiniz ?

30.01.93

Pozisyonu tüm açıklığı ile anlatabilir misiniz ?

12.02.93

Sovyetlerin dağılmasıyla bağımsız devlet niteliğine ka-
vuşan cumhuriyetleri değerlendirir misiniz ?

16.02.93

Birleşik Cümleler

Madem önlemiyorlar, bari bu işi yasallaştıracak bir
takım formüller düşünseler olmaz mı ?

22.10.92

Paran var mı, ondan haber ver, gerisini boş ver...

Komutanım acaba şu virgülden sonra su içsem olur mu ?

Bir kez de bu kentin belediyesi ve aydınları bir kitap evini yaşatma cabasına katılsalar çok mu ?

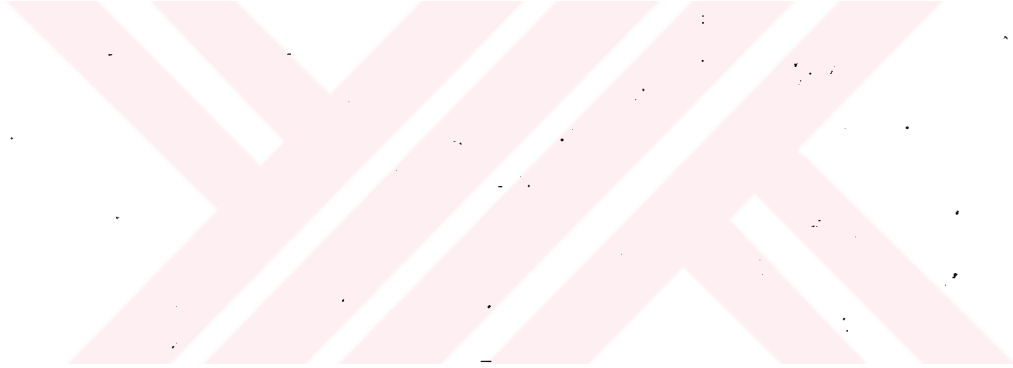
20.11.92

Eğer sizden önce ölürsem mezarımın başında "Kadının Adı Yok'u okur musunuz ?

16.01.93

Universitelerde bir "hazırlık sınıfı" oluştursak, Ağrı-
lının Muşlunun bilgi azlığını gidersek olmaz mı ?

16.02.93

Soru Ekinin Hüzün Anlamı Tasıdığı Cümleler

Türkiye gibi köklü ve büyük bir devlet, böyle bir
talihsizliğe layık mıdır?

22.10.1992

Bu duyguyu yüreklerden söküp atmak mümkün mü?

23.01.1993

Yoksa biz kuralların kurbanı mı olduk?

10.02.1993

Zaten hep umut dağıtılıp kandırılmadı mı?

10.10.1992

Öğretmen, "Elinden tutulması" olmaktan kurtuldu mu?

10.02.1992

Carçur edilen işçilerin emeklerine yazık olmadı mı?

03.02.1993

Soru Ekinin Destek İsteme Anlamı Tasıdığı Cümleler

Basit Cümleler

TIME'da Türkiye'nin "Kapak" olması, zaten yeteri kadar
çekici bir haber değil mi?

14.10.1992

Biraz da O'nda değil mi?

Bu acı sonu, bu kara günü hazırlayan, çağıran ve şimdi
de yaşayan Hafız'ın ta kendisi değil mi?

AT ülkeleri aralarında sınırları kaldırmaya çalışırken,
İskoçya'nın İngiltere ile arasına sınır çekmeye çalışması
bir çelişki değil mi?

16.10.1992

Öyle değil mi, Sayın Başkan?...

19.10.1992

Zaten Mesut YILMAZ'ı ANAP liderliğinden tasfiye girişimleri ve "Emanetçi" genel başkan arayışları da Çankaya'daki planlamanın bir parçası değil mi?

Bizde ve başka ülkelerde, politikacıların yaptığı bu değil mi?

Politika, hep son vaqon değil mi?

Hükümetin gündem tayinindeki aczi acaba asıl etken değil midir?

20.10.1992

Saç, göze, kaşa biçim verme, onları süsleme güzel değil mi?

22.10.1992

Öyle değil midir?

24.10.1992

Ancak Nazarbayev'in bu sözlerinin ardından su eklemeyi yapması da ilginç değil mi?

01.11.1992

Bu bir kısır döngü değil midir?

03.11.1992

Demokrasinin en güzel yanı, böylesi seçim sonuçları değil mi?

Aslında KİT demek, zaten kötü yönetim demek değil mi?

10.11.1992

Zaten o, partizan didişmeleriyle manen inmekte değil mi?

12.10.1992

(Biz size gidelim, siz bize gelin.)

En yüce iki erdem dostluk ve dürüstlük değil mi?

18.11.1992

İktidarın en büyük adayı sağ partiler pastasından az da olsa pay almak, tadına bakmak hevesiyle pastayı parçalamak değil mi?

19.11.1992

Şimdi bu mektup da mutlu bir mektup değil mi?

22.11.1992

Bu da bir mutlu olay değil mi?

Bu oyunu seyretmek, Kenterleri alkışlamak, bir mutlu olay değil mi?

Herkes sözde enflasyona karşı değil mi?

24.11.1992

Kültürel bağımlılığın sonu siyasal bağımlılık değil midir?

Bağımsız milletvekillerinin çokluğu ve mevcut partilere gitmeyişleri veya gidemeyişleri de toplumdaki tereddütlerin bir göstergesi değil mi?

Bu, haksızlık değil mi?

26.11.1992

Bir düzelme sözkonusu değil mi?

Siiri sevmek, onu anlayabilmek, onu gönle yoldaş yapabilmek de bize özgü zevk değil mi?

İrisi ufağı, yağdanlıkların yeni bir şarkı güftesi ve bestesi bulmaları gereğini bu kongre ispatlamış değil midir?

01.12.1992

Ama bu sözlerin daha ilk temel sırasında telafuz edilmesi de anlamlı değil mi?

Kuzum Allah askına, ekonominin kaptanı sayın Demirel değil mi?

06.01.1993

Anayasa mahkemesi bu koşullarda kendi meşruluğunu kurmak zorunda değil midir?

16.01.1993

Kıbrıs'taki Papaz-Makarinos'un sakalına sarılan Nâsır değil midir?

18.01.1993

Irak, Müslüman değil mi?

Bütün diktatörlüklerde böyle değil mi?

21.01.1993

Bugün Saddam'a bomba yağdıran, nükleer tesisleri yerle bir eden Batılılar değil mi?

Harici bağlantıları bulup ortaya çıkartmak da devletin görevi değil midir?

26.01.1993

Gördüğü olayları anlayamamak da bir ruh hastalığı değil midir?

27.01.1993

Peki kamyon ve çelik satışından aldığı yüzdeler için kalemini bir işadama kiralaayan da bu şahıs değil midir?

Aslında bu da bir çeliski değil mi?

28.01.1993

"Kan davası" da böyle değil midir?

- Bir başka deyişle "karsı devrim" sürecinin bir parçası
değil midir? 29.01.1993
- Bu düğme yakınlarda bir yerde değil mi? 02.02.1993
- Terörü önlemenin en etkin yolu da suçluların yakalanması
ve yrgılanması değil mi?
- Oysa trafik polisi, örnek olmak zorunda değil midir.
- Bütün bu radyo ve televizyon istasyonları bugün de
korsan değil mi? 09.02.1993
- Her gün bir konu bulmak güç değil mi? 14.02.1993
- Şimdi de tek başına bu durum, yani sahtecilik, belge
kadar önemli değil mi? 17.02.1993
- RP'nin oy tabanı da böyle değil mi? 18.02.1992
- "Allah Kerim" lafı da buradan değil midir? 19.03.1993
- Oysa babanız da önemli başarılarla adım atmış bir
müteşebbüs değil mi? 21.02.1993
- Vali görev yaptığı ilin en büyük mülki amiri değil mi?
- AT bunun yaşayan bir örneği değil mi? 28.02.1993
- Zaten Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran "tarih" bu coğrafyanın
mirası değil midir? 15.02.1993
- Halkımız, siyaset adamlarımızdan çok daha duyarlı değil
mi? 16.02.1993

Bu durumda fırsat eşitliği rafta değil mi?

Bosna Mitingi'ndeki "fiyasko" da siyaset adamlarının bir birlerini "atlatma " hastalığının bir sonucu değil mi?

Zaten istedikleri bu değil mi?

Ama zaten Hazine'nin istediği de kısa vadeli bono satışlarının daralması değil mi?

01.03.1993

Birleşik Cümleler

Fabrikamızda özel olarak üretildi, hile hurda varsa anam avradım olsun, tamam mı?

12.11.1992

Nasıl, ilginç değil mi?

16.11.1992

Katılmak için zorlama olmasa da tehlike her zaman var değil mi?

18.11.1992

Karı-koca ayrı ayrı soyadı taşıyacaklar, biraz garip değil mi, sekilcilik değil mi?

07.12.1992

Bilmem anlatabildik mi?

10.02.1993

Nasıl cazip değil mi?

Ne dersiniz, iyi yapmış mıyım?

14.02.1993

Sizin konuşmaya, sizin söz söylemeye ne hakkınız var dersek haksız mıyız?

18.02.1993

Annenin bu lafı, bize bazı sözleri çağrıştırdı, düşündük acaba çoğumuz o çocuk gibi değil miyiz?

Yahu yarın veya öbür gün kıyamet kopacak diye bana
kuzuyu kestiren siz değil misiniz?

26.02.1993

Soru Ekinin Düşündürme Amacı Taşdığı Cümleler

Basit Cümleler

Mezar taşında yazılanlar dikkatinizi çekti mi?

10.10.1992

Acaba hiç düşündünüz mü?

20.10.1992

Böyle bir posta hizmeti düşünebiliyor musunuz?

21.10.1992

Bu sınavda kızıma sorulan soru neydi, biliyor musunuz?

19.11.1992

Uzakdoğu'nun beş kaplanından biri olan Singapur'da
-hâlâ- kırbaç cezası olduğunu biliyor musunuz?

20.11.1992

Son aylarda banyolarda zehirlenen çiftlerin sayısındaki
artış dikkatinizi çekmiyor mu?

29.11.1992

Seçimlerle ilgili yasalarda 1946'dan bugüne tam 59
değişiklik yapıldığını biliyor musunuz?

18.11.1993

En büyük kamu açıklarını veren ülkelerin en geniş kamu
kesimine sahip olmaları, yalnızca rastlantı mı?

19.01.1993

Üzerinde fazla durmadan söyleyip geçtiğimiz isimlerimizin
anlamlarını biliyor musunuz?

25.01.1993

Türkiye'de varsayılan 400 dolayındaki kus türünün 215'i-
nin Doğu Anadolu Bölgesi'nde yaşadığını biliyor muydunuz?

27.01.1993

Sen zencilerin savaşını bilir misin?

03.02.1993

Türkiye'deki kamyon sayısını biliyor musunuz?

10.02.1993

Birleşik Cümleler

En iyisi nedir, bilir misiniz?

16.10.1992

Biliyor musunuz, aslında boğanın kırmızıya karşı fazla bir öfkesi yoktur.

Ataköy'deki milyarlık dairelerin, villaların satışı kime yaradı biliyor musunuz?

21.11.1992

Basın Yayın Genel Müdürü de kimdir bilir misiniz?

29.11.1992

Konuya "yutturmaca" markalı "medya" gözlüklerinizi çıkarıp biraz da öyle bakar mısınız?

11.01.1993

Ve de müslümanların ülkesi olan Irak'a saldıran Amerikan uçaklarının, müslümanların kutsal topraklarından havalanıp, müslüman Irak'a bomba yağdırdığını bir düşünür müsünüz?

18.01.1993

Neden karkuyorum, bilir misiniz?

Tek çare nedir bilir misiniz?

19.01.1993

Hic düşündünüz mü o tuvaleti günde kaç kişi kullanıyor?

22.01.1993

Alman elçisi köpürür, önerileri kabul etmez, tehdit eder ve ne der bilir misiniz?

24.01.1993

Bu kuş türlerinin 1937'den kalma av yasalarıyla artık korunamadığını ve böyle giderse kuşu olmayan bir ülke olacağımızı da düşünebiliyor musunuz?

27.01.1993

Efendim Türkiye'nin sorunları niçin çözümlenmiyormuş,
bilir misiniz?

29.01.1993

Ortalık birden karışıyor, Meral Orhonsay'a ilk tepki
kimden geliyor bilir misiniz?

03.02.1993

O günlerde bazı milletvekillerinin Kahveci'ye nasıl
baktıklarını düşünebilir misiniz?

07.02.1993

Burada benzeri bir olay olsa ve basın, Almanya'da ya-
şayan Türkleri bu tür gündeme getirse, yaşamınız ne olurdu
biliyor musunuz?

08.02.1993

Ama en önemlisi nedir biliyor musunuz?

10.02.1993

Bunca yıldır yazıp ciziyoruz, en çok neye seviniriz,
bilir misiniz?

17.02.1993

Soru Ekinin Övgü Amacı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Ben seçimden önce zam yapacak kadar enayi miyim?

16.11.1992

Siir, oyun, öykü, deneme dallarında ciltlerce yapıtı
Türk kültürüne sunmuş bir kişi böyle bir davranışa hak
kazanmış sayılmaz mı?

22.10.1992

Oysa bayraklasan ilkelerin bu dürüst savunucusunu
kafalardan, kağıtlardan, düşüncelerden silmek mümkün mü?

27.01.1993

Cumhuriyet devriminin kazanımlarını korumaya kararlı,
dinamik, laik, demokratik, çoğulcu ve özgürlükçü bilincin
gerisinde kaldığını söylerken haksız mıymışız?

31.01.1993

Memur bey... Sen ben.m kim olduğumu biliyor musun?

12.02.1993

"Yorgun Savaşçı" Yüzbaşı Selahettin'i anlatmak bir günde
biter mi?

14.02.1993

Çiftlerin bu banyo merakı da TV kültürünün sonucu
sayılmaz mı?

29.11.1992

Müjdat Gezen'in "Darbükatör Baryam"ı televizyon
komedisinde yeni bir çığır açmadı mı?

18.02.1993

"Muhsin Bey"i, "Uçurtmayı Vurmasınlar"ı, "Piano Fiano
Bacaksız"ı, "Züğürt Ağa"yı seyretmek için sinemaları dolduran
bu halk değil miydi?

Birleşik Cümleler

(Benim bu işte başarılı olamayacağımı söylüyordunuz.)

Gördünüz mü, bu seçimde nasıl başarılı oldum?

21.10.1992

Ben bunu yapar mıyım, yapamaz mıyım?

16.02.1993

Gördünüz mü abi, bir tek Özal sahip çıktı Bosna Hersek'
teki mazlum insanlara?

17.02.1993

Soru Ekinin Elestiri Amacı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Eee, Anayasa değiştirilmez mi?

09.10.1992

Ülkemizde hak arama özgürlüğü, hakkın gecikmeden ve olağan yollarla alınması ve korunmasını sağlayabiliyor mu?

14.10.1992

Fırsat veriliyor mu?

Kültür Bakanlığı tarafından Türkçe tercümesi "Kültür Eserleri Dizisi"nden çıkan bu kitabı getirtip bir göz atamaz mıydı?

21.10.1992

Kumkapı'nın notasız çalan kemancılarında iş var mı sizce?

01.11.1992

Siz, yazdığı bir dilekçeye Cevap almış bir vatandaş gördünüz mü?

02.11.1992

Bir de insanların birbirleriyle muharebe ederek boğazlaşması, birbirlerinin kanını dökmesi caiz mi?

10.11.1992

Çocuğa din dersine girmek isteyip istemediğini sordunuz mu?

16.11.1992

Konsey şu kararı doğru dürüst geçen Mayıs'ta alamaz mıydı?

19.11.1992

Bu olay bile işi ne kadar özensiz, adeta kenarından kösesinden zorla tuttuğumuzun göstergesi sayılmaz mı?

24.11.1992

Tersini yapması gerekmez miydi?

26.11.1992

Ama görüslerin tartışılması gerekmez mi?

29.11.1992

Bu hızlı treni yapanlar, uçakla taşımacılık yapmayı bilmiyorlar mı?

Bir haftadır hiç konuştunuz mu?

01.02.1993

Bölge halkının refahı için trilyonlar harcayan devlet, halka gıda ambargosu uygular mı?

05.02.1993

Böyle düzen olur mu?

08.02.1993

Baykal'ın önerisine bunun gibi saçma sapan gerekçelerle karşı çıkan SHP, asıl bu tavırla Baykal'ın ekmeğine yağ sürmüyor mu?

09.02.1993

Iran daha bunu yapmamışken, Iran'ın avukatlığını yapıyormuş gibi bir tutum içine girmek, Türkiye'nin siyasetçilerine düser mi?

12.02.1993

Bu acı tabloda Türkiye'de 5128 kişiye ancak bir trafik memurunun düşmesinin payı yok mu?

14.02.1993

Olay aslında siyasi otoritenin zafiyetini göstermiyor mu?

17.02.1993

Gazetecinin işi cephede adam vurmak mıdır?

21.02.1993

Siz bu toplantılarda hiç ciddi bir şey konuşmaz mısınız?

26.02.1993

Bunları yazan bir insanın adını Türk kültüründen silip atıyor musunuz?

Birleşik Cümleler

"KIT'ler bu işçiler yüzünden batıyor peşin hükmünü böylelikle silip atacağız." demeleri gerekmez mi? 24.11.1992

Feki Italian catery yerine İtalyan mutfağı, pacchetto pronto yerine, hazır paket de verilir denilemez mi?

Bu cumhurbaşkanı, ne kadar sorumsuz olursa olsun, Anayasa'yı böylesine göz göre göre çiğneme hakkına sahip midir?

25.12.1992

Güneydoğu'da öldürülen bunca gazetecinin katilleri yakalandı mı, yoksa elleri kolları serbest dolaşıyorlar mı?

31.01.1993

O söz öyle söylenir mi, neden daha kibar bir lisan kullanmadın?

15.02.1993

Hadi, bu zevâtı tanımadılar diyelim, resim altında, hiç değilse Yahya Kemal'in bu fotoğrafta bulunduğu belirtilemez miydi?

28.02.1993

Soru Ekinin Hesap Sorma Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Büyükelçimiz hükümeti uyarıyor mu?

19.11.1992

Evler müzayedeye çıkarılmadan satılmalı mıydı?TÜRK-İS'in dünkü kongresinden yükselen sesleri millet-
vekilllerimiz duymuyor mu?

08.12.1992

Partilerimiz tıkandı mı?Meclis uyuyor mu?

25.12.1992

DYP, SHP ve diğer partiler uyuyor mu?İlgili kuruluslar uyuyor mu?Yazık değil mi bu milletin parasına?

13.01.1993

İncirlik bizim milli üssümüz değil mi?

21.01.1993

Bu kararlara uyduk mu?Bazen kendinizi sorguluyor musunuz?

27.01.1993

Sivil toplumun ana konusu olan Anayasaya'ya herkesten
önce sahip çıkmalı değil miydi?

28.01.1993

Bu bir çeşit çifte standart değil mi?

10.02.1993

Kurtuluş Savaşına ait nadir bir eseri yakanlardan hesap
sorulmayacak mıdır?

Fener patriği uyuyor mu?

Yöneticilerimiz uyuyor mu?

11.02.1993

Peki, Clinton seçim kampanyasında ve sonraki demeçlerinde başka türlü konuşmuyor muydu?

17.02.1993

Doğru olmasına doğru da siz sinemaya gelen sanatçıya saygı duyuyor musunuz?

Film başladıktan sonra, içeriye üçer, beşer seyirci sokup, zamanında gelip oturmuş seyircinin film seyretme keyfinin içine etmiyor musunuz?

Siz cezaevlerinde inceleme yaptırttınız mı?

01.03.1993

Birleşik Cümleler

Kendileri Şekerbank'tan yılbaşı hediyesi olarak bir fotokopi makinası almışlar mıdır, almamışlar mıdır?

23.10.1992

Hem söyler misiniz, devlet bankaları bu daireleri.. bu villaları alanlara niçin düşük faizle kredi açıyor?

19.11.1992

Soru Ekinin Kınama Anlamı Taşdığı Cümleler

Basit Cümleler

Bay Özal gözünün bakımı için, daha başka durumlar için kaç kez ABD'ye gitmedi mi?

Rumlara, Yunanlılara bu dolaylı destek veriş biraz ayıp olmuyor mu?

3.12.92

Böyle bir vahset olur mu?

25.1.93

Tüyü bitmemiş yetim hakkının heba edildiği bu mezarlıklara bakıp da biraz olsun vicdanınız sızlıyor mu?

3.2.93

Toplanan sigorta primleri yıllar yılı bankaları ucuz, düşük faizlerle hatır gönül beslemedi mi?

Şimdi bu ikiyüzlülük, bu ağladık edebiyatı, bu timsah gözyaşları, biraz değil çok ayıp olmuyor mu?

Ama en önemlisi direksiyona geçen bencil sürücüler ve yollarda tarlada yürür gibi gezen yayalar, sizler de biraz suçluluk duymuyor musunuz?

17.2.93

Mensup olduğu dili konuşmaktan kaçınan bir toplum, kendini dış dünyaya tanıtabilir mi?

18.2.93

Peki biz çocuk çocuğa böyle bir kent bırakırken hiç üzülmeyecek miyiz?

28.2.93

Soru Ekinin İsyan Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Şişe memurluğu için yapılan sınavda böyle bir sorunun yeri var mıdır?

19.11.92

Benim soruma sıra gelmeyecek mi?

8.12.92

(Devran, yine ol devran...)

Sürüp qidecek mi?

7.2.93

Sanata verilen değer bu mu?

11.2.93

(Neden ilçeye iniyorlar, neden bizleri hedefliyorlar)

Biz kurban mıyız?

16.2.93

Bir vali elindeki durumu hükümete anlatamayacak mıdır?

17.2.93

Birleşik Cümleler

Elbet geride değerli pek çok sanatçı, programcı ve yapımcı var ama bunlara sıra geliyor mu ki?..

14.10.92

Seyhmuz'un yeri yedek kulubesi mi yoksa ilk onbir mi?

1.11.92

Bu nasıl adalet, bunun ne olduğunu siz açıklayabilir misiniz?

18.11.92

İkide bir, bir meslektaşınız, bir arkadaşınız, bir can dostunuz, kör terörün kurşunlarına hedef olup düşse, cileden çıkmaz, çılına dönmez misiniz?

22.11.92

"Antipatik olmak pahasına doğruları söylüyoruz" sözleriyle kendini savunsa haksız mı olur?

6.1.93

Bosna'da Müslümanlar katledilirken bombardıman edilen ülkenin insanları Mecusi mi, Budist mi yoksa dinsiz kâfir mi?

18.1.93

Nedir yani, benim hakkım yok mudur bir "tatlı yaşama "

1.3.93

Soru Ekinin Hayal Kırıklığı Bildirdiği Cümleler

Basit Cümleler

<u>Oldu mu</u> şimdi Cavit abi?	16.10.92
Cezaları <u>bu mu</u> ?	
<u>Boşa mı gitti</u> bütün cabaları?	10.11.92
Bilgi toplumu dedikleri <u>bu muymuş</u> ?	22.11.92
10 yıllık fedakârlık <u>boşa mı giti</u> ?	8.12.92
O kadar <u>ucuzladı mı</u> bu konular böyle?	27.1.93
"Eldeki bazı şeyler" <u>bunlar mı</u> ?	2.2.93
Yani iki kadeh içki de <u>içemeyecek miyiz</u> ?	12.2.93

Soru Ekinin Savunma Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Millet <u>haksız mı</u> ?	1.12.92
Yanlış yolda olduğunu görüp, <u>doğru yolu tutmuş olamaz</u> <u>mi</u> ?	21.1.93
(Benim isim su ile ilgili.)	
Sizi bu güne kadar susuz <u>biraktık mı</u> ?	21.1.93
Onları <u>can değil mi</u> ?	2.2.93
<u>Dünya mı</u> değişti bunları yazınca?	2.1.93

Bölgesinde olup biteni, bölgesinde "yaygınlaşan bir söylenti" Ankara'ya bildirmesin mi? 15.2.93

Bakanlar Kurulunda konuşmayıp da, sokakta ya da koridorlarda dedikodu mu yapsın?

Birleşik Cümleler

Adam var da yetistirmiyor muyuz? 21.10.92

Siz olsanız, bakar mısınız? 25.12.92

Koltuk var da vermedik mi? 27.12.92

Eksilteli Cümleler

Anayasa'dan mı? 14.10.92

Halktan mı?

Sandık mı, tuzak mı? 16.10.92

Bizim fizikçi mi?

Ama şu merakı yok mu? 19.10.92

Elini sıktıklarınızın ya da öptüklerinizin mi?

Başkanlık mı, parlamentorizm mi? 20.10.92

Özal'ın yerine Demirel mi?

Neden mi? 21.10.92

Yok, hayır, Türkiye üniter bir devlettir, Türkiye'yi parçalayalım mı?

- San Marino halkı mı? 23.10.92
- Saddam'dan gözdağı mı? 1.11.92
- Harekata devam mı?
- Nintendo mu Sega mı? 10.11.92
- Seref,haysiyet, insanlık mı? 2.11.92
- Sendika mı? (Boşver sen şimdi köşeyi dönmeye bak.)
- Ülke bütünlüğü mü? (Hay başına paralansın bütünlük.)
- On Kasım mı?(Geç birader.)
- Kemalizm mi? (Ha ha, ho ho! Özalizm daha iyidir.)
- Kadın hakları mı? (Travestilerden ne haber?)
- Sosyal devlet mi? (Al tursusunu kur.)
- Sosyal adalet mi? (Ben zenginleri severim.)
- Kıbrıs mı? (Biktırdın yahu ver kurtul.)
- Bağımsızlık mı? (Kaldı mı kardeşim?)
- Aydınlanma mı?(Ne diyorsun?)
- (Şu anda Türkiye'nin en kalabalık alış-veriş yeri ne-
neresi?)
- Istanbul'daki süpermarketler mi?
- Beşiktaş pazarı mı?
- Mahmutpaşa mı? .

Lozan mı? (Haydi canım sen de ! Emperyalizmin Ortadoğu'
yu paylaşım belgesi)

Kadınla mı tanışmak, duygularla mı?

Şef Tâli'nin evi mi?

15.11.92

Kişilikli bir Arap mı, yoksa kumandalı bir Arap mı?

17.11.92

Mesut Yılmaz mı, Keçeciler mi?

19.11.92

İskambil kâğıdı mı?

Kader mi, akıl mı?

Cumhuriyet rejimi aleyhine mi?

Zenginlik mi?

6.12.92

Onunla nişan mı?

Büyük söz mü, küçük iş mi?

16.1.93

On mu daha mı çok?

Yoksa Yüce Divan kararı mı?

22.1.93

Saddam'ın füzelerinin mi. Türkiye'nin mi?

23.1.93

Yoksa kendilerince susturulması gereken bir kalemi orta-
dan kaldırmak isteyenlerce mi?...

25.1.93

Lâik bir cumhuriyet mi, Osmanlıya devam mı?

26.1.93

Nasıl mı?

31.1.93

Yoksa sistematik bir siyasal gösteri hareketi mi?

3.2.93

Niçin mi?	5.2.93
3 farklı parti mi?	
Vasiliu mu, Klerides mi?	7.1.93
Ne kadar mı?	
Terör bunalımı mı?	10.2.93
"Statükoculuk" mu, yoksa "muhafazakârlık" mı?	
Değişim mi?	14.2.93
Ne yani evde bir su için de mi 900 900 ?...	
Geriye dönük bir özlem mi yoksa bir canlandırma girişimi mi?	16.2.93
Hem yerli, hem yabancı mı?	26.2.93
Ne zamana kadar mı?	
Masadan kaçış mı?	1.3.93

PEKİŞTİRMENİN "DEĞİL Mİ" EDATIYLA SAĞLANDIĞI CUMLELER

Ne kadar önemli bir olay değil mi?

20.10.1992

Ne garip değil mi?

Biliyorsunuz artık, tanıyorsunuz değil mi onu?

24.11.1992

Türkiye'de sahiden yok, değil mi?

Ne kadar ilginç değil mi?

26.11.1992

(Araba yaklaşık 80 km ile seyrediyor.)

Sollar geçersiniz değil mi?

29.11.1992

O kadar kadının içinden de bir tanesi başkan olsun değil mi?

06.12.1992

Ne büyük uzlaşma değil mi?

06.12.1992

Daha önce ödül aldık değil mi?

06.01.1993

Hasan Pulur'un "Terazici Nusrèt"inin asıl mesleğini siz de merak ettiniz değil mi?

26.01.1993

Sahi, bizdeki terapi masraflarını bütçeye eklemeye kalksak, Türkiye ekonomisinin iki yakası hiç bir zaman bir araya gelmezdi, değil mi?

07.02.1993

Cernobil olayını unutmadık değil mi?

07.02.1993

"Bu yavrucağ, resim dersinden, müzikten raporlu" diye yavrularımızı daha küçük yaşlarda küçültemeyiz değil mi?

18.02.1993

Ne çarpıcı değil mi?

21.02.1993

Nereden nereye değil mi?

SORU EKİ ÖZNE DEN SONRA GELEN CÜMLELER

Soru Ekinin Soru Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Böyle bir kural mı var?

10.11.92

Mehmet Keçeciler'in Mesut Yılmaz'a göre daha tutarlı bir Türkiye programı mı var?

21.11.92

Değişik bir ideolojisi mi var?Peki köprüler mi atılmalı sizce?Eteğin mi kısaydı?

28.2.93

Birleşik Cümleler

Mesela "insanları bilim mi yüceltir, sanat mı?"

26.1.93

Buna Berlin mi, yoksa iran'da gürüp yaşadığınız olaylar mı neden oldu?

19.11.92

Puan mı önemli istek sırası mı?

17.2.93

Elinizi vicdanınıza koyun da söyleyin. hezimet mi önemlidir, başarı mı?

22.11.92

Soru Ekinin Cevap Verme Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Siz de mi ava çıkıyorsunuz?

16.11.92

Çok mu fark vardı arada?

14.11.92

Ortanın solundan daha iyi sağ mı bulunur? 26.1.93

Arabanız ve de alacak paranız mı yok? 14.2.93

Birleşik Cümleler

Bu genç nüfusu gençler mi yönetiyor, yaşlılar mı? 18.11.92

Kadın kuruluşları eğer bir eylem sergilemek istiyorlarsa bundan iyi fırsat, bundan iyi ortam mı olur? 1.3.93

Soru Ekinin öfke Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Ne mi var? 16.11.92

Refah'ın yüzyıllar öncesinin normlarına ve umarlarına dayatılan söylemi mi yeni? 19.11.92

Gece yarısı eczane mi aranacak? 14.11.92

Yoksa kendini bostan korkuluğu gibi hissedenler mi var? 22.1.93

Millet Meclisini bile asan bir kuvvet mi var? 2.2.93

Ne mi var? 26.2.93

Böyle yetki dağılımı olur mu? 1.3.93

Birleşik Cümleler

Yani ille Amerika'nın katılması "dur""demesi mi gerek? 21.1.93

Sen de dönseydin, ayağını tutan mı var?

En güzel meyvelerin kabuğunu soyup çekirdekten arındırıp üstüne bir de tesvik kremasıyla servis yaparsanız,geriye kalanları Nasrettin Hoca'nın eşiği mi yiyecektir?

19.2.93

Soru Ekinin Alay Etme Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Rufailer mi frene basıyor dersiniz?

9.11.92

Mesut Yılmaz aleyhtarlarını cesaretlendirici,yandaşlarını korkutucu bir mesaj mi var?

21.11.92

Eli kanlı Rumlardan, Makaryus'u ve bir bölüm Rumları bile koruyamayan Güvenlik Konseyi mi Türkler'i koruyacak?

3.12.92

Birleşik Cümleler

Düğün mü yoksa cenaze mi kârlı?

6.1.93

Bizde de bazan "önce vuralım sonra kimliğini tespit ederiz" ilkesi mi yürüyor?

14.11.92

Birleşik Cümleler

Yani ille Amerika'nın katılması "dur" "demesi mi gerek?

21.1.93

Sen de dönseydin,ayağını tutan mi var?

En güzel meyvelerin kabuğunu soyup çekirdekten arındırıp üstüne bir de tesvik kremasıyla servis yaparsanız,geriye kalanları Nasrettin Hoca'nın eşiği mi yiyecektir?

19.2.93

Soru Ekinin Şaşkınlık Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Bu koalisyonun basireti mi bağlandı ne?

23.11.92

Büyü mü sardı evreni?

26.11.92

O mu göbek adım?

Bakırköy'de bir gazino mu açılacak?

8.12.92

Lozan'da düğünler de mi düzenlenmiş?

6.1.93

Meyhanede konser mi verilir?

13.1.93

Soru Ekinin Mechullük , Şüphe Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Anlayış mı değişti?

10.11.92

PKK'yla ASALA arasında geçmişteki işbirliğini hatırlatacak fikirler mi geçiyor acaba bazı Ermeni yetkililerin zihninden?

16.11.92

Yoksa dillerinin altında Demirel'in cumhurbaşkanlığı mı var?

22.11.92

Enflasyonu düşürmek için mucizevi formülü mü var?

21.11.92

Bir proje patlaması mı yaşanıyor?

7.12.92

Yoksa, sonunda herkesin birleşeceği cennet veya cehennemin provası mı yapılıyordu?

6.1.93

- Bostan korkuluğu kompleksine katılanlar mı dolasıyor a-
ramızda? 22.1.93
- Acaba sınav mı ölçü olmakta yetersiz? 14.2.93
- Yoksa sürücüde saptanan eğitim, bilgi ve yetenek mi Tür-
kiye'nin yol, taşıt ve nüfus koşullarına uymuyor?
- Yoksa Başbakanın görüşü mü doğrudur? 26.2.93
- Hattat'lara pompalanan bu kredinin arkasında da hazine
müsteşarı mı vardı? 1.3.93

Birleşik Cümleler

- ittihat ve terakki'yi yalnızca ders kitabının yazarı mı
yorumlamalı; yoksa dönemin tanıkları da mı gündeme getirmeli?
29.1.93
- Türkiye'de sahnelenen iran kaynaklı terörden Rafsanjani
mi, yoksa Humeyni mi sorumlu? 3.2.93
- PKK mı vuracak, yoksa Hizbullah mı? 16.2.93

Soru Ekinin Eleştiri Amacı Tasıdığı Cümleler

Basit Cümleler

- Turgut Özal oradan inmedikçe onun sorumsuz ve son derece
tehlikeli davranışlarına katlanmak mecburiyeti mi var?
16.11.92
- Yoksa, Iran'ı topa tutarken ses çıkaran mı vardı?
27.1.93

Gesmiŝte her önemli cinayet sonrasında tekrarlanan oyun-
mu sergileniyor yeniden?

29.1.93

Soru Ekinin Hesap Sorma Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Bu da mı fakir, fukaraya ev yaptırmak için !?

19.11.92

Soru Ekinin İsyan Etme Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

"Heil Hitler" naralarını susturmak için savaşın çıkması-
nı mı beklemek gerekir?

26.11.92

Birleşik Cümleler

Bu mu sosyal adalet, bu mu hürriyet?

9.11.92

Yahu ayıp oluyor, söz isteyip de, Türkiye'de hükümetler-
in bostan korkuluğu olmadığını biz mi savunsak?

21.1.93

Soru Ekinin Savunma Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Basın mensupları birbirlerini yerden yere vurup karalar-
ken, benim bir cumlem mi basını çok üzdü?

12.2.93

Soru Ekinin Kararsızlık Anlamı Taşıdığı Cümleler

Birleşik Cümleler

Anlamıyorum, ben mi yorgunum, dünya mı anlaşılmıyor, ka-
fa karıştırıyor?

22.11.92

Soru Ekinin Korku Anlamı Taşıdığı Cümleler

Birleşik Cümleler

Aman acaba bir olay çıkacak mı kaygısı yok.

28.1.93

Eksilteli Cümleler

Yumurta mı tavuktan, tavuk mu yumurtadan?

(Cumhurbaşkanlığına kim gelmeli?)

Demirel mi, İnönü mü, yoksa bir başkası mı?

16.11.92

(Kim yerine getirecek?)

Müftü efendi mi, Hoca efendi mi?

16.1.93

SORU EKİNİN NESNEDEN SONRA GELDİĞİ CÜMLELER

Soru Ekinin Soru Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Bir karar verme durumunda, ülkenizin mega menfaatlerini mi dikkate alırsınız? 20.11.92

Halkın sizi özlediğini mi düşünüyorsunuz? 21.11.92

Sorumluluğu Anap'la paylaşmayı mı düşünüyorsunuz?

Masrafa katılmayacağınızı mı bildireceksiniz? 26.02.93

Birleşik Cümleler

Siz nasıl bir fotoğraf istersiniz, evinizin resmini mi? 21.02.93

Soru Ekinin Cevap Verme Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Yolsuzluğu yazıp görevinizi yapmış olmayı mı tercih edersiniz? 20.11.92

Yani Cumhurbaşkanı asıl hedefi olan Yılmaz'ı vurmak için olmayacak bir sevgi yapabiliyormuş gibi mi göstermek istiyor? 21.11.92

Bu parayı mı esirgeyeceksin? 16.01.93

Yani bir en kosu olmadığına mı söylüyorsunuz? 11.02.93

Bozulan sosyal ve ekonomik dengeler, bozulan kültürel dokü sadece Doğu'ya mı ranatsız ediyor? 14.02.93

Örnek mi istersiniz?

Ev mi istersiniz?

Birleşik Cümleler

Şimdi diyecekler ki "O günkü üslup ile bugünkü arasında fark yok mu?"

18.11.92

Özel yaşamında eşitlikçi değil mi diyorsunuz?

28.02.93

Soru Ekinin Öfke Anlamı Tasıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Yoksa BM savaşın Sırpların "etnik temizliği" bir an önce tamamlaması ile son bulmasını mı bekliyor?

19.11.92

Bu milletvekilleri ne mi yapıyor?

29.11.92

Serra Subası. neler mi yaptı?

27.01.93

Ciddi partiden ne mi anlıyorum?

17.02.93

Birleşik Cümleler

Ne yani enflasyonun yüzde 70'lere vurduğu bu memlekette, bir de vergi mi ödeyecekler?

10.10.92

Soru Ekinin Alay Etme Anlamı Tasıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Yoksa ağarıza gidip, beşyüz başlık sığır sürüsünün co-
panlığına sahip olduğunuzu mu soylersiniz?

20.10.92

Yani koskoca Cumhurbaşkanı izin mi alacak?

17.02.93

Özal, kendisini Kuva-yı Milliyeci mi sanıyor ne?..

28.02.93

Yoksa siz bugünden, müstakbel kiracınız hakkında bir iyilik mi düşünüyorsunuz?

28.01.93

Birleşik Cümleler

Kanımca tartışmaya açık olan bu karar, acaba Sayın Özal'ı ncitti mi dersiniz?

16.10.92

Acaba bu "çok özel" beyinli insanlar olmasaydı, dünya çok daha karışık mı görünürdü dersiniz?

26.01.93

Yoksa Başbakan "halk iyice umutsuzluğa düşmesin" diye Baba morali mi veriyor?

26.02.93

Soru Ekinin Heyecan Bildirdiği Cümleler

Birleşik Cümleler

Kalemimiz kırılacak, benliğimiz yok olacak mı sandılar?

25.01.93

Soru Ekinin Saskınlık Anlamı Tasıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Aradan geçen kısa surede düşüncelerinden kesin dönüş mü yaptılar?

09.10.92

Beraber parti mi kuracaksınız?

19.10.92

Yeni bir parti mi kuracaksınız?

21.10.92

Kariyi mu bosadın?

22.10.92

Muhasebecuyu mu kovdun?

Yani aldığın parayı da mı geri vereceksin?

14.11.92

Başbakan "takometre" mi taktırmış?

06.01.93

Soru Ekinin Mechullük, Şüphe Anlamı Taşdığı Cümleler

Basit Cümleler

Köskün "erken boşalması" nın işleri karıştıracığını mı

düşünüyor?

26.11.92

Anap'a bugün üst varlıklı grupların sempati hamlelerinde bulunması acaba "Demirel'in gözden çıkarıldığını" mı gösteriyor?

06.01.93

Hain pusu, Mumcu'yu Bildiklerinden dolayı susturmayı mı hedeflemisti?

26.01.93

Birleşik Cümleler

Acaba bulaşıcı mı dersiniz?

09.11.92

Hilmi Yavuz'a telefon ettik. Behçet Hoca'nın en yakınlarından biri. acaba doktorlar nereyi tavsiye ediyorlar. Almanya'ya mı İngiltere'ye mi?

24.11.92

Yoksa müzakerelerin kesilmemesi için yeni diplomatik çabalar mı harcayacak. çözüm için yeni uzlaşma çareleri mi arayacak?

03.12.92

Teknik suikast türü acaba Türkiye'de yeni bir terör örgütlenmesinin varlığını mı gösteriyor, yoksa terör örgütleri yeni bir teknik mi kullanıyorlar?

26.01.93

Basına aksetmeyen bu konuşmasında yeni unsurlar getirdi mi bilemiyorum?

27.01.93

Ömrümüz yeter mi bu cinayetlerin gerçek faillerinin bulunmasına bilemiyoruz?

Başbakan "birileri" derken ortağı SHP'yi mi kastediyor yoksa Anayasa Mahkemesini mi?

3.1.93

Olabilecek mi dersiniz?

21.2.93

Soru Ekinin Isyan Etme Anlamı

Birleşik Cümleler

"Sosyalizm ölmüş değil, ilkeri hâlâ dünya siyasetine egemendir" diyerek onu da mı biz savunacaktık?

21.1.93

Bosna diye ağlıyorsan, Güçlükonağa amborgo koyuyorsun, buna cumhuriyet mi diyorsun?

7.2.93

Soru Ekinin Savunma Anlamı Tasıdığı Cümleler

(Ne dersiniz?).

Çok sev mi istiyoruz?

8.12.92

Soru Ekinin Eleştirisi Anlamı Tasıdığı Cümleler

Bu düşmanlığın örneklerini vermek için başka yer mi bulamamışlar?

29.11.92

Soru Ekinin Kararsızlık Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Sizlere "elveda" mı demeliyim acaba?

21.11.92

Bugün bu şarkıyı ele alıp bir pazarlık yazı mı yazayım?

26.1.93

Eksiltili Cümleler

(Acaba hangi eşyalarınızı haczedebilir?)

Giyeceklerinizi mi, yatağınızı mı, mutfak eşyalarınızı
mı, radyonuzu mu, buzdolabınızı mı, televizyonunuzu mu, yoksa
gözlük, dolmakalem, duvarda asılı duran Kur'an'ı mı?

10.10.92

Sizi o koltuğa oturtan devletin mikro menfaatlerini mi?

20.10.92

Yoksa yolsuzluğu yapanları vizon sahibi, mega lider gibi
sözlerle övüp avanta pazarlığı yapmayı mı?

20.10.92

Kimleri mi?

SORU EKİ DOLAYLI TÜMLECTEN SONRA GELEN CÜMLELER

Soru Eki Soru Anlamı Taşıyan Cümleler

Basit Cümleler

Rekortmen yine sizin sektörden mi çıkar?

20.10.92

1 Kasım seçimlerinde Refah'ın öne çıkmasını da bölmeye mi bağlıyorsunuz?

15.11.92

Sizce sorun koalisyondan mi kaynaklanıyor?

Birleşik Cümleler

Öyleyse iş bir "kilitlenmeye" mi gider?

21.10.92

Siz elinizdeki parayı yüzde 70 faiz veren bankaya mi,
yüzde 30 veren tahvile mi yatırılırsınız?

27.1.93

Hedef olmanızı, başarılı olmanıza mi bağlıyorsunuz, yolsuzlukların üzerine gitmenize mi bağlıyorsunuz?

6.12.92

Soru Ekinin Cevap Verme Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Temel Britannica yalnızca Türkiye'de mi yayınlanıyor?

13.12.92

Kendilerine ates edileceği gibi bir ihtimali serip, ko-
sup Incirlikle mi gelecekler?

22.1.93

Birleşik Cümleler

Yoksa ipuçları gerçektir de DGM savcısı Nusret Demiral
olayın dışında mi kalmıştır?

29.1.93

Soru Ekinin Öfke Anlamı Taşdığı Cümleler

Basit Cümleler

Simdi grev oylamasına işçilerin çoğunluğunun "hayır" demiş olmalarını da "kardeşimizin akrep gibi olmasına" mi bağlayacağız?

15.2.93

Birleşik Cümleler

Yani vatanını seven, iş bulamadığı için Batı'ya göcsün de bölge teröristlere mi kalsın?

20.10.92

Denirse o nesnelere lezzetlerinden mi kaybederler?

24.11.92

Yani davul benim omuzumda, tokmak başkasının elinde mi olacak?

1.3.93

Soru Ekinin Sıkınlık Anlamı Taşdığı Cümleler

Basit Cümleler

Türkiye dışında bir ülkede mi yaşıyoruz?

20.10.92

Hâlâ bu lisede mi okuyorsunuz?

15.11.92

Anapın mı başına gelecek?

29.11.92

Soru Ekinin Alay Etme İfadesi Taşdığı Cümleler

Basit Cümleler

Yoksa mega düşünüp 250 kiloyu kaldırmaya mi soyunursunuz?

20.10.92

Adil düzenimizi parçalanmış, köle bir vatanda mı kuracaktınız?

19.11.92

Bir kısım basın, birtakım para babası, birtakım "içi geçmiş eski parlamenter" gene sahneye mi fırladılar?

7.2.93

Soru Ekinin Meçhullük, Şüphe Anlamı Tasıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Yoksa yine bir ömür boyu savastığı mafyanın bir suikas- tına mı kurban gitti?

26.1.93

Birleşik Cümleler

Acaba bütün bunlar gerçekten vakitsizlikten mi yoksa sorunları çözme konusundaki siyasal irade yoksunluğundan mı kaynaklanıyor?

21.10.92

"Akıllı olan inmez" derken, kışkırtıp tersini yapmaya mı zorluyor?

26.11.92

Soru Ekinin Hüzün Anlamı Tasıdığı Cümleler

Doğru da, alimle zalim sadece ölümden mi eşit olacak?

16.10.92

Soru Ekinin İsyan Etme Anlamı Tasıdığı Cümleler

Somali'ye mi gitmem gerekiyor?

(Beni neden düşünmüyorsunuz?)

7.12.92

Soru Ekinin Savunma Anlamı Taşıdığı Cümleler

Milli müesseselere mi dokunuyor?

29.11.92

Soru Ekinin Eleştiri Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Fikri Sağlar bir ansiklopediye de mi bakamazdı?

Değerli bir sosyolog olan müsteşarı Emre Konar'a da mi soramazdı?

Yine parasız kalıp borç peşinde mi koşuyor?

22.1.93

Gecmişin her olayı "kan davası" haline mi getirilmeli?

11.2.93

Birleşik Cümleler

Bana dokunmayan yılan bin yaşasın anlayışına mi döneceğiz?

30.1.93

Soru Ekinin Hesap Sorma Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Havaya mı uctu Atatürk'ün görüşleri?

10.11.92

Hele hele insanların sağlığıyla ilgilenmek belediyeye mi kalmıs?

12.2.93

Yatırımcı, borsaya küstüğü zaman bunun faturası yine aracı kurumlara mı çıkarılacak?

1.3.93

Soru Ekinin Hayal Kırıklığı Anlamı Taşıdığı Cümleler

Savunmamız ihaleye mi çıktı?

Soru Ekinin Kararsızlık Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Yoksa son güncel olaylara mı değineyim?

Birleşik Cümleler

Barış içinde bir dünyada mı yaşıyoruz, savaş içinde bir dünyada mı?

1-3-93

Eksiltili Cümleler

Kimlere mi?..

21-11-92

Nereye mi?

16-1-93

(Bu Amerikalılara imreniyorum)

Çok zengin yasantılarına mı?

28-1-93

Tüm sosyal güvenlik hizmetine sahip olmalarına mı?

Dünyanın şimdi tek süper devleti olmalarına mı?

SORU EKİ ZARF TÜMLECİNDEN SONRA GELEN CÜMLELER

Soru Eki Soru Anlamı Taşıyan Cümleler

Basit Cümleler

Boğanın kırmızıyı gördüğünde kostuğu gibi mi döver? 16.11.92

Cankaya'da sıkıldığınız için mi döneceksiniz? 21.11.92

Bahsettiğiniz şeyleri yapmak için mi döneceksiniz?

Öğrenim ücretinin tamamı bir defada mı alınacak? 8.12.92

Tesvik buna göre mi verildi? 30.01.93

Bosna Hersek'e askeri mi askeri müdahalede bulunulmasına su aşamada mı karşısınız? 11.2.93

Yoksa ülke olarak mı böyle bir müdahaleye karşısınız?

Birleşik Cümleler

Thatçer sizin mi yoksa Cumhurbaşkanının davetlisi olarak mı geliyor? 7.12.92

Türkiye Irak'taki bu tehdidin karşısına yalnız mı yoksa dünyayla beraber mi çıkmalı? 22.1.93

Soru Ekinin Cevap Verme Anlamını Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Bu ibareye neden mi takılmış okurunuz? 10.9.92

İngiltere başbakanı hareketsiz mi kalır? 23.10.92

Ama bizde böyle mi olmuştur?

16.11.92

Nasıl mi olur?

18.11.92

Demirelin 1980'de devrilisinin gerisinde "TÜSİAD'ın etkisi" hiç mi yok?

6.1.93

Denetimin azaldığı her yerde, her ülkede böyle mi oluyor?

22.1.93

Yani iktidara geldiğiniz zaman kendinizi bağlı mi buldunuz?

Cezaevlerine firar ilk kez mi başınıza geliyor?

Birleşik Cümleler

21.2.93

Anketin erkek cephesi böyle de kadın cephesi çok mu hoş

21.11.92

Soru Ekinin Öfke Anlamı Taşıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Ekonomi kendi kurallarını kendi mi koyacak?

07.11.92

Ve sen doçent olmak için mi yaratıldın?

06.1.93

Balkanları kepçeyle mi karıştıracaksınız?

Neyle karıştıracaksınız?

23.1.93

Ülkemizin yüksek menfaatleri aynı insanların iktidara çıkmalarıyla veya iktidardan düşmeleriyle mi tayin edilir?

28.1.93

Ülkenin şu kurak spor ortamında kolay mı yetiştiriyor bu çocuklar sanıyorsunuz?
17.2.93

Birleşik Cümleler

Dedikse şimdi mi dedik
21.10.92

Bu efendiler konusmak için mi doçent olacaklar, meşaleyi dolaba saklamak için mi?
06.1.93

(Nasıl geleceksin üzerime?)

Kalkınma diyerek mi geleceksin, ihracaat diyerek mi geleceksin?
03.2.93

Soru Ekinin Alay Etme Anlamı Tasıdığı Cümleler

Tanrı bazı insanların beyinlerini toplumdaki haksızlıklarla mücadele etsinler. savassınlar diye "çok özel" mi yaratıyor?
26.1.93

Soru Ekinin Saskınlık Anlamı Tasıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Bütün bunalar, MGK'ya bir isim götürecek basbakandan habersiz mi oldu?
19.10.92

Peki yav, sizin sülalede hiç mi devlete çalışan yok?
06.12.92

O zaman, şu ana kadar ABD'nin Irak'ta yaptığı tüm hava harekatını haklı mı görüyorsunuz?
22.1.93

Bu ziyaretinde de mi refakat etmemi istiyorsunuz?

Soru Ekinin Mechullük, Şüphe Anlamı Tasıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Kürt liderler bu jesti Ankara'nın hatırı için mi yapıyorlar?

14.11.92

Türkiye'nin güneyinde sıkışan PKK teröristlerine Ermeni topraklarını kullandırmak mı geçiyor?

16.11.92

Özellikle mi yapılıyor bu?

14.11.92

Narkozdan mı öldü?

21.11.92

Uğur Mumcu, Atatürkçü olduğu için mi öldürüldü?

26.01.93

Yoksa bu onur ile namusu "lafın gelişi" mi ortaya koymuşlardı dersiniz?

19.02.93

Birleşik Cümleler

Ya da bu gibilerin sayıları çok fazla olsaydı daha mutlu mu yazardık?

26.1.93

Ama biz yine de bilemeyiz, siyasal kadrolarımız Amerikan TV'cilerinin ağır lobi baskısı altında kaldıkları için mi hâlâ bu sözleşmeyi yürürlüğe sokamamıştır?

19.2.93

Soru Ekinin Hüzün Anlamı Tasıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Böyle mi olacaktık abi?

15.10.92

Birleşik Cümleler

Bu ülke bu kadar mı laçkalacıtı bu kadar mı başı boş kaldı?

25.12.92

Soru Ekinin İsyan Etme Anlamı Taşdığı Cümleler

Yani yine hudutlarımıza 1 milyon insanın dayanmasına kadar mı beklenecek?

22.1.93

Soru Ekinin Düşündürme Amacı Taşdığı Cümleler

Toplumda güvensizlik, çaresizlik, umarsızlık artınca sistemi demokrasi dışına taşımak daha kolay olacağı için mi öldürdüler Uğur Mumcu'yu?

25.01.93

Soru Ekinin Savunma Amacı Taşdığı Cümleler

Birleşik Cümleler

Sadık side'lerin Sevket Başkan'ların Türk-İs'i işçilere nimetler, cennetler veriyordu da kardeşlerimiz "akrep gibi oldukları için" mi bu gerçeği görmüyorlar?

15.2.93

Sen olsaydın başka türlü mü düşünürdün?

26.2.93

Soru Ekinin Eleştiri Anlamı Taşdığı Cümleler

Basit Cümleler

Bu durum söleşilerden para alarak mı düzelecek?

10.10.92

Polis böyle mi çalışır?

18.2.93

Peki, piyasalarda istikrar böyle mi sağlanacak?

1.3.93

Soru Ekinin Hesap Sorma Anlamı Tasıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Ama Toplu Konut iradesi bunun için mi kurulmuştur?

22.11.92

İctüzük böyle mi yazıyor?

13.12.92

Kural böyle mi emrediyor?

Yasa böyle mi emrediyor?

İncirlik, Kuzey İra'nın bombalanmasında izinsiz mi kullanıldı?

2.1.93

Birleşik Cümleler

Sayın Öztürk'ün söz konusu konuşması hakaret kasdıyla mı yoksa "üstün değerler"i savunmak için mi yapılmıştır?

20.10.92

Soru Ekinin Heyecan Anlamı Tasıdığı Cümleler

Yoksa uçaklardaki "kara kutu" benzeri AWACS'ların bilgisayar kayıtları çözüldükten sonra mı, "olup-biten"ler anlaşıldı?

22.1.93

Soru Ekinin Küsümseme Anlamı Tasıdığı Cümleler

Basit Cümleler

Bu radyoda ve diğer radyolarda çalışan Türk gençler,
Türkçeyi acaba çok "banal"mi buluyorlar?

19.1.93

Yoksa Amerika'da doğmadıklarına pişman olup özlemlerini
Türkçe-İngilizce karışımı Tarzanca ile mi gideriyorlar?

19.1.93

Birleşik Cümleler

Ödemezler ya, ne sandınız, "Ben de vergi kaçırdım!"
demeye maruf Devlet Bakanı Cavit Çağlar'dan daha iyi mi
bilecektiniz?

10.10.92

Soru Ekinin Hayal Kırıklığı Anlamı Tasıdığı Cümleler

Kurtuluş Savaşı'nda ölenler boşuna mı öldüler?

24.11.92

Soru Ekinin Acıma Anlamı Tasıdığı Cümleler

Yine çocuklar yırtık yırtık ayakkabılarıyla mı okula
gidiyorlar?

22.1.93

Soru Ekinin Kınama Anlamı Tasıdığı Cümleler

Sivil lider diye adı geçenler, bu manzaradan hiç mi utanacak?

28.1.93

Eksiltili Cümleler

(Nasıl indirecekler Cumhurbaşkanını?)

270-300 arasında oyla mı?

22.10.92

(Ne zaman başvuracağım?

Şimdi mi?

10.11.92

Haziran ayında mı?

(Peki kimin için ne istiyordunuz?)

Yoksa Cavit Bey için mi?

16.11.92

(Acaba bu hükümetler ve önceki hükümetler enflasyonu neden önleyemezler?)

Çözümü bilemedikleri için mi, yoksa istemedikleri için mi?

6.1.93

SORU EKİNİN FARKLI ÖGELERDEN SONRA GELDİĞİ CÜMLELER

Soru Eki Soru Anlamı Taşıyan Cümleler

Normal insan gibi mi yaşıyorsun, yoksa aşırıya mı kaçırıyorsun?
Y

14.11.92

Soru Eki Mechullük, Şüphe Anlamı Taşıyan Cümleler

Birleşik Cümleler

Türkiye Denktas'a Mart randevusuna gitmemesi için yeşil ışığı mı yakacak, federasyon tezini savunmaktan vaz mı geçecek,
B.li N. Y

cek, BM'ye meydan mı okuyacak?

3.12.92

Bir yerlere mi çıkıyoruz gün gün, yoksa iniyor muyuz
D.T. Y.

daha daha derine?

8.12.93

Belli ki okumayı seviyordu bu kişi ama, bir ölümcül hastalığa mı yakalanmıştı, yoksa intihar mı edecekti?
D.T. Y.

16.1.93

Bakalım bu meyve dibine mi düşecek, koparılacak mı?
D.T. Y.

22.10.92

Gitarın sesine mi kulak veriyor, cesetleri mi sayıyor?
D.T. B.li N.

1.11.92

Rakı mı içiyor, mevzide nisan mı alıyor?
E.siz N. Y.

Okuyucu gitti, kendi kendimize düşündük, acaba hep kötü, hep acı, hep karanlık olaylarla mı uğraşıyoruz, mutlu bir olay yok mu?
Z.T. Y.

22.11.92

Bu, daha baslangicta farkında olmayan talihsiz bir
Y.

konusma mıydı, yoksa Erdal Bey bazı olmayacakları simdiden
engellemek mi istiyordu?

B.siz N.

24.11.92

Adam falan mı saymıyor, diğer cinayetleri işlenmemiş mi
B.siz N. Z.T.

sayıyor?

Soru Ekinin Küsümseme Anlamı Tasıdığı Cümleler

Ülkemizde İngilizce bilmek, konuşmak ya da özenmek
kisileri üstün mü kılıyor, kişilere bir ayrıcalık mı veriyor?
Y. B.siz N.

20.10.92

**CUMLEDE SORU EKİNİN YER DEĞİŞTİRMESİNDEN KAYNAKLANAN ANLAM
DEĞİŞİKLİKLERİ**

Soru eki cümle içinde bütün öğelerden sonra gelebilir. Yüklemden, öznedenden veya herhangi bir öğeden sonra geldiğinde taşıdığı anlam, ekin yer değiştirmeyeyle başka bir öğeden sonra gelmesi durumunda değişiklik gösterir. Bu değişiklik metnin geneline, vurgu ve tonlamaya bağlıdır.

Soru eki kelime gruplarının arasına girebilir. Ancak kelime gruplarının çoğunun arasına girdiğinde anlamı bozabilir. Daha çok birleşik fiillerin arasına girerek anlamı pekiştirir.

Bu, bir cümle içinde yapılacak en küçük uygulamada bile görülebilir:

Ölümünüzü aramaya gidebilir misiniz?
Y.

(Soru sorma anlamı taşır.)

Ölümünüzü aramaya mı gidebilirsiniz?
D.T.

(Bazen saskınlık, bazen de alay anlamı verebilir. Bu metnin genel gidisiyle ilgilidir.)

Soru eki anlamı güçlendirmek amacıyla kelime grupları arasına da girebilir:

Ölümünüzü mü aramaya gidebilirsiniz?
D.T.

Sende münasip bir cariyeye var mı?
Y.

(Soru sorma anlamı taşır.)

Sende münasip bir cariyeye mi var?
Ö.

(Cevap bilindiği halde emin olmak için sorulan bir sorudur.)

Sende mi münasip bir cariyeye var?
D.T.

(Saskınlık anlamı taşır.)

Bu gız yufka da açar mı?

(Soru anlamı vardır.)

Bu gız yufka da mı açar?

B.siz N.

(Metnin genel gidisine göre bazen saskınlık, bazen de takdir etme anlamı taşır.)

Bu gız mı yufka açar?

Ö.

(Inanmama veya küçümseme anlamı taşır.)

Hic bu duyguyu senin de duyduğun olmuş mudur?

Y.

(Soru sorma anlamı vardır.)

Hic bu duyguyu senin de duyduğun mu olmuştur?

Ö.

(Karşındaki insanın sözü edilen eylemi yapamayacağı,
bunun ondan beklenemeyeceği anlamı vardır.)

Demin içerdeyken hatırladığın öğrencin bu muydu baba?

Y.

(Soru sorma anlamı vardır.)

Demin içerdeyken hatırladığın öğrencin mi buydu baba?

ö.

(Saskınlık veya metnin geneliyle ilgili olarak soru
anlamı taşır.)

Okulda kamera eğitimi gördünüz mü?

Y.

(Soru anlamı taşır.)

Okulda kamera eğitimi mi gördünüz?

B.siz N.

(Cevabı bilinen, emin olmak için sorulan veya saskınlık
anlamı taşıyan sorudur.)

Okulda mı kamera eğitimi gördünüz?

D.T.

Metnin geneliyle ilgili olarak soru. emin olma isteği
veya saskınlık anlamı taşır.

Onlar dedemin mirascısı olabilir mi?

Y.

(Metnin geneliyle ilgili olarak gercek bir soru veya söz konusu duruma karşıdakilerin uygun olmadığı anlamı taşır.)

Onlar dedemin mirascısı mı olabilir?

Y.

Emin olunmak için sorulan soru veya şaşkınlık anlamı taşır.)

Onlar mı dedemin mirascısı olabilir?

Ö.

(Karşıdakileri, sözü edilenleri küçümseme anlamı taşır.)

Tekkeye gelen kurbanın semizliğine, zayıflığına bakılır mı? Y.

(Karşıdakileri etkilemek amacıyla düşünce soru biçiminde söylenmiştir.)

Tekkeye gelen kurbanın mı semizliğine, zayıflığına bakılır? D.T.

(Metnin geneline bağlı olarak gercek bir soru veya şaşkınlık anlamı verebilir.)

Tekkeye gelen kurbanın semizliğine, zayıflığına mı bakılır? D.T.

1120

(Öfke ve eleştiri anlamı taşır.)

Ben senin halini mi anlamıyorum?

(Karşı tarafın durumunun tam olarak bilinemediği meçhullük anlamı veya karşıdaki insanın durumunun bilindiği anlamını taşır.)

Ben mi senin halini anlamıyorum?

Ö

(Karşı tarafın suçlaması karşısında kendini savunma veya öfkelenme anlamı taşır.)

Peki sizin evleri kim yönetecek, böyle adamlarınız var mı?
Y.

(Soru anlamı vardır.)

Peki sizin evleri kim mi yönetecek, böyle adamlarınız var.
Ö.

(Çok yönüyle değişen bir cümlede karşıdakilerin arayışına çözüm gösterme amacı vardır.)

Son Amerikan seçimlerinde de öyle olmadı mı?
Y.

(Mevcut bir durumun onaylanması beklenmektedir.)

Son Amerikan seçimlerinde de mi öyle olmadı?
D.T.

(Metnin geneline bağlı olarak olması beklenen bir isin gerçekleşmemesinin verdiği bir isyan, bir hayal kırıklığı veya bir öfke anlamı, bazen de bir gerçeğin bir oluşun soruyla ispatlanması anlamı taşıyabilir.)

Aldın mı ağzının payını, fitne ficur bücür...
Y.

(Soru eki deyimlerin arasına da girerek anlamı güçlendirebilir. Öfke ve öfkeliendiren kişiye ders verme anlamı taşıyan bu cümlede başka bir öge yoktur. Ancak soru eki yüklem (deyimin) başka bir yerine gelebilir.)

Ağzının payını aldın mı, fitne ficur bücür...
Y.

Ağzının payını mı aldın, fitne ficur bücür...
Y.

(Bu son cümlede anlam yön değiştirmiştir. Öfke duyulan kişiye ders veren bir başkasıdır.)

Fakat orduya girmek mümkün olur mu?
Y.

(Mechullük, emin olmama anlamı taşır.)

Fakat orduya girmek mi mümkün olur?
D.

(Söz konusu olan işin asla yapılamayacağını belirtir.)

Babam da gelir mi bir gün?
Y.

(Mechullük, umutsuzluk bildirir.)

Babam da mı gelir bir gün?
D.

(Yasılan bazı durumların etkisiyle umutlanma anlamı taşır.)

Nurev ev AIDS mi?
Y.

(Mechullük, şüphne anlamı taşır.)

Nureyev mi AIDS?

D.

(Şaşkınlık anlamı taşır.)

Yılmaz giderse Anap'a bir emanetçi başkan bulunabilir mi? Y.

(Meçhullük anlamı taşır.)

Yılmaz giderse Anap'a bir emanetçi başkan mı bulunabilir? D.

(Söz konusu işin asla yapılamayacağı anlamını taşır.)

Yılmaz giderse mi Anap'a bir emanetçi başkan bulunabilir? Y.

(Söz konusu işin hangi durumda, zamanda gerçekleşeceği anlamı taşır.)

Vay sen oraya gider misin? Y.

(Yapılan isten doğan bir şaşkınlık vardır.)

Vay sen oraya mı gidersin? D.T.

(Söz konusu işin yapılış yönünden kaynaklanan bir öfke veya metnin geneline bağlı olarak bir şaşkınlık vardır.)

Vay sen mi oraya gidersin? D.

(İşi yapan kişiden kaynaklanan şaşkınlık ya da henel gidişe bağlı olarak öfke anlamı vardır.)

Siz hiç, bir demir kafeste saatlerce tavana bakarak bekletildiniz mi?
Y.

(Yaşanılan olumsuzluklardan kaynaklanan bir heyecan vardır.)

Siz hiç, bir demir kafeste saatlerce tavana bakarak mı bekletildiniz?
Z.T.

(Yaşanılan olayın, söz konusu işin yapılış biçiminden kaynaklanan heyecan vardır.)

Yüreğime sarılan aslan pençesini görmüyor musun ?
Y.

(İçindeki şiddetli coşkuyu karşı tarafa yansıtabilme arzusundan doğan bir heyecan vardır.)

Yüreğime sarılan aslan pençesini mi görmüyorsun?
B.li N.

(Heyecanlı, coşkulu ruh halinin karşı tarafca farkedilmemesinden doğan bir şaşkınlık vardır.)

O pembe mendili bana bırakır mısın?

(Karşı taraftan söz konusu işin yapılması istenmektedir.)

O pembe mendili bana mı bırakırsın?
D.T.

(Söz konusu işin yapılış yönünden verdiği bir şaşkınlık veya metnin gidişinden kaynaklanan bir soru anlamı vardır.)

O pembe mendili mi bana bırakırsın?
B.li N.

(Söz konusu işin yapılmasından doğan bir sevinç veya bir saskınlık anlamı vardır.)

Beyefendi müsaade buyurur musunuz?
Y.

(Bir işin yapılması için izin isteme söz konusudur.)

Beyefendi müsaade mi buyurursunuz?
Y.

(Yardımcı fiille kurulan birleşik fiiller arasına da girebilen soru eki bu durumda anlam değişikliğine de sebep olur. Bu cümlede hitap edilen kişinin söz konusu işi yapmayacağı, izin vermeyeceği ve bunun sebep olduğu bir öfke vardır.

Eğer sizden önce ölürsem mezarımın başında "Kadının Adı Yok"u okur musunuz?
Y.

(Karşı taraftan bir işin yapılması istenmekte, vasiyet edilmektedir.)

Eğer sizden önce ölürsem mezarımın başında "Kadının Adı
B.li N.

Yok"u mu okursunuz?

(Soru anlamı vardır.)

Eğer sizden önce ölürsem mezarımın başında mı "Kadının
D.T.

Adı Yok"u okursunuz?

(Yapılacak işin yeri sorulmaktadır.)

Kızım daha birkaç ay önce şehit olan beyini unuttun mu?
Y.

(Söz konusu işin yapılmasından kaynaklanan bir sitem veya kinama vardır.)

Kızım daha birkaç ay önce şehit olan beyini mi unuttun?
B.li N.

(Söz konusu işten kaynaklanan bir şaşkınlık inanamama vardır.)

Bu duyguyu yüreklerden söküp atmak mümkün mü?
Y.

(Acı veren bir duygunun unutulamayacağı anlamı vardır.)

Bu duyguyu yüreklerden söküp atmak mı mümkün?
D.

Başkalarının önerdiği unutma işini gerçekleştirmenin ol-
mümkün olmadığı, zorluğu anlatılmıştır.)

Herkes sözde enflasyona mı karşı değil?
Y.

Başkası tarafından söylenen "karşı olmama" nin yarattığı
şaşkınlık ve inanamama anlamı vardır.)

Herkes sözde enflasyona karşı değil mi?
Y.

(Olumsuzluk edatıyla güçlendirilen mevcut bir durumun
onaylanması beklenmektedir.)

Herkes mi sözde enflasyona karşı değil?

Ü.

Söz konusu durumu yaratanlardan kaynaklanan bir şaşkınlık vardır.)

Sen zencilerin savaşını bilir misin?

Y.

(Bir şeye dikkat çekme, düşündürme amacı vardır.)

Sen zencilerin savaşını mı bilirsin?

B.li N.

Sözü edilen kavramın bilinmediği anlamı var.)

Sen mi zencilerin savaşını bilirsin?

Ü.

(Hitap edilen kişinin söz konusu kavramı bilmesinden kaynaklanan bir şaşkınlık veya bunu yakıştıramama, küçümseme anlamı vardır.)

Gördünüz mü, seçimde nasıl başarılı oldum?

Y.

(Başarılı olmaktan kaynaklanan bir gurur, kendini övme vardır .)

Gördünüz, seçimde nasıl mı başarılı oldum?

Z.T.

(Başkalarının işin nasıl başarıldığı konumundaki soruları karşısında duyulan bir heyecan ve bundan doğan tekrar etme vardır.)

Konsev su kararı doğru dürüst geçen Mayısta alamaz mıydı?
Y.

(Mevcut bir işin eleştirilmesi söz konusudur.)

Konsev su kararı doğru dürüst geçen Mayısta mı alamazdı?
Z.T.

(Mevcut işin belirli bir zamanında yapılmamasına yönelik bir eleştiri vardır.)

Konsev mi su kararı doğru dürüst geçen Mayısta alamazdı?
D.

(Mevcut işin istenildikten sonra gereken zamanda alınabileceği gereken önemin, istegin gösterilmediği anlamı vardır.)

SONUC

Türkçe. anlam olaylarının çok olduğu bir dildir. Bu anlam olayları dilimizin anlatım gücünü etkilemekte, büyük bir zenginlik kazandırmaktadır. Bu zenginlik kaynaklarından biri de "mı/mi" soru ekidir.

Soru ekinin kullanım alanı çok geniştir. Sokaktaki bir insanın dilinde, bir gazetede, bir şiir veya romanda, bir tiyatro eserinde kısaca insan yaşamının her anında ve sanat değeri taşıyan, taşımayan bütün yazılı kaynaklarda soru eki aynı değerde kullanılmaktadır.

Tiyatro eserleri, konuşmaya dayalı oldukları için soru cümlelerini en çok taşıyan kaynaklardır. Yazıldıkları veya yansıtmak istedikleri dönemin dil özelliklerini taşırlar. Tanzimat'tan bugüne uzanan dönemde yazılmış bazı eserlerde yer ve zamana uygun anlatım özellikleri, kırsal kesimin ağız özellikleri bütün farklılığıyla yer alırken farklı olmayan bir dil ögesi vardır. O da soru ekidir. Bazı tiyatro eserlerinde daha çok yer almasına rağmen sonuçta kullanım değerinin bütün eserlerde aynı olduğunu söyleyebiliriz.

Tiyatro eserlerinin kendilerine has noktalama özellikleri, cümlenin genel bütünlüğünü bozmaktadır. Bu, çoğu oynanması için yazılmış eserlerde oyuncuların ses tonlamasını, oyun gücünü pekiştirme amacından kaynaklanır.

Değişik tiyatro eserlerinden yapılan soru ekiyle kurulu -
muş soru cümlelerinin derlenmesi ve incelenmesi sonucunda so-
ru ekinin cümleye kattığı anlamlar saptanmıştır. Bunları şu
şekilde sıralayabiliriz: Soru sorma, cevap değerinde soru,
öfke, şaşkınlık, şaşkınlık ve öfke, düşündürme, pekiştirme,
secenek sunma, övgü, sabırsızlık, bıkkınlık, seslenme, minnet
kınama, hüznün, edatla destek arama...

Gazete cümlelerinden yapılan derleme göstermiştir ki so-
ru eki taşıyan cümleleride kimi gazetelerde fazlasıyla yer a-
lırken kiminde de yok denecek kadar azdır. Dikkat çeken bazı
imla özelliklerinden biri, okuyucuyu etkilemek amacıyla as-
lında tek bir cümle oluşturacak değerinde birbirine bağlı öge
ve kavramların farklı cümleler halinde verilmesi, bir cümlenin
üç hatta dört cümleye bölünüp yazılmasıdır. Tek bir soru öge-
siyle oluşturulması gereken cümle parçalanmış ve her biri
farklı bir soru ögesiyle yazılmıştır. Bu durumda eksilteli
cümleler de çokça ortaya çıkmaktadır. Bir diğer özellikse
birleşik cümlelerde ortak bir yüklem kullanılması, ilk cüm-
lenin yüklemine düşürülmesidir.

Gazetelerden derlenmiş soru cümlelerinde de soru ekinin
cümleye çok sayıda anlam kattığı görülmüştür. Benzer veya es-
değerde olan anlamların yanısıra tiyatro eserlerinde hiç
rastlanmayan anlamlar da vardır. Bu gazetelerin çok yönlü ol-
masından ve yazı dilinin gazetelerde farklı bir boyuta ulaş-
mış olmasından kaynaklanır. Soru ekinin bu cümlelere kattığı

anlamları şu şekilde sıralayabiliriz : Soru sorma, cevap değerinde soru, öfke, saskınlık, alay, küçümseme, heyecan, mechul-lük, istek, hüçün, düşündürme, övgü, savunma, hesap sorma, e-lestiri, kararsızlık, korku , kınama, hayal kırıklığı...

Görülüyor ki tiyatro eserlerinde ve gazatelerde benzer anlamların yanında, diğerinde olmayan farklı anlamları içeren soru cümleleri vardır.

Soru eki her iki alandan alınmış cümlelerde aynı kulla-nım biçimlerine sahiptir. En küçük bir yer değişikliği anla-mı veya anlamın boyutunu değistirmektedir.

Şunu da söylemek gerekir ki Anlambilim, teorik anlatım-lardan çok yazı veya konuşma dilinden alınmış örnekler üze-rinde yapılacak uygulamalarla daha zevkli, daha çekici olacak ve gelişecektir.

KAYNAKÇA

- ACARLAR, Kevser. "mi Ekinin Türü Kullanımları" Türk Dili
C XXII. S 227. s 358-363
- AKSAN, Dogan. Her Yönüyle Dil Ana Cizgileriyle Dilbilim 1
Türk Dil Kurumu Yayınları Ankara 1980
- AKSAN, Dogan. Her Yönüyle Dil Ana Cizgileriyle Dilbilim 2
Türk Dil Kurumu Yayınları Ankara 1982
- AKSAN, Dogan. Her Yönüyle Dil Ana Cizgileriyle Dilbilim 3
Türk Dil Kurumu Yayınları Ankara 1987
- ARISOY, Sunullah. Türk Halk Şiiri Antolojisi Bilgi Ya-
yinevi Ankara 1985
- BANGUOĞLU, Tahsin. Türkçenin Grameri Ankara 1986
- BILGEGİL, Kaya. Türkçe Dilbilgisi İstanbul 1984
- CAFEROĞLU, Ahmet. Türk Dili Tarihi İstanbul 1984
Dil Dernegi Dilbilim ve Türkçe Dil Dernegi Yayınları
Ankara 1991
- DIZDAROĞLU, Hikmet. Tümcebilgisi Ankara 1976
- EDISKUN, Haydar. Türk Dilbilgisi İstanbul 1985
- ERGIN, Muharrem. Türk Dil Bilgisi İstanbul 1980
- ERGIN, Muharrem. Üniversiteler İçin Türk Dili İstanbul
1990
- HATIBOĞLU, Vecihe. Türkçenin Sözdizimi Türk Dil Kurumu
Yayınları Ankara 1972
- TIMURTAS, F.Kadri. Eski Türkiye Türkçesi Edebiyat Fakul-
tesi Yayınları İstanbul 1977

Türkçe Sözlük Türk Dil Kurumu Yayınları Ankara 1988
 Yeni Yazım Kılavuzu Türk Dil Kurumu Yayınları Ankara
 1981

İNCELENEN CÜMLELERİN ALINDIĞI KAYNAKLAR

ASENA, Orhan. Atcalı Kel Mehmet Şiir-Tiyatro Yayınları
 Ankara 1979

ASENA, Orhan. Kapılar Şiir-Tiyatro Yayınları Ankara...

ASENA, Orhan. Oc Şiir-Tiyatro Yayınları Ankara...

ASENA, Orhan. Ölü Kentin Nabzı Şiir-Tiyatro Yayınları
 Ankara 1978

ATAY, Cahit. Sultan Gelin Kültür Bakanlığı Yayınları
 Ankara 1990

Milliyet Gazetesi Ekim, Kasım, Aralık 1992- Ocak, Şubat
 1993

Musahipzâde Celâl İstanbul Efendisi Kültür ve Turizm
 Bakanlığı Yayınları Ankara 1988

Namık Kemâl Akif Bey Remzi Kitabevi İstanbul 1972

Namık Kemâl Vatan Yahut Silistre Remzi Kitabevi İs-
 tanbul 1983